GÖNÜLDEN
ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
İZ-TERZİ BABA

MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER

(KİTAP - 158-26)

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (158-26)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
"İZ-TERZİ BABA"

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(KİTAP-158-26)

İRFAN SOFRASI

NECDET ARDIÇ

TASAVVUF SERİSİ

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(158-26)

NECDET ARDIÇ

TERZİ BABA

Adres

Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin

Pehlivan Caddesi No: 29/5

Servet Apt. 59 100

Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi

Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.

Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84

(0533) 7743937

www.terzibaba13.com

terzibaba13@gmail.com

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRHMANİRRAHÎM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibari ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollarını yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekerrürü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekrarları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibari ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir. Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim. Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşeallah. "İz-Terzi Baba" Necdet Ardıç Tekirdağ

Bismillahirrahmanirrahim

19.Hakikat

Bugün 21.01.2012 Cumartesi günü. Kardeşlerimizin bazı soruları var.

Onların cevaplarını arzu ediyorlar, bizde anlayabildiğimiz bilebildiğimiz kadar anlatmaya çalışalım inşallah. Birinci soruyu sorun.

Hakikat ehli ile kelam ehli arasındaki ihtilafların kaynağı nedir? Bunları nasıl idrak etmeliyiz?

Evet birinci soru:

HAKİKAT EHLİ İLE KELÂM EHLİ ARASINDAKİ FARK NEDİR?

Bazı kelamcılar hakikat ehlinin sözlerini kabul etmemekte ve onlarca kabul görmemekte. Yanlış olduklarını da düşünmekteler. Şimdi evvela Hakikat ehlinin ilmi nereye dayanıyor? Zahiri Şeriat ehlinin ilmi nereye dayanıyor? Bunların bilinmesi lazımdır. Dinimizin bilindiği gibi ana olarak 4 mertebesi vardır, 4 kademesi var ilmi manada ve yaşam manasında da ayrıca. Zahiri manada ehli şeriat bu mertebeleri bilmezler. Neden bilmezler?

Çünkü yaşam sahaları değildir ve bizim bunları bilmemize de gerek yok derler. Şeriat mertebesinin vaaz ettiği fiziki bilgileri. Aslında şeriat mertebesinin içerisinde bütün mertebelerin hepsi vardır. Ama biz onu sadece sûri olarak kullandığımızdan içindeki hakikatlerden haberimiz yoktur. Yani şeriat ilminin sadece zahiri hareketlerin düzenlenmesinden ibaret olduğunu zannederiz.

Sosyal yaşam içerisinde, zahiri şeriat ilmi, kişilerin bedensel olarak sosyal yaşamının düzenlenmesidir. Yani

zahirde fiziki manada ki hareketlerin düzenlenmesi, zahiri İslam ve şeriat mertebesinde yaşanan budur. Burada duygusallık vardır, bunun içersinde gönül alemi ve irfani bilgiler yoktur.

Şimdi **(1.) Şeriat mertebesi.** Daha ilerlemek isterse kişi karşısına tarikat mertebesi çıkacaktır.

(2.) Tarikat mertebesi. Daha da ilerlemek isterse.

(3.) Hakikat mertebesi. Daha da ilerlemek isterse.

Tamamen kendini tanımak isterse.

(4.) Marifet mertebesi karşısına çıkacaktır

Yani bu aşamalar İslam dini içerisinde hakikatı itibariyle hepsi mevcuttur. Sahabe-i Kirâm bunu yaşamışlardır. Ancak mertebelerini bilmeden yaşamışlardır, bakın fark orada. Yani hayatlarında bu mertebeler vardır. Ama bu mertebeleri ayrı ayrı ayrı ayrı süreler içerisinde eğitimini alacak zamanları olmadığı için. Faaliyetlerini sürdürmüşler, yaşantılarını sürdürmüşler, fakat isimledirilmeden kalmıştır. Çünkü peygamberimizin bir Hadis-i Şerifi vardır. Peygamberimiz bu dört mertebeyi kendisi bildiriyor zaten. Ne diyor?

"Eşşeriati **akvâli,** ettarikat-i **ef'âli**, el marifeti **etvâri**, el hakikat-i **esrâri.**"

Şeriat; **sözlerimdir,** tarikat; **fiillerimdir,** marifet; **tavırlarımdır,** hakikat; **sırlarımdır.**

Diye bu dört mertebeyi açık olarak bildiriyor. Yani evvelâ bu mertebeleri Efendimiz ortaya koyuyor, kendi yaşadığı süre içerisinde. Ancak daha sonraki gelen sürelerde İslamiyet biraz genişlediğinde ve müslümanlar zenginleşmeye başladıklarında. Tabi bir ikiyüz sene geçiyor bu arada. Rahatlık biraz rehâvet çöktüğünden sadece fiziki islam genel olarak kitleler içerisinde yaşanmaya başlıyor. Yani İslâm'ın iç bünyesindeki duygusallıklar ilmi yaşantılar biraz daha gerilemiş oluyor. Zâhirî yaşantı İslâm yaşantısı olarak kabul görüyor. İşte o arada **"enel Hak"** diyen Hallâcı Mansur bu yüzden kesiliyor. Zaten zâhir ehliyle bâtın ehli dediğimiz. Hani demin sorulan sualin arasında ne fark var diye sorulmuştu.

Zâhir ehli tamamen kendilerini bir varlık olarak kabul ettiklerinden. Yani **"ben"** diye ayrı bir varlık olarak kabul ettiklerinden ve anlayış binalarını bunun üzerine kurduklarından. İslâm dini ve kendine bakış anlayışlarını bunun üzerine kurduklarından. Sadece dış hükümlere göre kurduklarından. Bütün kuralların bu şekilde işlemesi gerektiğini düşünüyorlar ve o şekilde kendilerini müdafaa ediyorlar. Şimdi bir hani ne zamanlar? On ikinci asır, onbirinci asır, dokuzuncu asır, onüçüncü asırlarda. Adeta dünya müslümanlarının arasından yerlerden. Yani birbirleriyle haberi olmayan geniş arazi coğrafyasından, adeta evliya fışkırdı. O devrelerde ki, işte tarikatların kurulmalarıda o devrelerde oldu. Neden oldu bu?

İşte İslâm'ın bâtın'daki zayıflaması, ikinci bir hamle ile. Yani diğer ifadeyle tarikatlar sisteminin kurulmaya başlamasıyla tekrar gönül âlemi. Yani peygamberimizin asli olarak getirmiş olduğu manevi âlem, iç bünyedeki âlem onlar tarafından faaliyete geçirildi. Ama uzun seneler böyle devam etti. Daha sonraları onlarda tekrar maddeleşmeye başladılar. Yani şeriat ehlinin biraz üstünde tarikatı ve hakikati sadece zikir yapmak, semâ yapmak olduğunu zannettiler ve öyle devam ettirdiler. Tefekkür yönü gine bâtın da kaldı genel olarak. Tabi ki, bir kısımlarının bâtınlarıyla birlikte devam edenleri vardı ama çoğunluk olanlar gene şeriat mertebesinde, fizikte kaldı.

İsmi tarikat ama yaşadıkları şeriat mertebesiydi. İşte onun için bazılarında da, tehlikeli tarafı burası oldu. Hakikat mertebesinin lafları sözleri kaldı, tatbikatı yaşantısı kalmadı. İşte bunlar bu sözleri söylediler. Şeriat mertebesinin gereğini yerine getirmediklerinden, zındıklık hükmünü yediler bakın anlatabiliyor muyum? Sözler doğru ama tatbikatları yanlıştı. Doğru sözlerde yaşanmadan söylendiği için yerini bulmuyordu. Yani bir doktorun kendisi onun eğitimini almadan, başka bir doktorun o hastaya verdiği reçeteyi taklit ederek. Reçeteyi söyleyerek kendi reçetesiymiş gibi verdi, ama kendisinin doktorluktan haberi yoktu. Yani misal olara; O sözü söylüyor "enel hak" diyor. Bu söz doğrudur diyor ama kendisi enel hak dediği zaman

Bakabillah Mertebesinde olması lâzım geliyor iken. Şeriat mertebesinde bunu söylediği için zındık oldu. Yani Firavun'un durumuna düştü. Firavun'un söylediği söz doğru idi. Bakın Şimdi tastik mânasında değil, ilmi mânada. Firavun demedi mi?

"Enâ rabbukümu-l a'lâ. Ben sizin en ala rabbınızım," dedi. (Nâziât, 19/24)

Eğer bu sözü marifet mertebesinden söylese idi tastamam doğruydu ama nefsinden söylediği için. Bu rablığı nefsine verdiği için ehli küfür oldu. Yani bireyselliğiyle söyledi. Eğer hakikatiyle söylemiş olsaydı ki, o zaman ondan Hak söylemiş olacaktı. Hak kendi kendinin rablığını ilan etmiş olacaktı. O zaman doğru olacaktı, ancak Mûseviyet mertebesi, bu mertebe değildir. Yani Bakabillah Mertebesinin yaşandığı yer değil Museviyet Mertebesi. Tenzih mertebesidir.

Bakabillah mertebesi, Peygamberimize ait olan bir mertebedir. Yani ehli İslâm'a müminlere ait olan bir mertebe, bizlere ait olan bir mertebedir. Yani mertebeyi vaktinden evvel kullanmak ise mümkün değildir. Yani Museviyet devrinde, yani Mûsâ aleyhisselâm devrinde Fenafillah ve Bakabillah ilmi yoktu, yeryüzünde bilinmiyordu.

İsa aleyhisselâm Fenafillah mertebesini getirdi.

Muhammed aleyhisselâm Bakabillah ilave ederek. Bütün mertebeleri yenileyerek tekrar getirdi. Kur'ân-ı Kerîm onun için Adem aleyhisselamdan bahseder, başlar ve bütün peygamber hazeratını kendi hakikatleri itibariyle bizlere bildirir.

O halde Kur'ân-ı Kerîm ve Hadisi Şerifler; Bir bütün insanlık eğitimini, bir paket olarak bize sunmaktadırlar. İşte İslâm'ın zor tarafı biraz burasıdır. Diğer gelen peygamberin kavimleri. Onlar ümmet değil zaten kavimdir. Bütün Peygamberlerin çevresindekiler kavimdir. Zaten belirli kariyelere, kasabalara gelmiştir. Peygamberimizin çevresine Ümmet denir. **"Üm"** de **ana** demek zaten ve daha kalabalık

umumî demektir. Şimdi ehli zâhir bunların sadece dış görüntülerini alır ve onu kelâma getirir. Kelamcılar bu demektir. Ayrıca felsefi mânada fikir üretirler. Felsefeyle Tasavvuf arasındaki fark nedir? Diye sorulursa.

Felsefe beşerin ürettiği bilgidir yahut sistemdir. felsefe beşerin üretmesi ile, Aklı Cüz'ün ürettiği nefsi ve maddi kıyaslar yaparak, üretilen bir sistemdir. Onun için içinden çıkamazlar, çıkılması da mümkün değildir. Bir felsefeci şöyle şöyle der. Diğer bir felsefeci böyle böyle der. Hep dedikoduyla geçer. İşte dekart şunu dedi. Mekart bunu dedi. Kimler varsa onların meşhurlarından. Bazı isabetli gibi görünen yerler varsa da ama gelişi manasında hayâle ve vehme dayandığından hükümsüzdür, tümü hükümsüzdür.

Ancak Tasavvuf ise tamamen Allah'ın, Peygamber efendimizin bildirdiği ve doğrudan insanlara da bildirdiği. Tasavvuf Allahımızın, Kurân-ı Kerîm'iyle bildirdiği İlâhî hukukun hükümleridir. İşte bunu bizim ilim adamlarımız da karıştırırlar. Yani tasavvufu felsefe zannederler. Mevlâna felsefesi derler. Hayır be kardeşim, böyle bir şey yoktur olması da mümkün değildir Mevlâna felsefeci değil ki.

Mevlâna, Cenâb-ı Hak'tan, Peygamberimiz vasıtasıyla aldığı ne varsa:

“BEN ONUN İZİNİN TOZUYUM”

diyor. Bakın ne kadar büyük bir ifade ve tevazu.

İşte ehli zâhir bâtında olan. Bâtın'da derken, hakikati olan iç bünyede. Hakikatı olan o sahaya ulaşamadıkları için. Aldıkları eğitim o sahaya götürmez zaten, mümkün değil. Kendi sahasının dışındaki kuralları yok saymaktalar. Şimdi diyelimki 4 grup sporcu var. Bunların birisi tekme topu, Futbol ayakla oynuyor. Birisi Tenis oynuyor, masa tenisi. Birisi Voleybol oynuyor. Birisi Basketbol oynuyor.

Şimdi bunların içerisinden birisi çıkıpta: Ya seninki işe yaramaz! Diye onu inkâr etmesi mümkün mü? Değil. Diğerlerinin de futbol oynayanları inkar etmesi mümkün değil.

Ozaman adaletli olan: Ha tamam kardeşim ben burada oynuyorum, ben senin sahanda oynayamam. Yani ayaklarını kullanmasını öğrenmiş olan bir kimse, eliyle öyle fazla iş yapamaz. Yani bir basketbolcunun attığı topu kaleye atamaz, fileye atamaz. O atar kendi kalesine. Şimdi bu kendi kalesine topu atarken, basketbolcu o küçük fileye geçirdiği için onu hakîr görmesi. Bak ben senden daha çok koşuyorum gibi, daha geniş sahada oynuyorum, benim şanım daha büyüktür demesi birşey ifade eder mi? Akıllıca da olurmu? Akıllıca yı bırakın, cahilin tam cahili olur, diğer spor dallarını kabul etmemesi bir kişinin.

İşte gerçek manada ilim adamı bütün bu ilim dallarını kabul etmesi gerekir. Zaten normal olarak fıtrî olarak kabul etmesi gerekir, inkar etmesi diye öyle birşey söz konusu değil. Eğer böyle bir saha olmamış olsaydı, bir oyun sahası. Lâ teşbih ki, oda oyundur zaten. İlahî oyundur bu âlem.

Kurânı Kerîm'de geçer,

"LA'VEN VE LAİBEN" "SİZ BURASINI OYUN OYUNCAK ZANNETTİNİZ."

İki türlüdür onun manası;

Birisi; **gerçek manada oyun gibi zannettiniz** derler. (tavla oyunu gibi...v.s.)

Birisi de; **İlahî oyundur burası, gerçekten oyun.**

Projesini, programını Hakk'ın yaptığı bir oyun ve bizde bu oyunculardan birer tanesiyiz. Bütün bu âlem bir sahne, oyun sahnesi. İşte şeriat ehlinin, zahir ulemayı kirâmın. Allah razı olsun hepsinden onların, tabi onlar

olmasa şeriat mertebesi ayakta kalmaz. Yani onların hepsini kendi mertebelerinde kabullenmek lazımdır.

Şeriat mertebesi eğer ciddi mânada tatbik edilmezse üzerine birşey kurulamaz. Yani Şeriat mertebesi olmadan bunların hiçbiri olmaz. Yani bir varlığın canlı vücudu yoksa, onun üzerine insan binası nasıl kurulacak, hareketleri nasıl kurulacak. Âdeta onun iskeleti gibidir, canı gibidir, hayatı gibidir şeriat mertebesi. İslâm'a inanmayanlar, şeriat mertebesini kullanmayanlar, orayı kullanmadıkları için onun özünde olan tarikattan, hakikatten, marifetten hiç yararlanamıyorlar zaten. Bakın şartı Mü'min olup Şeriat mertebesini tatbik etmektir. Kabul ve tatbik etmek, kabul de sadece yetmiyor. Bir insan "eşhedü enla ilahe illallah, eşhedü enne muhammeden resulullah" demekle müslüman olabiliyor ama bu, bu kadar kalır. Ne Şeriat ehli olur, ne Tarikat ehli olur, hiçbir şey olmaz. Sadece imanını kurtarmış olur. Ameli olmadığı için cehennemde ne kadar yatacağı süresini Allah bilir. Şeriat ehli amelini yapar cennet ehli olabilir, o ayrı konu ama oda daha ileriye gidemez. Gaye cennet ehli olmak ise onun için sorun zaten yoktur. Evvela o hedefi belirlemek lâzımdır. Hedef cennet mi? Allah mıdır?

İşte hedefinde cennet olanların dini 4 kelime üzerinde duruyor, 4 cümle de değil 4 kelime. Bunun birisi günah, birisi sevap, birisi cehennem, birisi cennettir. Ehli şeriatın dini bu dört kelimenin üstünde duruyor. Ama Tevhit ehlinin dini bütün ayeti kerimeler ve hadisi şerifler üzerinde, onların genişliği üzerinde duruyor. Hangi vaaza gitseniz şeriat mertebesinden isterse alim olsun, isterse profesör olsun verdiği vaaz bu dört kelimenin içerisindedir. Onun dolaylı çevresindedir. Neden? Çünkü başka ufku yoktur. Neden ufku yoktur? Ona sadece onu öğretmişler, o sahayı öğretmişler. O sahada top oynuyor, başka saha bilmiyor. İşte yapılan yanlışlık başka sahanında olabilir, olduğunu düşünüp, ihtiyati konuşup en azından inkar etmemesi. Yani kabul etmese de, inkar etmemesi gerekiyor. İşte fiziki mânada çalışılan hükümler, buna şer'i hükümler, şeriat mertebesi deniyor. Ama buda onların kullandıkları şeriat mertebesinin zâhiridir, şeriat mertebesinin tamamı değildir.

Şimdi bütün **şeriat, tarikat, hakikat, marifet** denen bu bölümleri, bu bilgileri kim getirdi bize? Efendimiz getirdi diğilmi?

İşte gerçek manada Şeriat mertebesi bunların tamamının ismidir.

Şeriat dendiği zaman bir hüküm bir hukuktur değil mi? Bir sistemdir.

İşte bu sistemin içerisinde şeriat, tarikat, hakikat, marifet ve İnsân-ı Kâmil ayrıca. Bu beş husus bir bütün şeriattır hepsi. Yanılgımız biraz da burada. Biz şeriat dendiği zaman zahirde kullanılan fıkhî bilgileri Şeriat mertebesi zannediyoruz. Şimdi bu şeriatın, şeriatı. Şeriat mertebesinin, kendi mertebesi içindeki şeriatı, bölümü yani.

Tarikata geçildiği zaman; **Tarikatın şeriatı kendine ait.** Bu da şeriat ve bunun içerisinde.

Hakikat mertebesine geçildiği zaman; **Hakikatın şeriatı, hükümleri yani.**

Marifet mertebesine geçildiği zaman; **Marifet'in şeriatı.**

İnsân-ı Kâmil'e geçildiği zaman; **İnsân-ı Kâmil'in şeriatı, hukuku yani.**

İşte zahirde kullanılan bu bölüm. Şeriatın şeriatını. Şeriatın tarikatın, hakikatını, marifetini, İnsân-ı Kâmil'ini kullanamıyoruz. Yani zâhir ulema daha ileriye geçmiyor. Bunları kabul etmiyor zaten, yani genellikle ve açık olarak söylüyorlar. Televizyonlarda bile vaaza geçtikleri zaman soruyorlar bazıları. Belki siyasî yorum yapıyorlar, günlük oluşuma göre işinden olmasın diye. Tarikat nedir efendim? diyor. Tarikat diye birşey yok, diyor. İşte Kur'ân-ı Kerîm bu, meal mânası bu. Bunun başka mânası ne olacak, diyor. İşte açık bu, diyor. Ancak farkında olmadığı bir şey var. Kur'ân-ı Kerîm beşeri Arapça değildir. Kur'ân-ı Kerîm içerisinde 2 Arapçası vardır.

Biri İlahî arapça. Yorumu yapılan beşeri arapçadır.

İşte İlahî arapçadaki mânalar, beşeri arapçada olmadığı için. Kalıp arapça sadece meal olarak bize geliyor. İlâhî arapçayı okuyan kimse yok. Yani tekrar ediyorum kimse yok derken, çok az kimse var. Genelde okunan beşeri arapça ile mealleştirilen Kur'ân okuyoruz. Eğer beşeri arapça olarak olsa idi, aslı Kur'ân-ı Kerîm'in. Arapça bilenlerin hepsi, arapların hepsi evliya olurdu. Bu kadar açık bu fazla kafa yürütmeyede gerek yok yani üzerinde. Beşeri arapça yeterli olsaydı bu kadar çalışmalara gerek kalmaz, mealinden okuyan hepsi Evliyâ olurdu ama bakıyoruz ki, onlarda bizim gibi bizim kadar anlıyorlar. Biz meal okuyarak anlıyoruz. Onlar da bizim okuduğumuz mealini anlıyorlar. Hakikati ise kendinde kalıyor. Şimdi Kur'ân-ı Kerîm. Vahiy ve Cebrâil'de vardı zannediyorum bu mevzular.

Daha bu beşer varedilmemiş iken. Bütün bu âlemler yok iken. Cenâb-ı Hak Âmâ'da iken. Kendi kendinde, kendi olarak var iken. Dışarıya kapalı ama kendine gizli olmadığı, kendini bildiği, kendinde olduğunu bir devrede. Ümmü'l Kitap olarak bütün kitapların Ana'sı orada vardı. Ama insanlar yoktu, kavimler yoktu, beşer yoktu, âlemler yoktu.

Yok olan birşey, lisânı olmayan bir şey nasıl olacak? O zaman Kur'ân-ı Kerîm Arapça değil. Neydi?

ÜMMÜ'L KİTAPTA Kİ, LİSAN ALLAH'ÇA İDİ.

Arap milleti yok ki, ortada arapça olsun. Âlemler yok ki, ortada kitabın açılması olsun.

İşte ümmül kitaptan Cenâb-ı Hakk'ın Ahadiyet mertebesinden, Vahidiyet mertebesine tenezzül ettiği zaman. Yani açıldığı zaman oradaki **Kur'ân-ı Kerîm'in ismi "Levhi mahfuz."** Oldu.

O zaman Ümmül Kitap'ta ana toplu olan Levhalar halinde, Sıfat mertebesinde açılmaya başladı. Levh, levhalarda muhafaza edilmeye başladı, yani açılmaya

başladı. Orda **açılış lisanı Hakk'ça oldu.** Çünkü bu âlemler Hak olarak halk edildi. O zaman o tercümeside **Hakk'ça ya tercüme edildi.** Kur'ân-ı Kerîm bütün âlemlerin varedilişiyle halkıyyetiyle birlikte oda âlemlere uygun bir yapıya dönüştü. Aksi halde o ümmül kitap olarak kendi âleminde kalsaydı nazil olamazdı ki, gelemezdi. Bütün âlemlerin açıklığı ile birlikte onun açılımıda devam etti, ümmül kitabında açılımı devam etti.

Sonra bütün bu âlemler Rahmâniyet mertebesinden, Rububiyet mertebesine tenezzüle geçtikleri zaman Kur'ân-ı Kerîm'de bir açılım daha oldu. Bu açılımda aldığı isimde Kur'ân-ı Kerîm'de belirtildiği gibi **Kitâb-ül Mübîn** açık kitap haline geldi. Orada da **Rab'çaya tercüme edildi.** Rabça demek eğitim demek Rubûbiyet, mürebbiye. Yani artık yavaş yavaş eğitime dönülen ve beşerin anlamasına yakınlaştırılan bir hale geldi. Onun ismide Rubûbiyet mertebesinde Rabça'ya tercüme edildi bâtın âleminde olan hadiseler bunlar.

Ama yine Ef'al âlemine gelindiği zaman Rabça'yı okuması mümkün değildi kişilerin. Ondan sonra dünya âlemine geleceği zaman Cenâb-ı Hak kendisi tarafından onu kendi arapçasına çevirdi, ilâhi arapça. **Allah'ın arapçasına çevirdi bakın, bunun isminede İmâm-ül Mübîn** dendi. Hani biz Yasin-i Şerif'in ilk sayfasının sonunda vardır ya **"külle şey'in ahsaynâhü fî imâmin mübîn"** biz her şeyi İmâm-ül Mübîn'de hesab ettik. Herşeyi tafsilatıyla bildirdik. İmâm ne demek? Önde ve açık olan İmâm mânâsına. İşte bizim imâmımız hakiki mânâ da **Peygamber efendimiz.** İlmî mânada da Allah'ın Kelâmı olan **Kur'ân-ı Kerîm** bizim imâmımızdır ve bu âlemde gördüğümüz herşey birey o toplu olarak İmam-ül Mübin'dir. **Her gördüğümüz varlık İmâm-ül Mübîn'dir; Açık olarak önde olan bir varlıktır. Bunu idrak ettiğimiz de bütün âlemin gerçekten Kur'ân-ı Kerîm olduğunu ve Kur'ân-ı Kerîm'i okumak âlemi okumak olduğunu anlamış oluruz.** Zaten de işin aslı budur. Çünkü **Kur'ân-ı Kerîm'in yine böyle 4 tecellisi olduğu gibi lisâni tecellisi olduğu gibi birde kendi**

gerçek hali vardır. Birincisi biraz belki genişliyor mevzular ama bilmiyorum sıkıcı oluyor mu? Anlaşılıyor mu?

Birincisi elinizdeki olan mûshaf. Mushaf, sahifeler bunun diğer ismi Kur'ân-ı Sâmit diyorlar buna susan Kur'ân. Şimdi bu dursun burada başımızın üstünde taşıyalım 24 saat. Ne yapar bize ki? Başımızın üstünde taşımak onun maddî tarafını değil yani kağıdını, süslemelerini, işte ne bileyim ciltini taşımak değil, mânalarını başımızın üstünde taşımak ve gönlümüzün içinde taşımak. Başımızda ne kadar Kur'ân ı Kerîm'den âyet varsa bizim Kur,ân'ımız o kadardır. İsterse kendisi 6217 âyet zannediyorum, diyanetin verdiği süre, âyet sayılarına göre. 6666 derler o bir başka hesap.

İşte birincisi; bu Mûshaf-ı Şerif.

İkincisi; Bakara Sûresi'nin başında olan. Elif Lam Mim. Kur'ân'dır o işte aynı zamanda da İnsân-ı Kâmil'in bir şifresi ve tanıtımıdır. Bakara suresinin ilk âyeti: **"elif, lam, mim, zâlikel kitâbe lâ raybe fîh"** diyor. Genelde Ulemâyı Kirâm baktığı zaman kitabın tamamı olarak onu gösteriyor. "Zâlikel kitâbe" işte bu kitap. Ama bu âyet geldiği zaman daha henüz kitap tamamlanmış değildi ki. Nasıl tamamını kapsar? Değil mi? Bazı sureler gelmişti, hepsi tamam değildi. O zaman tamamına nasıl şamil edersin? Efendim geldi, işte geldikten sonra. Tamam oda doğru da ama o değil, sadece o değil.

"Elif" bakın bütün Ahadiyyet mertebesiyle, bir çizgi olarak görelim âlemin mihyeri olarak bakın. O elifin üstünde dünyanın hani maketleri yapıyorlarya dünya haritasının yuvarlak ortasından bir şey geçiyor ne diyorlar ona ortadan geçen hatta dünyanın ortasından geçen bir hat mihver diyelim yani merkez.

İşte o Elif bu âlemin merkezi 13 numaralı. Yani 13 asla dayanmaktadır.

"Lâm" ise bütün âlemleri kucaklamış vaziyette. Hani Lam'ın bir pabucu vardır ya altında. **Ulûhiyyet mertebesi Lâm.**

"Mim" ise Hakikat-i Muhammediye.

Yani Ahadiyet, Ulûhiyyet'te zuhura gelmekte, mânâları ilmî itibariyle.

Ulûhiyyet'de Hakikati Muhammediye'de faaliyete geçmekte. Mim'i Muhammedi'de.

Zaten öyle der bazı şairler: **Ahad arasına bir mim aldı. Yani kucağına bir mim aldı, kendine Ahmed dedi. Ve Ahmed olarak göründü.**

İşte ehli şeriat tüm bunlara akılları ermediği için bu sahayı reddederler, kabul etmezler. Hâlbuki esas din bu dindir. Şer-î olan ulemâyı kirâmın dini, dinin zahiridir, yani muamelat yönüdür. Şimdi bir şey söyliyecem belki biraz sivri dillilik olacak ama ne yazık ki hakikati bu işin. İlahiyat fakültesinin ismi yanlış ifade edilmiş. Orasının gerçek ismi "*İslâmî muamelat fakültesi*"dir. Çünkü orada ilahiyat okutulmuyor, muamele okutuluyor. Yani namaz nasıl kılınacak, oruç nasıl tutulacak, işte bu hadisi kim rivayet etti, onu kim yaptı. Yani sûret üzere olan bilgiler orda okutulmaktadır. Miraç bilgisi yok, ilâhiyat bilgisi yoktur. İşte o bilgileri hakikat ve marifet mertebesinde. O sahada çalışan kimseler aktarıyorlar, onların sahası değil. İşte o sahaya ulaşamadıkları için o sahada bazı ilâhi mânada, ilhâmi mânâda gelen bilgilerden oluşturdukları bu bilgileri, onlar o sahaya ulaşamadıkları için, yani o oyundan haberleri olmadıkları için inkar etmekteler, ama ehl-i hakikat onları inkâr etmez. Neden?

Onların da burda bir yeri vardır. Yani İslâm dinini bir bina olarak düşünelim. O binayı tutan binanın büyüklüğüne göre 10 tane 20 tane 50 tane yüz tane binayı tutan direk vardır. İşte islâm binasıda böyle geniş bir bina ve her bir şer'i topluluk **"ehli sünnet vel cemaat"** toplulukları, bu islâm binasının bir direğini ortaya getiriyorlar. Şeriat ehli de bir

direk, tarikat ehli de bir direk, hakikat, marifet, İnsân-ı Kâmil ehilleride islâm binasını tutan birer direktir.

İşte ne yazık ki bu topluluklar gerek cemaat olsun, gerek fiziki cemaatler olsun, fiili cemaatler olsun. Yani çocuk okutmak gibi, işte gece yatmak, yer yaptırmak gibi, dersler yaptırmak gibi, dışarlarda okullar açmak gibi bunlar hep İslâm'ın zâhirindeki çalışmalardır ve bunların hepsine ihtiyaç vardır. Şimdi dışarda ön tarafta, cadde tarafında olan bir direk önde olması, vitrin olması dolayısıyla direğin bir tanesi fayanslarla süslenmiş. Birisi de dip tarafta kalmış toprak içinde ama kiloya, tona vurduğunuz zaman hepsi üstünde aynı tonu çekiyor. Eğer birisi 100 ton çekse, birisi 20 ton çekse o taraf çöker. O direk yapılmaz oraya yani yapılan direkler, hangi kattaysa hepsi aynı ebatta, aynı kalınlıkta, aynı demir, aynı çimentoyla yapılır. Çünkü hepsi aynı yükü çekeceklerdir. O dışarıda olan hava atabilir mi arkadaki, toprak içinde kalmış direğe: Sen işte işe yaramazsın, bak senden kimsenin haberi yok. Öteki şöhret olmuş önde hasbelkader ortaya çıkmış. O direği ordan alıp o malzemeyi onu içerde bıraksalardı kalsaydı. Yani o malzeme içerde olsaydı, içerdeki direk dışarıya çıkmış olsaydı. Ne olacaktı bu sefer omu hava atacaktı diğerlerine?

Yapılan işler yani lâ teşbih biraz böyle olmakta ve islâm'ın temsilcisi kendilerini zannetmekteler. Bir grup hangi grup olursa olsun, sadece bir grubun islamı temsil etmesi mümkün değildir. Çünkü o kadar geniş bir saha ki; Her direk kendi yükünü çekmekte, her grup kendi statüsünde çalışmakta ve bu şekilde işler yürümektedir. Ancak bunların içerisinde ilmî mânada en geniş sahayı kaplayan âriflerdir, irfân ehlidir ve bunlar bütün bu dilekleri kabul ederler. Hiçbirini inkar etmeden. Ama bazen bakıyoruz ki, bir grup öteki grubun küfürüyle ilgileniyor. Siz kâfirsiniz diyor. Yani islamî bir grup, diğer bir islami gurubu küfürle itham ediyor. Bunlar yanlış şeyler. İşte neden? Kendi yaptığını yani sadece kendi direğinin islâm binasını tuttuğunu ve kendisinin temsil ettiğini, diğerlerinin temsil etmediğini bu şekilde de diğerlerini kabul etmemiş oluyorlar. Böylecede zıtlıklar biraz buradan çıkıyor. İşte bu iddiada olanların çoğunluğu ehl-i

zâhir guruplar olduğundan bu hüküm ortaya çıkıyor. Ehl-i Bâtın mantıklı bir insan. Herhangi bir binanın bir diğer direğini çıkartabilir mi kırıp oradan? O zaman kırarsa, o direği ordan çıkartırsa sen yaramazsın diye, kendine zarar vermiş olur, kendi binası da çöker. Yani islâm binasının tamamı çöker, kendide çöker o zaman. Arka tarafı çökmüş bir binanın ön tarafındaki direk duruyorsa yerinde. Ne işe yarar ki o? Bunlar birer misâldir.

İşte **"elif lam mim, zâlikel kitâbe lâ raybe fîh"**

İŞTE KİTAP DEDİĞİ; ELİF, LAM, MİM KİTÂBIDIR.

Yani o başlı başına bir Kur'ân'dır ve **İnsân-ı Kâmil'in de ayrıca bir vasfı, temsilcisidir.** Ve ondan birde Âlemin koordinatlarıdır diye, bahsedilmektedir ve doğrudurda. Yani koordinatları bütün genel olarak bir ölçüsüdür, onun içerisi zaten hepsini bir öz olarak vermektedir.

Sonra üçüncü kitap; Kitâb-ı Tafsil denilen, kitâbı fiili denilen bu âlem kitâbı üçüncü kitap. Kur'ân buna, Kur'ân-ı Tafsil'i deniyor. **Yani Tafsil'i Kur'ân ve Fiilî Kur'ân, yaşayan Kur'ân, yaşanan Kur'ân bizde o Kur'ân'ın harflerinden ve kelimelerinden bir kelimeyiz, bir harfiz. Her birerlerimiz yaşayan Kur'ân'ın birer harfleriyiz** ama biz kendimizden haberimiz olmadığı için bunlardan da tabiki haberimiz olmuyor. Kendimizi ayrı bir varlık **ene**, ben olarak kabul ediyoruz ve kendimizi bu şekilde de Hak'tan ayrı bir başka uçlarda bir başka âlemler de, garip yaşayan kimsesiz bir varlık zannediyoruz.

Dördüncüsü de; Kur'ân-ı Nâtık olan konuşan insan. Kur'ân-ı Nâtık yani konuşan insan, işte İnsân-ı Kâmil'de deniyor onların bir ismine Kur'ân-ı Kerîm'de bu şekildedir.

Şimdi, ehli zâhir bu sahalarda top oynamadığı için. Toptan kasıt ilim alış verişi bakın bir bakıma top o demek.

Yoksa ayakla tekmeyle atılan hakir görülecek bir şey değil. Hani konuşurlarken diyorlar ki, diyorlar ya arkadaşına: Hadi top sende, sen konuşmaya devam et. Söz topu, söz yumağı. İşte bu top oynamaktan haberleri yok. Belki lisanen duymuş olabilirler şeriat tarikat diye, onuda inkâr etmekteler. Yani sahada oynamadıkları için, girmedikleri için o sahaya bilemedikleri için, kapısını bulamadıkları için, kapısını inkâr ettikleri için. İnkâr ettikleri bir yere nasıl girecekler ki? İşte o demin bahsedilen teşbihattan biraz da onu söyleyelim.

Şimdi Kur'ân-ı Kerîm'in 4 hâli tercüme halleri. Açık olarak bir Hadisi Şerifte diyor ki: Allah Tevrat'ı kendi eliyle tercüme etti. Kendi eliyle yazdı, diyor.

Yani ümmül kitaptan Levh-i Mahfuz'a,

Levh-i Mahfuz'dan Kitâb-ül Mübîn'e,

Kitâb-ül Mübîn'den de Ef'al âlemine ki, o zaman faaliyete geçiyor.

Hani âyeti kerimede **"biz Peygamberlere verdiğimiz kitapları kendi lisanları üzere indirdik"** diyor Kur'ân-ı Kerîm'de. işte Tevrat'ı Şerif'i veriyor iken Cenâb-ı Hak onu kendisi, kendi eliyle İbrâni lisanına çevirerek onlara gönderdi, ibrânice gönderdi.

Kim çevirdi onu Hakça'dan Rabça'dan? Hadis-i Şerif'te belirttiği: Allah kendi eliyle yazdı, diyor. Yani ibrânice yazdı. Nerde? Rubûbiyet mertebesinde.

Ne ile yazdı? Alîm sıfatıyla yazdı veya Kelâm sıfatıyla yazdı.

İşte Kur'ân-ı Kerîm'de aynen bize geldiğinde.

Ne deniyor kitabın gelmesine? Kitap inzâl oldu, nüzul etti.

Ehl-i zâhir bu kelimeyi nasıl anlıyor? Yukardan bir makamdan bir makâma indirilmiş diye anlatılıyor, zâhir ifadesi de öyle. Şimdi dönen bir cismin veya bir âlemin, yahut güneş sisteminin yukarısı neresi? Aşağısı neresi? Biz acaba şimdi yukarıdamıyız, aşağıdamıyız? Yani biz şimdi bu dünyanın altında mı duruyoruz böyle, yoksa üstünde miyiz,

yoksa yanında yanmı duymaktayız? Ama şu anda biz kendimizi üstte görüyoruz yada zannediyoruz. Hadi gündüz üsteyiz dileyelim, gece? Biz şu anda üstte bile değiliz, yandayız. Yani güneş böyle vurduğu için. Yani yan oturuyoruz biz şimdi hepimiz böyle ama kendimizi düz zannediyoruz. Neden? Cenâb-ı Hakk'ın yaptığı bir sistem var. Bizim beynimizde kulaklarımızda merkezler var. Bunları buraya göre ayarlıyor. O merkezlerin birisi bozulsa.

Mesela vertigo diye bir hastalık var, bizim hanım olduda az bir şey. Gecenin bir yarısı: Eyvah zelzele oluyor, batıyoruz. Elimi tutuyor sımsıkı bağırarak: Zelzele oluyor, dönüyor, her taraf dönüyor diye bağırarak uyandı ve ertesi gün öğleye kadar o hâl geçmedi üstünden. Dünya aynı dünya ben yanındayım. İşte onda buraya uyarlayıcı sistem, o uyarlamadığı için dünyayı tabii halinde gördü. O hasta değil biz hastaydık aslında. Bakın o dünyanın tabi halinde yaşıyordu o şekilde.

Peki o zaman nerden nereye inecek yani. Allah-ı hem zaman ve mekandan onu tenzih ediyoruz. Hem de yukarıdan Allah'tan indi, nazil oldu diyoruz. Ya alttaysa? O zaman alttan yukarıya çıktı dememiz lâzım gelecek. İşte bunlar hep tenzihi mânada Allah'ın yukarda olması anlayışıdır. Yani şeriat ve zâhir ulemanın anlayışıyla, zahir ehlinin anlayışıyla arş'ından yukardan aşağıda olan yeryüzüne indirdi. Zâhiren böyle bunda birşey yok. Yani tefekkür kabiliyeti veya düşüncesi olmayan kimseler için bir sorun yok zaten ezber, tamamen ezberlenmiş bir anlayıştır.

İşte nüzül, nâzil, indirilmesi demek; **Ulûhiyet lisanından beşer lisanına indirildi, inzâl oldu, nazil oldu, hafifletildi. Yani anlayışı kolaylaştırıldı.**

Yoksa ümmül kitapta yahut Levh-i Mahfuz'da; Hak lisanı olarak gelse, kim ne anlardıki ondan? Ya nasıl anlayacaktık? O zaman anlaşılması için bir sürü hâk hâşâ, yani Allah'lar olacaktı ki. O Allah'lar kendi arasında o lisanı kullansınlar, anlaşabilsinler. O zaman bu âlem olmazdı. Meselâ diyelim şurda iki kişi İngilizce konuşan bilen olsa, 2 kişi Almanca olsa, öteki tarafta iki kişide Latince, yani herhangi bir başka

lisanla konuşsa kimse kimseden bir şey anlamaz. Kim anlar? İkisi anlar sadece yahut üçü, yani o lisanı bilenler anlar. Şimdi burda bir başkası olsa, türkçe bilmeyen birisi olsa ne anlayacak bundan? İşte herkes tarafından daha kolay anlaşılabilsin diye beşer lisanı olan Arapça'ya tercüme edildi ve peygamberimize. zaten birçok yerde **"kolay anlaşılsın diye biz sana bunu arapça Kur'ân olarak indirdik"** diyor bakın ne kadar açık. Arapça Kur'ân olarak indirdik. Peygamberimiz bir başka ırktan olsaydı. Ona da onun ırkına göre çevrilecekti ama bu çeviri ilâhi çevridir bakın dikkat edelim. Arapça'ya döndü beşer lisanı değil. Benzeri o onun, en yakın benzeri diğer ifadeyle. Eğer gerçek mânada sadece Arapça beşer lisânı olsaydı. O kelimelerin içerisinde mânâ bulunmaz, sadece şeriat mertebesi olurdu Kur'ân-ı Kerîm. Yani sadece emir ve nehiy manzumesi olurdu. Bir başka Allah bilgisi olmazdı içerisinde. Şimdi bunu toparlıyalım süresi doldu tekrar devam ederiz inşallah.

BURAYA KADAR SORULACAK BİRŞEY VARMI?

Soru: Hocam Yûsuf suresi'nde demin bahsettiğiniz âyet'te "İnnâ enzelnâhu kur'ânen arabiyyen le allekum ta'kılûn" daki. Sizin dediğiniz hocam akledebilesiniz diye indirdik dediklerini. Ben hep öyle düşündüm zaten daha yüksek seviyeye yoksa anlamıyacağız. Biz anlayalım diye, anlayabileceğimiz en yüksek mertebe olan dil belki burda insanlar için o ve Allah teala da indirgiyor oraya biz ancak oradan anlayabiliyoruz.

Terzi Baba: Akledebilesiniz diye. Bak ne kadar güzel anlayış. O insanlar için en yüksek dil. O şekilde o buluşmada oluyor. Yani ilâhiyat ile beşerin buluşması ancak bu arapça lisanıyla oluyor.

Sorum hocam şuydu benim: Peki İnsân bu daha yukarıdaki olan Ulûhiyet ve Rubûbiyet mertebesinde ki. Yada bu yani ümmül kitabı o zaman anlaması mümkünmüdür?

Terzi Baba: Yok, ümmül kitap Allah'ın ilminde olan birşey. Allah'ın zatında olan birşey. Bizi ilgilendirmiyor zaten o sâhâ. Bir başka âlemlerin belki başka bilgileri var. Bizim âlemimizle ilgili olmayan Allah'ın bir çok âleminin bilgileri vardır. Sınırlı değil ki sadece bu âlemler le. Yani bizim âlemlerimizle sınırlı değil ki halkiyyeti sonsuz. Onun için zaten bize lazım olanlar bize bildirilmiş.

Yani biz onları anlayalım yeter ki.

Soru: Bu Yûsuf süresi de elif lam ra diye başlıyor. "Ra" mesela nedir burda?

Terzi Baba: **"Ra"** Rahmâniyet orada Rahmâniyet ve Rubûbiyet hakikatlerini bahsediyor. Gine Vahiy ve Cebrâil'de zannediyorum sonunda Huruf-u Mukatta diye bir küçük bilgi vardı orda. Birde bazı kitapların başında elif lam mim'ler var. Bakara sûresi var bizim internette vardır belki. Orda "elif lam mim" den biraz bahsediyor genişliğinde. Evet burada keselim sonra devam edelim gene inşallah

Bismillahirrahmanirrahim.

20. İkra

Bugün 21.01.2012 Cumartesi günü. Bir evvelki sohbetimizden kaldığımız yerden devam edelim. Neydi ikinci yahut o sorunun devamı varsa eğer?

Resulullah (s.a.v.) 30 ila 40 yaşları arasında çok fazla kayıt bulunamamaktadır ama tasavvufi olarak biz bunu düşünürsek neler olmuş olabilir? Neler buralardan çıkartmalıyız? Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ilk risalet geldiğinde kendinilerinin mertebesi neydi ve bu zamana kadarki; Yani risalet gelene kadarki manevi mürşidi kimdi?

Aleyhissalâtü vesselâm efendimizin (s.a.v.) bildiğimiz gibi İbrâhim aleyhisselâm. İbrâhim aleyhisselâm 2 dalı olan bir kök hükmünde. Aslında 4 dalı var ama yani dört oğlu var

ama meşhur olanlar ikisi ve peygamber silsilesinin devam etmeleri o ikisinden.

Bilindiği gibi **İshak aleyhisselâm ki, batı kolu** diyelim biz ona. Museviyet ve İseviyyetin geldiği kanal.

Diğeri ise **İsmail aleyhisselâm, doğu kanalı** diyelim. Mekke civarında yaşadılar zaten. O kanaldan Peygamber efendimizin mübarek silsilesileleri devam etti, taaki kureyş kabilesi gelinceye kadar. İşte Abdulmuttalip dedesi. Babası Haşimi sülalesinden ırkından, babası Abdullah. Annesi Âmine olarak Sûreti Muhammedi bakın. Yani Hakikati Muhammediye'nin nokta zuhur mahali, faaliyet sahası. Ve işte doğumu 571 dünyayı nurlandırdı. Yani gelişi hakkında Mevlüdü Şerif olsun siyer kitaplarında olsun birçok bilgiler var. Bu bilgiler Hazreti Muhammed. Hakkikat-i Muhammediye bilgileri değil. Genelde Sûreti Muhammediye bilgileri. İlk ismi Muhammedül Emin. **Kavmi tarafında o kendisine verilen Muhammedül Emin.** Ne zamana kadar bu devresi? Peygamberlik kendisine geldiği İkrâ gecesi, yani Kadir gecesine kadar olan ismi Muhammedül Emin idi.

Kadir gecesi ismi Hazrete dönüştü. Bakın kendisine **Cebrâil (a.s.) gelmesiyle isim de değişti, vasıfta, sıfatlarıda değişti.** Peygamberliğin başlangıcı olması dolayısıyla başına hâzâ, Hazret geldi. **Hazret kelimesi; Hakkâni vasıflarla hâzır olan demektir.** Yani hazreti falan, hazreti şu, hazreti bu diye bir taltif makamında olan o ifade. Hakkâni vasıflarla hâzır olan, ama bütünümü hazret kelimesi verilen kimseler hepsi bu vasıfla vazıflanmışlarmı? O ayrı konu ama o şifrenin. Yani hazret yahut hâzâ diye belirtilen ifadesi hakkâni hususlarla hâzırda olması. **Hızır denmesi** de bu bir bakıma. Gerçi **"hıdır"** diye ifade yeşillik mânasında, birde hâzırlık mânasında. İşte Peygamber efendimiz bilindiği gibi gençliğinde biraz çobanlık bile yapmıştı, yardımcı tabi o köyde. Neydi ismi sütannesinin? İsmi **Halime.** Onun yanında kaldığı sürelerce onlarla da meşgul olmuştu. Daha sonra işte gençlik yıllarında hep iyilik sever. Herkese iyilik yapar, kimsenin kötülüğüyle uğraşmaz. Kimseye kötülük yapmaz ve doğru söyler. Bir şey emanet

edildiği zaman, o emanete hiyanet etmez. Güvenilir bir kimse olduğundan **Emin** mânasında; **Muhammedül Emin olarak ifade edilmekte idi.**

İşte Kadir gecesinde Hazreti Muhammed.

Miraç gecesinde ise Hakikati Muhammediye üzerinde açıldı.

İşte onun için isminde **3 tane "mim"** olması; Bu meltebeleri ifade ediyor.

Birisi **Muhammedül Emin,** birisi **Hazreti Muhammed,** birisi **Hakikat-i Muhammediye.**

Bir ismi daha onun var **Hakikatü Ahadiyetül Ahmediyye.** Oda 13'cü noktanın ifadesidir.

Ebcet hesabına göre onüçüncü noktanın sahibi o. Ona ait bir sayı değeri daha var. Oda 14. Oda deryayı **Nuru Muhammedi'nin bütün bu mertebelerin içersinde mevcut olduğu.** Yani **bütün bu mertebeleri o Nuru Muhammedinin aydınlatığı,** 14 sayısıda odur.

14 = 4+1'i toplarsak 5 sayı değerinde oda; **İnsan-ı Kâmil'in** sayı değerini, **Hazerâtı Hamse'nin** sayı değerini vermekde şimdi. Bunlar peki neye lazımdı?

Deminde bir mevzu olmuştuya. Kur'ân-ı Kerim sadece mânalar deryası, mânalar menzumesi değil. Aynı zamanında sayılar deryası ve sayılar manzumeside. Kur'ân-ı Kerim'e baktığımız zaman sayılarında hükmünü açık olarak görüyoruz. Evvela Sûre sayılırları var. Sonra Âyet sayılar var. Sonra sayfa sayıları var. Yani harflerle sayılar aynı şekilde faaliyet içersinde. Ama biz bunun sadece harfler değerini alıyoruz. Yani harflerlerden oluşan cümleleri alıyoruz. Âyet numaralarına itibar etmiyoruz. Tabiki onlarda rastgele konmuş şeyler değildir. Hepsinin kendine ait ayrı bir hükümleri vardır. Eğer vakit olsa da bütün 13'ün üstünden olan. 13 Sayısının üstünde olan bütün surelerin 13'üncü ayetlerini toplamak mümkün olsa. Yani vaktim olsa da meşgul olabilsem. Hepsinin birbirleriyle bağlantısı ve çok daha başka özelliklerinin ortaya çıkması mümkün. Var zaten

kendi içersinde. Yani 13 numaralı âyetlerin hepsini birlikte toplayıp bir Sûre haline. Yani bir paket haline getirildiğinde hepsinin içerisinden ayrı bir mana çıkar. Mesela **"Er Rahman"** sûresinde çok tekrarlanan bir Âyet-i Kerime var. Hangisi?

"Febieyyi ala i rabbiküma tükezziban" Hadi bakalım inkar edin rabbınızın bu hususiyyetini de, edebilecek misiniz? Kaçıncı ayette başlıyor?

13'cü ayette başlıyor. Kaç tane var içinde? 31 Tane var. Tersi 13 olmakta.

Bunlar rastgele şeyler değil. İşte ehl-i zahir bunlara değer vermez. Vermediği içinde bunlardan istifade edemez. Yani o bilgilerden toplayıp birbirlerine bütünleştirip istifade edemez. O sahanın yabancısı kalır ve o nimetten istifade etmemiş olur.

Zahiri arapça, şer'i arapça, yani ırk arapçasını bildiği halde. Ordan bâtın arapçasına, Hakikatine geçmediği için, o sahadan istifade edemez ve yazıkda olur. Neden? Çünkü o sahanın varlığından haberi yoktur. Haberdar olanlarıda inkar etmekte. Yani tarikat yok, hakikat yok nedir bunlar gibi, nerden çıkarıyorsunuz bunları gibi laflar söylerler. Şimdi Peygamber Efendimizin aleyhissalâtü vesselâm kafasında devamlı olarak Hak tefekkürü vardı. Ancak İsmail aleyhisselamdan sonra İbrâhim aleyhisselâmın getirdiği hanif dinî tabik edenler azınlıkta. Uzun bir sürede yenilenmediği için o boşlukları vardı. Çünkü İbrâhim aleyhisselâm devrine göre suhuflar vardı. Yani oranın sosyal gününe göre ve o bilgiye göre. Neydi o bilgi?

Tevhidi Efal, yani fiillerin birliği bilgisi idi orda. Ama ondan sonra gelen batı kanalında; isimlerin birliği ve sıfatların birliği ilminede geçildi. İşte bu aranın bilgilerini Muhammedül Emin. Yani o günkü ismiyle hep tefekkür ediyor, düşünüyor idi. Ve hem ticaret yapıyordu işte Hatice validemizin kervanlarıyla birlikte, hem de hep tefekkür halinde idi. Hani o Kâbe'nin tamirinde, Hacerül Esvet'in, taşının konma hadisesi var. Hani dediler ya işte: Şu

kapıdan, şu istikametten gelen bir kişi hakem olsun bize diye. Baktılar bir müddet sonrada Hazreti Muhammed geliyor, Peygamber efendimiz. Yani Muhammedül Emin geliyor.

Tamam dediler bak kabul ettiler hepsi: Zaten bu emin kişidir.

Ne yaptı peygamber efendimiz? Ne dedi onlara?

Bir örtü getirin.

Koydu örtünün içerisine Hacerül Esvet'i. Bütün kabile reislerine: Tutun uçlarından. Dedi kaldırdı. Orda kavga ediyorlardı, kabileler birbirlerine giriyordu. Taşı yerine koyma şerefi bizim olacak diye. Kalabalık olan kabileler: Bu hak bizimdir, diye iddia ediyorlar.

Ötekide: Ama bizde burada yaşıyoruz, bizimde hakkımız var, diye.

İhtilaf çıkınca aralarında hakem yoluna başvurdular ki o zaman öyle yapılıyordu. İşte bugünde hakimler karar veriyorlar ya. O günkü ismiyle Muhammedül Emin aldı onu hepsi birden tuttular. Yani onu kaldırma şerefi bölünmüş oldu hepsine. Haksızlık olmadı. Ve kendiside aldı yerine koydu. Buda daha o günden gösteriyordu ki; Onun sahibi o olacak. Geleceği bilgi veriyordu ordaki hadise. Müşrikler eğer bunu böyle ciddi manada düşünselerdi. O yeri ona vermezlerdi. Bakın Peygamberliğinin işaretlerindendi o hadise. Belki bu işte 30-35 yaşlarında falan belki bir hadisedir, tam bilmiyorum yaşını. Orda sorulan bişey var pek bilinmiyor diye biliniyor. Yani Peygamberimizin hayatını bildiren siyer kitaplarında onların bütün hayatı tamamen tespit edilmiş halde. Hiçbir peygamberin hayatı bizim peygamberimiz kadar açık değildir. Yani tarihi sırasıyla.

Yaş ilerledikçe daha çok tefekküre yakın bir hayat yaşamaya başladı. Bilindiği gibi Hira dağına çıkar. Orda 3, 4 gün bir hafta kalır ve Hatice validemizde gelir ona yemek getirir. Bakın o kadar yolu, bugün zor çıkılıyor. Oraya merdivenler yapmış şimdi devlet, nasıl lüftetmişler. O

garipler fakirler alıyor eline bir 2 kilo kum. 1, 2 Kilo da çimento. Fakir, taşı bir parça düzeltiyor böyle. O boşluklarına o getirdiği çimentoyu döküyor, bir düzgün basılacak bir yer oluyor ve onun yan tarafında da geçiyor mendilini açıyor. Artık orası onun sahasıda olmuş oluyor. Yani dilenme seyri, yeri olmuş oluyor. O garipler yapmışlardı bazı yerlerine merdivenler. İste simdi Suudi Arabistan lütfetmişte onları basamaklar yapmış Arafat dağına çıkılan. Arafat'taki Cebeli Rahme'ye çıkılan merdivenlere benzer, merdiven yapmışlar. Orası o kadar muhteşem bir yer olduğu halde ama gidip görenler afedersiniz rezilliğin, kepazeliğin, pisliğin tam yeri.

Yani o poşetler, o torbalar, o çöpler. O dağda Nurdağı. İsmi Nur Dağı ama baktığın zaman çöplük dağı. Allah affetsin hepimizi. Orada öyle güzel şeyler yapılır ki, bir Teleferik yapılır. Yukarıya bir taraftan binilir, bir taraftan inilir. Hem çıkanlar eziyet görmezler, hemde gelir kaynağıda olur ayrıca onlara. Hadi bedava çıkarsınlar ayrı konu da. İnsanlara eziyet olmaz onlar işte pek eskilere değer vermiyorlar. Belki birazda o günün hayatı yaşansın diye de yapmıyor olabilirler. Yani bunu düşünmüşlerse biraz mazurdurlarda. Yani peygamberimizin çektiği sıkıntıları gelen umreciler, hacılarda çeksin o hayatı yaşansın diye de düşünmüş olabilirler.

İşte o İkrâ gecesinde Peygamber efendimiz bakın kendi ceddi olan Tevhidi Efal dininden ona ne diyorlar; Lekesiz Muvahhit. İbrahim dininin adı **"Hanif dini."**

Hanif, hanefi yani Hanif dini. Onu kitaplarda tarif ederlerken **"lekesiz muvahhit"** diyorlar.

Yani Tevhit, **"lekesiz Tevhit dini."**

Şimdi **Peygamber Efendimize bunun Tevhit'in mayası olduğundan ve kendiside İshak aleyhisselâm vasıtasıyla Mûsâ aleyhisselâm ve İsa aleyhisselâm'ada inmiş olan. Tevhidi Esma ve tevhidi Sıfat mertebelerini ilhami olarak yaşıyordu kendisinde.** Çünkü onlar Dünya semasina inmiş bir ilim idi. Her ne kadar arap kavmine gelmemiş. Batı kaynaklı, İsrail

kaynaklı olmuş ise de ama dünya semâsına indiği için. Peygamber efendimizinde kabiliyetinin geniş olmasından, bunların hepsi kendisine ilhâmi olarak bildiriliyor idi, Hira dağında. Onun için o oraya gidiyordu, yoksa keyiften o kadar yol çekilmez o sıcak altında. Sonra oradaki mağara ayak uzatılacak öyle rahat rahat yatılacak bir mağara değil. Bir kişinin ancak sığıp, ancak hareket edebileceği, ancak namaz, ibadet edebileceği bir yer. Yani öyle pek ahım şahım bir yer değil. Sonra mağara deniliyor ama iki tarafı da açık gene. Yani öyle mir mağaraya girersin, içerisi geniş bir oda gibidir, rahattır her işini görebilir. O öyle bir mağara değil. Sonra tepeye çıkılıyor. İşte biliyorsunuz tepeye çıkılıyor, tepeden aşağı iniyor arka tarafa, oraya geçiliyor. Burası uçurum, burdan çıkış yeri yok.

Orada işte bu düşünceler içerisinde Cebrail aleyhisselâm geldiğinde. İlk sözü ne oldu Cebrail aleyhisselâmın?

"İkrâ!" oldu. **"Kıraat et! Oku!"** Şimdi Peygamber efendimiz ne dedi?

"Okuyamam" dedi. **"Ben kadir değilim. Okuma bilmiyorum"** diye söyleniyor.

Şimdi ben sana desem ki: "Harun oku bakalım!"

Sen şimdi düşüncen. "Neyi okuyayım?" Diyeceksin bana sorucan: "Neyi okayım?" Diyecen.

İşte bunun için "okuyamam" diyecen. Neden?

Okuyamazsın, elinde bir şey yok ki. Neyi okuyacan?

Okumayı bilemediğinden değil. Ne olduğunu okuyamıyacan.

Yoksa zahiren belki böyle düşünülebiliyor. Ama Hazreti Peygamber okuma yazma bilmiyordu demek. Ona yapılan hakaretlerden bir hakaret olur. Bu kadar ilim getirecek bize Allah'tan. 28 Tane harfi yan yana koymasını bilmeyecek, olurmu böyle birşey ya, mümkün mü?

Peki neden ömrünce yazı yazmadı birşey yapmadı? Yani görülmedi yazı yazdığı. İşte ehli zâhir ama bunun bir hikmeti var tabi inanmayanlara göre Eğer zahirde yazı kalem kağıt

kullansaydı Peygamber efendimiz. Diyeceklerdi ki, eski kitapları okududa, kendi yazdı Kur'ân-ı Kerîm'i. İşte bunu ortadan kaldırmak için Peygamber efendimize **"Ümmi"** lakabı takıldı. Ama bu okuma yazma bilmiyor demek değil. Yorum yanlış. Okuma yazma nedir ki, onun için? Halen daha kıyamete kadar bile çözülmeyecek olan Kur'ân-ı Kerim âyetleri var. O âyetleri bize bildiren kimse okuma yazma bilmemiş olurmu? Bu kadar şey düşünebilir mi? Yani birde dar şekilde. Peki neden ümmi?

İlmi Anası o. Okuma yazma bilmiyor demek değil, İlmin Anası.

Kalem, kağıt ise ilmin çocuğudur.

İlmin anası çocuk olurmu? Niye olsun?

Yani onun kağıda kaleme ihtiyacı yoktu. Ana'nın çocuğa ihtiyacı olmadığı gibi.

Çocuğun anaya ihtiyacı var, doğması için, meydana gelmesi için.

İşte bu tarafını işin düşünmeden, e okuma yazma bilmiyordu diyoruz da, onun için okuyamam dedi çıkıyor ortaya.

Cebrâil aleyhisselâm cahil bir varlık mı?
Kur'ân-ı Kerîm gibi bir ilmi Cenâb-ı Hak'tan.
Yani bâtın'dan alıyor, zâhire çıkartıyor.

Değil! O zaman niye diyor ona Oku? Bir metin vermediği halde niye oku diyor?

Hakikatleri oku! diyor.

Ha işte senin demin, hani düşündünya tam ben bunuda düşünüyordum. Ha şimdi cevabını geldi gibi. Demin bir mevzu ettin sen. Aynen öyleydi işte.

Peygamber efendimiz ne düşünüyor idiyse Hakkikat-i İlahiyye hakkında, âlemler hakkında, kendisi hakkında. Kendi varlığını bilmek hakkında, tanıma hakkında, Allah'ı bilme hakkında.

Cebrail aleyhisselâm bunun tastikini yaptı. Doğrudur oku! Söyle!

Yani düşündüklerin doğrudur! Tastik etti, Cebrail aleyhisselâm ya. Oku! dediği o.

Gönlündekini oku! dedi. Yani tasavvur etiğini, düşündüklerini oku! Doğrudur.

O zaman Peygamber efendimiz: **"Okuyamam"** dedi.

"Nasıl anlatayım bunları?" Dedi.

Yani bu mevzuları nasıl anlatayım mânasında okuyamıyorum.

Yani dile getiremiyorum şekilde.

O zaman dedi ki: **Museviyet mertebesinden başla!**

Yani **"bi ismi rabbike"** bak. **Rabbının ismiyle oku! Dedi.**

Allah'ın ismiyle oku! demedi. Hakk'ın ismiyle oku! demedi.

Cebbar'ın, Kahhar'ın ismiyle oku! demedi.

"Rabbının ismiyle oku! Yani Rububiyet mertebesinden oku! Başla!" dedi.

Yani senin deden Tevhidi Ef'al mertebesindeydi. Sen Tevhid-i Esmâ'dan başla! Yani onun bıraktığı yerden, yenileyerek başla!

İşte İslâm'ın ilk besmelesi; **"bi ismi rabbik"** tir.

"Bi ismi rabbike"dir bizim ilk besmelemiz Kur'ân-ı Kerim'in ilk âyetiyle.

Sonra **"Bismillahirrahmanirrahim"** geldi Fatiha suresiyle beraber.

Ve bu gelişme devam etti orda **"Hazreti Muhammed"** ismini aldı. **Fenafillah'daydı.** Hak'ta fani oldu bunların içerisinde. Yani evvela İbrâhimiyet var zaten fitraten. **Muhseviyet mertebesini orda idrak etti Kadir gecesinde.**

Daha sonra **Miraç gecesinde de Bakabillah'ı idrak etti.** işte o zaman;

Hakikat-i Muhammediye süresi içerisine girdi Miraç gecesi.

Bakın hep bu geceler onun yaşantısında birer aşamadır hepsi ve dolayısıyla bizlere de numunedir.

Miraç gecesinin sabahı dedi: "Men reani fekad real Hak" bakın işte bu kendisinin **Zat Mertebesinde** ki, tahakkukunun da açık ifadesidir. **"Bana bakan hakkı görür"** dedi. Bakın bu kadar açık.

Mûsâ aleyhisselâm'a Tur dağında "len terâni" sen beni göremezsin. Arada ne kadar büyük fark var. Mirac gecesi Peygamber efendimizde "Men reani" bakın orda "len terani" sen beni katiyetle göremezsin. Orada da "men reani."

Buradaki söz bak **Peygamberimizden kaynaklanıyor: "Bana bakan hakkı görür"** diyor.

Museviyette ise dışarıdan tarif var. Bak **"len terani" "sen göremezsin."**

Mûsâ demiyor ki, ben göremem.

Bir başkası tarif ediyor o makamı. Yani o makamın halini.

İşte oraya kadar benlik daha henüz var olduğu için insanın üzerinde. Başka taraftan tarifle anlatılıyor ama Peygamber efendimizde Hak ile baki. Yani hakta baki, Fenafillah'dan sonra.

Bekabillaha geçtiği için, o akşam kendisinden bahsedebiliyor **"benim"** diyor.

Neyle? **Hakkâni vasfıyla, yani orada Hak:**

"Ben Muhammed ismiyle göründüm. Bana bakarsanız, beni görürsünüz" diyor diğer şekliyle.

İşte Peygamber efendimizin o 30'lu 40'lı devrelerdeki yaşlarındaki hayatından haberler var kitaplarda, boş değil. Şimdi 40 yaş Ümmet-i Muhammed için kemâl yaşı gibi

sayılmakta. Tabi mutlaka herkes 40 yaşını doldurdu kemalde olma mânasına değil. Bunları alabilecek, taşıyabilecek. Bunlar birer ilâhi yüktür çünkü. Herkes taşıyamaz bunları. Dağıtır kendisini Allah etmesin güzel bir eğitim almamışsa eğer. Fevri davranır isyan eder. Ben madem ki hakkım, şeriat benim neyime. Niye oruç tutayım, niye namaz kılayım? Namaz kılsam şirk ehli olurum gibi. İşte buraları ayak kaydırılan yerlerdir. Bunların tam bir irade ile bütün mertebelerin hakkı verilerek yaşanması lazım gelmekte ki, Kemâl bir İslam yaşantısı olsun.

İsa aleyhisselam kaç yaşındaydı? 30 yaşında kendisine peygamberlik geldi. Bakın iki buçuk sene kadar zaten peygamberlik yapabildi. Taşıyamadı fazlasını. Yani ağırdı iş çünkü.
Mûsâ aleyhisselâm daha 40 yaşlarında geldi. Neden? Onun 120 sene ömrü vardır zaten. Uzundu yani yaşadığı süre. Cenâb-ı Hak hayırlar güzellikler yazsın inşallah, bunun cevabı yetti mi?

Soru: **Peygamberler hata yapar mı?** Tasavvufi olarak peygamberlerin hata yapmadığı düşünülmektedir. Abese süresinde geçen ayetler bu bağlamda nasıl düşünmeliyiz?

Şimdi genelde islâmi akide anlayışa göre peygamberler masumdur, günah işlemezler ama hata yapabilirler. Günah başka şey, hatta başka şey. Günah dendiği zaman şeriat kanunlarına aykırı hareket edilmiş ki günah. O istikamette olduğu zaman da *sevap* deniyor. Yani sevabın zıddı günah. Günahın hükmüde hukuka uymamak. Peygamberler bunu yapmazlar ama genele yorumlanmayacak şekilde özel olarak bazı hataları olabilir. Yani beşeriyetleri itibariyle. Çünkü onlarda bir nihayet **"ene mislikum beşer"** dediği gibi peygamberimizin. Bütün peygamberinde, her insanlarda olduğu gibi beşeriyetimiz vardır. Bu beşer şaşar gibide hani klasik anlamda söylerler ya, o olabilir. Meselâ ama bunlar yine diğer insanlara göre hiç yokmuş gibi veya çok az olur. Eğer hiçbir hata yoksa bir insanda bakın şimdi onun melek olması lazımdır. Mutlak mânada hatasız, günahsız melek olması lazımdır.

İşte insanların özelliklerinden bir özellikte; Bütün Esma-i İlahiyelerin kendisinde faaliyette olmasıdır. Bütün isimlerin. Yani **Cenab-ı ı Hakk'ın bütün zıt isimlerinin insanda zuhur etmesidir, insanın diğer varlıklara karşı olan üstünlüğü.** Melâikeyi kiramda belirli sayıda isim vardır. Bilindiği gibi kendileri de söylüyorlar **"Subbûh ve Kuddûs":** Biz **seni tenzih ediyoruz, tesbih ediyoruz** daha ne istiyorsun gibilerde, yeni bir insana ihtiyaç var mı gibilerde söylediklerinden. Kendileri söylüyorlar hangi isimlerden kaynaklandığını. **"Latif ve Nur"** isimlerinden kaynaklanır Melâike-i Kiram, o kadardır sahaları. Yani Allah'ı bilme sahalarıda o kadardır. Bir insanın bildiğini bilemez melekler, tecrübeleri yoktur çünkü. Yaşam alanında olmadığı için bilemezler, insan tadını bilemezler. Onlar sadece bir yönlü isim olarak çalışırlar. Günah işle! Desende işleyemezler zaten. Yok ki, çünkü o mekanizma yok onlarda. Günah denilen şey nedir? Aslında onun da bilinmesi lazım. Cenâb-ı Hak günah diye şer-i şeriflerinde. Yani uyguladıkları kanunlarında şunları şunları şunları yapmayın dediği şeyler ama onları halk eden Cenâb-ı Hakk'ın kendisi. Yapmayın diyor ama halkediyor kendisi. Peki niye halk ediyor o zaman?

Hem yapmayın diyor. **İşte bizdeki irade gücünün gelişmesi için halkediyor ama yapmayın diyor.** İşte biz bu irade gücünü kullandığımız zaman meleklerden üstün oluyoruz. Meleklerin böyle bir çabaları yok çünkü ve o sahadaki zuhurları yok. Zuhurları eksik Melâike-i Kirâm'ın. Yani Esmâ'ül Hüsna'nın tamamını kendi varlıklarında ortaya çıkaramıyorlar. İsm-i Câmi değiller, insan İsm-i Câmi. Yani rahmette kendisinden çıkıyor, zahmette çıkabiliyor. Ama diyor ki Cenâb-ı Hak: **Rahmeti kullan, zahmeti kullanma!**

Aslında rahmetle zahmette aynı şey. "Ze" harfinin üstünden noktayı alırsak ikisi de rahmet oldu. Yani **"Rı (ر)"** nın üstüne nokta koyduğun zaman **"Ze (ز)"** oluyor. Varya o noktayı kaldır, o zaman **rahmet** oluyor. **Zahmet** diye zann ettiğimiz şeyler aslında bize birer rahmet vesilesi ama bir mücadele sonunda. Öyle bedava hayat yok bu

âlemde tabi. Yani diyetini istiyorlar. Sonra Ze'yi, Rı'yı kaldır. İkisinde de bakın **Ahmet** kalıyor. İşte noktaların Ebcet hesabının böyle yan gelirleri var. Yan bilgileri, destekleyici bilgileri var. İşte Melâike-i Kirâm bazı müfessirler olsun alimler olsun isim vermeyelim. Meleklerin insanlardan üstün olduklarını iddâ ederek söylerler. Halbuki bu çok yanlış bir tanıtımdır. Neden üstün? Efendim onlar iffetlidir, günah işlemezler, insanlar günah işler.

Ama Peygamberimiz hadislerinde ne diyor **"Eğer siz günah işlemeyen ümmetler olsaydınız. Sizin yerinize günah işleyenleri getirirdi"** diyor.

Hadi bakalım şimdi. Nasıl yorumlayacak bunu ehli şeriat? İşte bu tür Ayet-i Kerimelerin ve Hadis-i şeriflerin üstünde hiç durmazlar. Meal olarak verirler sadece. Okuyanların zihninde de hep bir soru işareti kalır. Şimdi Kur'ân-ı Kerîm'de. İlk geldiği zaman Kur'ân-ı Kerîm. Yani peygamber efendimizde toplandığı zaman.

Eğer sayılsa idi; Müteşabih âyetler kaç tane? Muhkem âyetler kaç tane? Ve bu geldiğimiz gün de sayılabilseydi. Müteşabih âyetler kaç tane? Muhkem âyetler kaç tane? Görecektik ki, bugün müteşabih âyetler, o günküne göre çok azalmış. Muhkem âyetler artmış olduğunu görecektik. Çünkü bu yaşadığımız süre içerisinde müteşabih olan âyetler ilmi buluşlar ile, ilmi konuların genişlemesiyle; **Teşbihattan muhkeme geçmekteler.** Yani daha evvelce ne olduğu bilinmeyen. Göklerden, yerden, bilmem gezegenlerden bahseden âyetler bunun gibi. Kur'ân-ı Kerîm'de, peygamberlerin mucizeleri olarak geçen âyetler o gün müteşabih iken artık bugün muhkem âyetler hükmüne girdi. Muhkem âyetlerin çoğaldığını. Müteşabihlerin çok azaldığını ve kıyamete doğruda müteşabih diye bir âyetin kalmadığını, hepsinin muhkem olduğunu yaşayanlar görecekler. Meselâ zaman zaman misal veririz. Şu elimizdeki cihazlar, telefonlar Hüdhüd kuşu bunlar işte. o zaman müteşabihti, şimdi muhkem oldu.

Ne diyordu hazreti Süleyman'a Hüdhüd kuşu?

"Ya Süleyman, senin ihata etmediğin bir şeyi ben ihata ettim." Bak küçücük avuç içi kadar çaylak kuşu, hüdhüd kuşu: **"Senin bilmediğin bir şeyi ben biliyorum,"** diyor bak Kuş. Kuş kafalı, kuş akıllı derler ama akıllı kuş. İşte o gün bunların/telefonlar, öncü ilmini veriyor Kur'ân-ı Kerîm bize. Hazreti Süleyman ona mülk verildiya zaten. İlmî mânada da verilenler bunlar.

"Ben diyor çıkarım gökyüzüne toprak altındaki suyu görürüm." Diyor hüdhüd kuşu.

"Ben çok uzaklara giderim, uzaklardan haber getiririm," diyor.

Ya ogün hüdhüd, bugün cikcik ötüyorlar işte. Ve peyklerin. Yani yukardan uçan peyklerin ana bilgisini veriyor bak, ne kadar açık. **"Yukarda uçarım, toprak altında suyu görürüm."** Sende savaşa gideceksin çölde en çok şey sana lazım olacak Su. Benide ordu' na al bu şekilde diyor. Süleyman aleyhisselâm ordusuna maharetli kuşlardan alırmış ya, hayvanlardan alırmış ya. Sürü sürü koyunlar götürür mesela rızık için, yani yenmesi için. İşte bir sürü haber verici işte hayvanlardan alırmış yolda kendine teknik olarak yarıyacaklardan. Hatta karıncası da meşhurdur ya. Neml'i. bunun gibi Kur'ân-ı Kerim'in geldiği süreye göre müteşabih âyetler şimdi daha azaldı ve kıyamete kadar da bunların hepsi muhkem hükmüne girecekler.

Alî İmrân suresinde yazıyor ya hani: **"Kalbinde eğrilik olanlar müteşabih âyetlere göre yönelirler. Ağızlarını burunlarını bükerek."** Yani yanlış bilgi verirler. Ama şartı şu bakın; "Kalbinde eğrilik olanlar." Diyor bakın. Kalbi doğru olandan ne yapacak o zaman?

Onlar işte ondan istifade edecekler. Alimler dediki işte bu böyledir. Rasihûn'da, İlim'de derinleşmiş olanlar da böyledir dedi. Ama en sonunda **"illa ulul elbâb"** diyor bakın. Bunlardan anlayan "ulul elbâb." Ne demek **"ulul elbâb"?**

Tefsirlerde *Kâmil akıl sahipleri* diye geçer ama gerçekte ulul elbâb; **"Ulû"** sahip mânasına, **"bab"**ta kapı mânasına. Birinci bab, ikinci bab, üçüncü bab diye hani eski kitaplarda

yazar ya. Mevzu giriş diye. Bab'ta kapı mânasına olduğundan. **Kapı sahipleri mânasına ulul elbab.**

Ulul ebsâr diye bir terkip geçer; **Oda görüş sahipleri mânâsınadır.** Yani müşahede ehlinden bahseder. Bizim bu yağ tabakası görüşünden bahsetmez. Taşı taş, toprağı toprak görenlerden bahsetmez. Muhyiddin Arabi öyle diyor: **"Taşı taş, toprağa toprak görene bizim lafımız yok zaten,"** diyor. **"Taşta ve toprakta ne varsa hakikatini görebiliyorsa bizim sözümüz onlara,"** diyor.

Ulul elbâb Cenab-ı Hakk'ın 99 ile belirtilen, aslında sonsuz olan. Esma-i i İlahiye'sinin her biri hakkın zatına giden bir kapıdır. İşte Insân-ı Kâmil, Ehlullah bu kapıların başındadır ve kapı sahibi onlardandır. Kimin kabiliyeti hangi kapıdan girmeye daha uygunsa o kapıdan alır götürürler.

Nusret babam öyle derdi: **"Oğlum zenginlik istiyorsan fakır kapısından gir. Zenginlik istiyorsan Ganiy kapısına gidersen, zaten sen zenginsin sana bir şey vermezler"** diyor. **"İlim istiyorsan cehil kapısına git. Ben cahilim de. Beni oradan içeriye alın de,"** diyor. **"İlim istiyorsan Alîm kapısından gidersen. E sen zaten Alîm kapısındasın biliyorsunki buraya gelmişsin. Bir şey vermezler sana yani zıddına gitki, zıddını versinler sana"** der.

İşte bütün Esmâ-i İlahiyyenin hepsi Cenâb-ı Hakk'a giden yolda bir kapıdır. Ulul elbâb'ta, ehlini bu kapıdan içeriye sokmaya çalışanlardır. Yani talep edeni. Yani fakirleri. Yani dilencileri, dileyenleri. Onun için hangi kapının dilencisi isek biz o kapıya gidelim. Cenab-ı Hakk'ta o kapıdan İtâlarını versin İnşallah her birerlerimize. Bu neydi bazen mevzu başka yerlere de kayıyorda.

Abese Suresi'nde geçen şeylerdi. Abeselerdi. Yani abes görülen şeylerdi.

Peygamber efendimiz bir gün Sahabe-i Kirâm'ın arasından bahçelerden geçiyormuş. Bakmış ki, Sahabe-i Kirâm bilinen hadisedir de tekrar ediyoruz. O Hurma

dallarını buduyorlarmış, vakti geldiği zaman. Peygamberimiz de bakmış:

"Ya bu dallara yazık oluyor. Bu dallar varken belki dallardan daha çok meyve verecekti. Bunları budamasanız olmaz mı?" diye sormuş.

Sahabe-i kirâm'da ertesi sene. Ya Peygamberimizin söylediği şeyde bir hikmet vardır diye hiç dalları kesmemişler. Hurma dallarını budamamışlar o sene. Ama meyve mevsimi geldiği zaman, meyve hiç olmamış kadar az olmuş adeta. Yani çok az meyve vermiş.

Peygamberimiz soruyor: "Niye böyle oldu?" Gibilerden bu sene.

İşte Efendim siz böyle imâlı bir söz söylemiştiniz. Kesmeseniz olmaz mı diye bizde bir hikmet vardır diye kesmedik bu hale geldi.

O zaman demiş ki: "Dünya işlerini siz benden daha iyi bilirsiniz."

İşte bu bir bakıma hata gibidir. Gerçi burda ders vardır bizlere ayrı konu. İşte peygamberlerden çıkarsa bu tür davranışlarda hatalar çıkabilir. Günahlar çıkmaz. Günah Allah'ın emrine karşı gelmektir. Onu yapmazlar ama sosyal yaşantıda ilâhi hakikatlerle ilgisi olmayan. Yani sosyal fiziki hallerde hata olabilir. Meselâ o Davut peygamberin verdiği. Süleyman aleyhisselâmın verdiği bir koyunlar hikayeleri vardır. Orada verilen davâlar vardır bazı şimdi hepsi aklımda değil. Orada ters verilmiş gibi hükümler vardır. Ama daha alttan bakıldığı zaman onlarında aslı ortaya çıkar. Doğrulukları ortaya çıkar. Ancak Tevrat'ta. İncil'de de belki var zannediyorum. Peygamberlerine büyük suç isnad ederler, hemde hiç olmayacak suçlar. Yani o kadar büyük suçlar isnat edilir peygamberlere o onların kitaplarında. İşte bunların beşeri tahayyül den kaynaklandığı zaten anlaşılmış oluyor. Yani sonradan düzenlemeler yapıldığı üzerinde bozukluklara uğradığı yazılıyor. Şimdi bizim elimizde İncil'in en doğrusu var. Tevrat'ın en doğrusu, Zebur'un en doğrusu

ve bütün suhufların. Adem aleyhisselâma verilen suhufa kadar hepsinin en doğruları bizim elimizde. Neden?

Cenab-ı Hakk'ın Peygamberimiz vasıtasıyla kendi asılları üzere bize bildirdikleri Kur'ân-ı Kerîm'deki bilgilerimiz var. İşte biz kitaplarda Muhseviyet'ten, İseviyet'ten bahsediyor isek Kur'ân'daki halleri üzere bahsediyoruz. Yani Allah'ın bildirdiği hüküm üzere. Yoksa bugün Tevrat'tan onların elindeki, onların düşüncelerini alarak. Yani onların düşüncelerinden kaynaklanan bir bilgiyle değil. Hattâ birisi okumuş kitabın birisinde. İşte biraz Museviyet mertebesinden bahsedilirken. Kitabı alıp atmış elinden. Bu ne demiş Museviyet probagandası yapılıyor bu kitapta. Okunur mu bu kitap? Demiş. İşte ehli zâhir sadece isme bakarak karar verdiğinden. Muhteviyâtının ne olduğunun farkında olmadığından öyle suçlamaya girmiş. Canı sağolsun kimseye birşey dediğimiz yok. Oda bir açılım.

İşte Peygamber efendimizin yani bir misal olarak. Abese ise tamamen daha başka bir hadise. Peygamber efendimiz o gün, o günün zenginleriyle. Yani kalburüstü kişileriyle görüşmekteymiş. Yani onları belki islâmiyete inandırırım ve çevrelerindeki kişilerle birliklerle gelirler. İslâmiyete kazandırırım düşüncesiyle. Onlarla hararetli bir şekilde meşgul olduğu sırada. Âmâ İbni Mektum zannediyorum. O geliyor bilmeden. Yani çevrede ne var kimse yok görmüyor ki yani Peygamberimiz kiminle meşgul oluyor, eğer görmüş olsa biraz daha bekleyecekti.

Onlar gittikten sonra veya ertesi gün soracak sorusunu. Ne olduğunu bilmediği için Peygamber efendimizden dine ayit fikirler, bilgiler almak istiyor. O andada peygamber efendimiz; Şimdi nerden geldi bu, Nereden çıktı? Ben bunlarla meşgul oluyorken bu adamda gibilerde öyle bir şey görüyor, abes görüyor işi. Olumsuz bir şekilde içinden geçiyor. Ona bir cevap vermiyor daha. Yani biraz yüzünün şekli değişiyor. Onun üzerine Ayet-i Kerime geliyor işte;

"ABESE VE TEVELLÂ" "onu abes gördü ve arkasını döndü" diye.

Sonra Peygamber efendimiz onu gördükçe dermiş ki: Allah senin hakkında bana hitab ettiği kişi diye söylermiş ona. Sonra da onu mükâfatlandırıyor. Müezzin de yapıyor biliyorsunuz. Medineye mi ne müezzin yapıyor onu sonra. Bilâli habeş bir tarafta o bir tarafta oluyor. Şimdi bu Füsus'ul Hikem'in bir yerinde geçiyordu. Bu ayetin küçük bir izahı, tevili.

Karşımıza gelen bakın herhangi bir şeye eğer biz böyle yan bakar da, aaa bu olmamış. Şimdi bunu zamanımıydı? Olurmu? Diye herhangi bir hadiseyi abes görürsek. Yani yerinde görmeyipde yanlış görür isek. Hakk'ın fiiline biz "abese ve tevellâ" bizim üstümüzde. O anda geçerli olmakta o Ayet'i Kerime. Çünkü neden?

Eğer bütün âlemde Hakk'ın varlığını müşahede ediyorsak ve her fiil Hak'kın bir fiili ise. Nefsimize ters gelen bir fiil olduğunda. O zaman biz onu başbakasının fiili olarak kabul edip, ona abes bakmaktayız. O zaman tevhidi bozup kesrete düşmekteyiz. Ve bir suç unsuru bu olmakta. Ancak şimdi bunun arkasından başka soru. E her bize ters bakana biz eyvallah mı diyeceğiz? Ha oda ayrı konu.

Tabi her mertebede kişilere ve âleme bakış değerlendirmesi bir başka türlü olmaktadır. İşte İslâm'ın yaşanması ve bilinmesi bütün mertebeleri içine aldığı için biraz zordur. Museviyet mertebesinde, İseviyet mertebesinde, İbrâhimiyet mertebesinde yaşamak kolay. Neden?

Çünkü bir dersten sorumlu orada kişi, tenzih ise tenzih, teşbih ise teşbih. Ama Ümmeti Muhammed olarak Peygamber efendimiz başta. Bizlerde O'nun nurunun, nurundan olduğumuzdan. Bizlerin üstünde de hüküm parmağı olan o hadise. Bütün mertebeleri bilmek zorundayız. Adem aleyhisselâm dan başlamak üzere.

Dervişliğinde aslı budur. Ama Tarikat süreci içinde ve Şeriat devresinde bu bilgiler kişiye ulaştırılarak verilmez. Tarihte geçen şahsa ait bilgiler olarak kalır. Yani Adem aleyhisselâma Ruh üflenmişse, o iş olmuş bitmiştir. Genel bilgi böyledir. Ama gerçek mânada tevhidi ve irfani bir eğitim yapılıyor ise;

Ademiyet mertebesinden başlayıp Muhammediyet mertebesine doğru bir seyir yapmak gerekmekte. Seyri sülük bu işte gerçek mânada.

Yoksa belirli tesbihleri zikirleri belirli sayıda, belirli zamanlarda çekip. Cemaatle birlikte tekkede, dergahta ya Allah, ya Hu, ya Hak diye zikir yaparak dönmek tarikatın sadece sûretidir. Sûret ve şekli. Bunun içindeki mânasıyla birlikte yapıldığı zaman, gerçek bir ehli tarik, ehli Hakikat yolu olmaktadır.

Bunun da ilk şartı **"ve nefahtu fîhi min rûhî"** bunların hepsi birer Cân. Kur'ân-ı Kerîm şurda biz bunu Kur'ân-ı Samit olarak görüyoruz değil mi?

Bu fakır fakır, kaynayan bir Hayat manzumesi bu. Ama bizim basar görüşümüz bunu durağan olarak görmeye şartlandığı için biz bunu durağan görüyoruz burada. Hâlbuki o kaynıyor böyle fokur fokur. Hayat var içerisinde. Ruh var. Bunun üzerinde yani Kur'ân-ı Kerîm üzerinde ulemayı kirâm tartışmışlar yüzlerce sene. Ne diye?

Kur'ân-ı Kerîm hâlik mi, mahlûk mu? diye tartışmışlar. Bir yere de gelememişler. Gelmişlerdir de ayrı. Çözümü gayet kolay;

Sûreti olarak mahlûk. Kağıdı, içi, dışı, mürekkebi nesi varsa içerisinde mahlûk.

Ama içindeki kelimeler hâlik.

Allah'ın Kelâmı manaları itibariyle hâlik, zuhuru itibariyle mahlûk.

İşte önümüzde bir hâlik duruyor bak. Toplu, cem. Esma-i İlahiyenin cem'iyeti halinde ve bütün bu âleme baktığımız

zaman da yaygın halinde. Âlemin sonu yok. Allah'ın Kelâm'larının da sonu yok.

Hani diyor ya: *Bütün denizler mürekkep olsa. İşte melâikeyi kirâm kâtip olsa, ağaçlar yapraklar dallar kalem olsa. Bir misli daha gelse, gene yazamazsınız mümkün değil.*

İşte bunun sonu da o şekilde sonsuz. Yani sonu olmayan bir ilim deryası. Bu âlemde sonu olmayan bir Âlem-i Şehadet, zûhurlar âlemi. Cenâb-ı Hak bu genişlikleri inşallah her birerlerimize tattırsın, yaşatsın.

İşte **"ve nefahtu fîhi min rûhî" hakikati hayal ve vehim cennetinden beden arzına, birey olarak vücut arzımıza bu mânâ inmedikçe.** Biz ne Adem'den, ne bademden, ne bir başka şeyden haberimiz olmaz. Haberimiz var zannederiz ama hikayesini okuruz sadece. İşte melekler gelmişler, secde etmişler, şeytan etmemiş. Hikayesini okuruz sadece ama o sahne bizim sahnemiz ve o mertebelerin hepsi bizde mevcuttur.

Ve o an, şu an. Yani şu an dediğim her an, "ve nefahtu" her an olmakta. Ama bizim sahamız varsa, kovamız varsa alacak onu. Onu kovaya doldururuz beden kovamıza, sahipleniriz yoksa o akar gider. İlgilenmiyorsan eğer de, bir daha da gelmez yani. Evet gene süremiz doldu.

Bismillahirrahmanirrahim

21.Ebced

Evet gene kaldığımız yerden devam edelim. Bugün 21.01.2012 cumartesi günü. Bazı kardeşlerimizin sorunları vardı onlara devam ediyoruz. Neydi? Bir daha sor bakalım.

Ebcet hesabı

Şimdi bu eskilerden beri kullanılan bir sayı sistemi. Tablosuda şurada var bir tane vereyim, isterseniz alırsınız

giderken. Bunların bir sayı değerleri İbrâni alfabesine göre zannediyorum düzenlenmiş, onlar da eski bir alfabe oldukça tabi yani. Birden ona kadar bir bir, 10'dan 100 e kadar onar onar, 100 den sonra da yüzer yüzer atlayan bir sayı hesabına bakıyor.

"13 Ve Hakîkat-ı ilâhiyye" diye bir kitabımız var, orada bunlardan biraz bahsediyor. Sayıların alfabe ile, harfler ile olan bağlantıları var. Meselâ çok enteresan bir hâdise, bütün alfabelerde. Yani akdeniz havzasında oluşan genelde kaynak olan bütün alfabelerde, bazı küçük toplulukların alfabeleri ayrı. Büyük toplulukların alfabelerinin tamamında **13'üncü harf Mim harfi** geliyor. **Birinci harf Elif, ikinci harfde Be** olarak geliyor, ne kadar enteresan bakın. Yani bütün alfabelerde 13 harfi Mim, 13 üncü sıraya geliyor. Yalnız modern arapça dedikleri bugün kullanılan arapçada zannediyorum 26'ncı sırada Mim harfi ama eski arapçada orada da 13'ün deymiş.

Bu gösteriyor ki, bütün kelimelerin ve kelimelerden meydana gelen bilgilerin kaynağı 13'e dayanmaktadır. Bütün insanlık âleminde, sadece araplarda belirli bir kavimde değil. Şimdi bu sorunla ilgili biraz belki dışınada çıkıyoruz ama gene aynı mevzunun içerisinde arapça biliniyor ise. Biliyor musunuz biraz arapça? Şöyle böyle. Yeter o zaten. Şimdi arapça lisanının içerisinde **"emsile"** diye belirtilen bir kitap var. O kitapta "nasara, yensuru;"

Yani fiil çekiminde **fail, meful, zaman, mekan ve âlet isimleri** var.

Fâili, fâil yapan Elif. Şimdi katele, mazide öldürdü. **Kâtil;** Yani fail öldürücü olan Elif ile Kâtil olmakta bakın. Elif onu katil yapmakta.

Peki katilin fiilinin icra edildiği kişiye ne deniyor? **Maktûl.**

Maktûl yapan da onu "Mim" ve ismi zaman, ismi mekan, ismi âlet miktel'in.
"Mim" yapıyor bunları.

Bir fiilin oluşmasında evvela bir fail lazım. değil mi? Bir

fail lazım.

-Bir fiilin oluşması için bir **fail** lazım.

-O failin fiilinin müessir olması için bir **meful** lazım.

-Bu fiilin işlenmesi için bir **zaman ve mekan** lazım.

Dimi yani fiil işlenecek ama zaman, mekan yoksa nerde işlenecek?

-Ve ayrıca bu fiilin işlenmesi içinde bir **alet** lazım.

Bakın bu 5 şey fiilin işlenmesi için lâzımdır.

Fâili fail yapan Elif. Elif'in işlediği, işlenen zaman, mekan ve hepsi de Mim'li mastarlardır bakın. O halde bütün bu âlemde oluşan ne varsa bunun dışına çıkamayacağı için, mümkün olmadığı için bütün âlemdeki fiiller elif ve mim'in iştirakiyle olmakta.

Yani Ulûhiyyet mertebesinde olan mutlak fail Allah'u Teâlâ Hazretleri ve onun tesir sahası olan da Hakîkat-ı Muhammediye. İşte bu âlemde biz ister bunu olumlu, ister olumsuz, ister ehli küfrün yaptığı fiiller, ister ehli islâmın yaptığı fiiller olsun, hiç fark etmiyor. Hepsi bunların bakın Ulûhiyyet hakîkat-ı içerisinde, Ulûhiyyet aslı içerisinde Hakîkat-ı Muhammediye de faaliyete geçiyor.

İşte onun için bu âlemin zuhûr hali; **Sıfat mertebesinde olan Hakîkat-ı Muhammediye'nin, Ef'al Mertebesindeki görüntüsünden başka birşey değil. Bütün bu âlemler ve burada müessir olan da Hakk'ın Zât'ından başka birşey değildir.**

Bakın bu küçücük bilgi bile bütün âlem sistemini gözümüzün önüne serip ortaya çıkartıveriyor.

İşte bunlar hep Ebcet'lerle ilgili, yani sayısal değerlerle ilgili de onun için de söyledim.

İşte Kur'an-ı Kerim'in bir mâna yönlü ifadeleri vardır. Mânaları harfler ortaya çıkarıyor. Sayısal değerleri de rakamlar ortaya çıkarıyor.

İşte ilkokuldan beri başlanan bir eğitim bu iki ana esas

üzerinde çalışıyor; Sayılar ve harfler. Yani alfabe ve sayılar. Kerrat cetveli de deniyor ya işte. Bir insan ilkokulda da, ortaokulda da, lisede de, üniversitede de, profesörlük nereye giderse gitsin bu ikisinin dışına çıkamıyor. Ben alimim, ben rakkamları kullanmayayım. Ben alimim, harfleri kullanmayayım diye bir şansı yok. Şimdi burdan bir misâl daha geliyor.

Bir insan islâmî ilimler içerisinde, seyr-i sülükta nereye gelirse gelsin Şeriat mertebesini terk etmesi mümkün değildir. Eğer terk ediyorsa zaten iş baştan bozuktur. Nasıl ki üniversiteye giden bir kimse yazı yazma, harf kullanma ilkokulun işidir. Orada öğrenirler bu orada kalır deyip de, üniversitede harf, kelime kullanmazsa ne yapar? Mümkün değil üniversiteyi okuyamaz. Yani ne kadar bilgisi olursa olsun onu açığa çıkaramaz ama yazmadı, yazmasın dilinlen söylüyorya.

Dilinden şöylediği şey de aynı sayılar, aynı kelimeler, harfler. İşte bir kimsenin ben "enel hak" oldum, Hak'la Hak oldum, artık ibadete ihtiyacım yok, ibadet edersem şirk olur, ikilik hükmü çıkar ortaya, ben vahdete ulaştım, kim kime İbâdet edecek gibi tasavvufçuluk oynayan bazı kimseler bunları söylerler. Hele bazı bir tarikat vardır, onlar daha çok söylerler, ismini vermeyelim. Tarikat değil aslında o bir yaşantıdır ama tarikat derler kendilerine. Yani şu küçücük bir misâl bile, yani ibadetin terk edilmesinin mümkün olmadığını göstermektedir.

İbâdet terk edilirse, kişinin bütün insanlığını bırakması lâzımdır. Harfi, kelimeyi, konuşmayı bir kişi bırakması lâzım ki. O zaman da dünyadan gitmiş olması lâzımdır. Yani ne yaparsak yapalım o sayıları ve kelimeleri, harfleri kullanıyoruz ömür boyunca. İşte onun için şer'i olan hükümleride ömür boyu üstümüzde kullanmamız lâzım ama nafileler azalmış olabilir biraz, o ayrı konu. Nafileler üzerinde zaten tavsiyedir. Onlarda sadece, yapılırsa daha faydası olur denilir. Onunda süreleri vardır ayrıca ama Allah'ın emri olan 5 vakit namaz, hac, zekat, oruç bunlar terk edilemez kişi nereye gelirse gelsin. Çünkü her geldiği mertebede de o

mertebeye göre onun kılınışı var, orucun tutulması var o mertebeye göre. Yani namaz ibadeti, sadece fiziki mânada bedenin hareketlerinden meydana gelmiş değildir. İçerisinde sayılar olduğu gibi, rekat sayıları olduğu gibi, sayısal işte tekbir sayıları olduğu gibi ama zaman içersinde okuduğumuz mânalar da var, kelimelerde var yani. İşte o kelimelerin mânalarının her mertebede ifadeside değiştiğinden, kişi hangi mertebeye gelirse gelsin namazını o mertebeden kılar, sadece yatıp kalkarak fiziki bir hareketlerle olmaz.

İşte Peygamber efendimiz Miraç gecesi kılmış olduğu Miraç Namazı Hak'la birlikte, Hakk'ın huzurunda. Ne muhteşem bir hediye getirdi bize o, orada kendi tabiriyle kendi ifadesiyle. Ona bir başka zamanda bakarız inşallah Tahiyyat hakikatine.

Şimdi ibadet mi? Adet mi? diye bir mevzû, söz geçmişti.

Mahmut Şebüsteri diyor ki, Gülşen-i raz ismindeki kitabında, bulabilirseniz o kitabıda okuyun, gerçekten dehşet bir kitap. Yalnız varsa daha evvel çıkmış Maarif yayınlarından vardı. Sonradan daha çıkarmışlar bazı yorumlar yaparak ama pek o lezzeti vermiyor, o tadı vermiyor ama bulunursa gine okunabilir. Gülşen-i raz, ha onun bir sohbetide var. Onun yazısını yazdılarda bende düzenleyiceğimde sonra kitap olarakta internete koyacağız inşallah.

Orda diyor ki: **İbâdet mi yapıyorsun, adet mi?** sormuş bakın.

"Eğer ibadet yapıyorsan adetten vazgeç." Demiş.

Yani ibâdet yapıyorsan, âdet hükmünde bunu yapmaktan vazgeç. Eğer âdet olsun diye yapıyorsan, yani herkes yapıyor bende yapayım bana bî-namaz demesinler. İşte şu bu demesinler diye kılıyorsan, yani **adet olarak kılıyorsan o zaman ibadetten vazgeç** diyor. Yani ibâdet ettim deme, dünyalık bir iş yaptım de diyor.

Çünkü diyor devamında **âdet ile ibâdet bir arada olmaz** diyor. Bakın ne güzel söylemiş, çok güzel bir kitap o

gerçekten.

Şimdi burada teşbihten gelmişdi **"Yedullahi fevkaeydihim."**

Kur'ân-ı Kerîm'de iki şekilde **"El"**den bahseder.

Bir yedullah, yani Allah'ın eli. Hani iblise de; **iki elimle "yedeynî."**

"iki elimle halk ettiğime mi sen isyan ettin? yani secde etmedin?" diye geçmekte.

Birde **"tebbet yedâ ebi lehebin"** bak. **Ebu Leheb'in iki eli** kurusun bakın.

İki zıt mânâda 2 el den bahsedilmekte. **Biri yedullah, biri yed-i leheb.**

Yani Ebu leheb'in elleri. İşte bu ebu lehebin elleri bizim **Nefsi Emmâremizin elleri** genelde.

Yedullâh ise Hakk'ın eli. Şimdi orda Fâtiha Sure'sinde bunun açıklaması var.

Sureyi Fetih'te nasıl başlıyordu. **"Esteeuzubillâh, yübayiuneke innema yübayiunellâh yedüllâhi fevka eydıhim fe men nekese fe innemâ yenküsü ala nefsih".**

"Yübayiuneke" bakın Âyeti kerîme ne kadar açık. Bunu teşbih olarak yorumlamaları çok başka olmakta. Neden? Ayetlere bakarken tenzih anlayışıyla baktıklarından ayetlere Allah'ın bu varlıktaki tasarruflarından haberdar değiller. Niye bunu böyle diyorlar? Güya Cenâb-ı Hakk'ı yüceltme ön anlayışıyla diyelim, iyi niyetiyle diyelim.

Şimdi diyor ki: Allah bu âlemlerden münezzehtir. Zaman ve mekandan tenzih ederim ben Allah'ımı diyor. Söz doğru ama söyleniş şekli yanlış. Hem tenzih ediyor bakın şimdi biraz zor anlaşılması ama. Hem tenzih ediyor. Hem de teşbihe göre, teşbihat yaparak tenzih ediyor, teşbihe bağlamış oluyor. Yani zaman ve mekan dendiği zaman bu teşbih. Yani zaman ve mekandan tenzih ederim. Teşbihle

tenzih ediyor, mutlak tenzih değil yaptığı tenzih. Yani misâl vererek, misâlden tenzih etmiş oluyor.

Şimdi Cenâb-ı Hakk'ın Zât-ı itibariyle mutlak tenzih, Tenzih-i Kadîm diye isimlendirilen bir tenzihi var. Bu doğru ama ifade edildiği şekilde söylemek ile yaşamak arasında fark var. Yani sözle yaşam birbirine uymuyor. Söz doğru, anlayış yanlış. bakın çok hassas bir hadise konu. Şimdi Cenâb-ı Hakk'ın mutlaka bir tenzih hali var. Yani ne demek tenzih?

Zuhûrdan, anlaşılmaktan, var olmaktan, herhangi bir beşeri kıyaslardan, onlara sığmayacak kadar sonsuz bir varlık bunun ismine Zât-ı Mutlak deniyor bakın.

Zât-ı Mutlak, mutlak Zât ve burda ne Allah ismi var, ne Rahmân ismi var, hiçbir şekilde vasıf, isim, sıfat, hiçbirşey yok, isim de yok, Allah'ta yok. Yani Allah ismi de yok, daha Allah ismi zuhura gelmemiş. Âmâiyyet denilen şey, yani hâl.

İşte Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de **"innallâhe ganiyyül anil âlemîn"** dediği **tenzih** bu. Allah âlemlerden ganîy'dir. Yani âlemlere ihtiyacı yoktur mânasında ayrıca ve de bunlarla bağlantısı yoktur demek.

İşte bu Zât-ı Mutlak tarafı ama Cenâb-ı Hakk'ın teşbihat hakikati içersinde birde Zât-ı Mukayyet yönü var. Yani kayıtlanma yönü vardır. Neyle?

Tenzil ile. İnmek suretiyle, zuhura gelmek suretiyle kayıtlanması vardır.

Şimdi şu su diyelim. Geniş deryâ, denizde su var. O suyu vasfetmek mümkün değil. Neyle vasfediyoruz? Deryâ diye vasfediyoruz ancak, deniz diye vasfediyoruz. Ama bu deryâ hangi sahile gelmişse, hangi oyuğa girmişse, hangi yarığı doldurmuşsa. O coğrafyadaki doldurduğu yere göre isim almakta. Bak İstanbul boğazı diyoruz değil mi?

Tecelli etmiş. Okyanusun ortasında İstanbul boğazı, Çanakkale boğazı veya işte gurindik boğazı neyse, ne varsa işte. Böyle bir isim takmak mümkün mü? Değil. Neden?

Çünkü isim alacak vasıflanacak bir hâl yok. Deryâ, sonsuz deryâ içerisinde. Kulaçla yüzdüğümüzü düşünelim kaç sene sürer diğimi bizim kulaçla. Öyle bir kuvvetimiz olsun onun sahiline çıkmak seneler sürer. Sonsuzluğu ifade için. Gerçi senelerde sonlu ama buraya göre.

İşte Cenâb-ı Hakk'ın zaman ve mekan ötesi tenzihi var bu şekilde ama Cenâb-ı Hakk'ı bu kadar öteye attıktan sonra nasıl onlan irtibat kuracağız?

Âlemlerin ötesinde bir rabba ulaşmak için, Allah'a ulaşmak için. Farzı muhal 100 milyar insan. Öyle tahmin ediliyormuş Adem aleyhisselâmdan kıyamete kadar yaklaşık olarak, belki daha fazla bile olur da. 100 Milyar insanı, Adem aleyhisselâmı temsilci olarak babamız olması, dademiz olması dolayısıyla temsilci olarak göndermeyi düşünsek. Ve bütün insanların, 100 milyar insanın ömrünü yüzer seneden hesab ederek. 100 milyar kere 100 seneyi. Yani zamanı Adem aleyhisselâma versek. Sadece tek o insanlığın temsilcisi olarak Hakk'a göndersek. Yeter mi bu ömür? Güneş sisteminden bile çıkamaz o süre içerisinde. Peki nasıl ulaşacağız o zaman? Tenzihte olan Allah'a nasıl ulaşacağız? Hemen açıyoruz elimizi, aman yarabbi diyoruz ya. O kadar ötelerdeyse bizi nasıl duyacak? Zaman mekanla da ilgisi yoksa hiçbir şeyle. O zaman mümkün değil. Yani bir insanın tenzihte olan bir Allah'a ulaşması mümkün değildir. Ama **"yedullâhe fevka eydîhim"** diyor burada.

Bak **"yedullâhe"** Allah'ın eli **"fevka eydîhim"** sizin ellerinizin üstünde vardır.

İkinin, üçüncüsü benim diyor mağarada. Demek ki, o kadar uzak değilmiş. **"Venefahtu fîhi min rûhî"** kendi bu fiili yaptığını söylüyor. Ben ruhumdan üfledim Adem aleyhisselâma diyor. Demek ki, ondan yakın. İşte şeriat mertebesinin cevaplandıramadığı yerlerdir bu ve benzeri yerler. Bir taraftan öteye atar, bir taraftan Âyeti Kerime'de okur, ezberler okur, mevlütlerde okur, gözyaşı dökülür ama özü nedir? Haberimiz olmaz.

İşte **Cenâb-ı Hakk'ın Zât-ı Mukayyet; Yani**

kayıtlanmış Zat'ının zuhuru bu âlemin her zerresinde mevcuttur ve en geniş zuhuru da insanda mevcuttur.

Onun için Ekmel-i Mahlukat dediği ve Cenâb-ı Hakk'ın iki elimle halk ettiğim dediği Celâl ve Cemâl sıfatlarıyla halk ettiği Sûret-i İlâhiye üzere. Bak ne kadar güzel tabir yapmışlar.

SÛRET-İ İLÂHİYE ÜZERE MAHLÛK OLAN İNSAN-ı iki eliyle halketti.

Diğer varlıkları tek Celâl veya Cemâl eliyle. Tek insanın halk edilişi **"yedîy"** yani iki eliyle olmakta. Yani bütün Esma-i İlâhiyye'siyle birlikte, zıt isimleriyle birlikte.

İşte Allah'ın iki elinden kasıt bir bakıma bütün bu **Tabiat Âlemi Allah'ın iki elidir,** yani zıt halleriyle birlikte. Burada bahsedilen ise **"innema yubâyiûneke"** muhakkak ki, innema hemen ancak burada yapılan bir alışveriş var.

"İnnellezîne yubâyiûneke innemâ yubâyiûnallâh" <u>Allah'la bu alışveriş yapılıyor.</u> Bunlar her ne kadar ehli şeriata göre teşbihat isede, Hakîkat ehline göre teşbih değil hakîkattir, bu ayetler ve benzeri ayetler. Şimdi orada **"innema yubâyiûneke" seninle alışveriş yapıyorlar.** Bak bayî, mübayağa yapıyorlar, alış-veriş bakın. Sadece sen alış yapıyorsun değil bakın alış-veriş. Yani iki tarafta da bir tesir oluyor. Zâten alışverişin şartı bu eğer iki taraf olmazsa, bayi kapının önünde sokar ellerini cebine bekler durur. Yani talep eden, taleb olacak ki. Yani dileyecek ki, dilenci olacak birisi ki ona bir şeyler verilsin. Dilenci olmadan, dilemeden kime kim ne versin, yani talep edilmeden. İşte onu demiş **"talebenâ vecedenâ", yani talep ettik bulduk.** Bakın ne kadar güzel onun için, işte kim talep ederse zamanında, zamanı gelince buluyor. Birde şöyle demişler yalnız bununda bir kaidesi var.

Bu yolda herkes kazanamadı ama kazananlar

çalışanlar içinden çıktı. Yani diğer ifadeyle her çalışan kazanamadı ama kazananlar çalışanlardan çıktı. Yani otururken kimse kimseye birşey vermez tabii.

İşte orada **"yubâyiûneke"** dediği ordaki **"Kef"** kime ait?

Peygamber efendimize ait. Karşısında olan kim o zaman?

O günkü haliyle Sahâbe-i Kiram. Daha sonraki devrelerde İrfân Ehli ile Sâlik. Yani taliple matlub diyelim. O gün orada hadise nasıl yaşanmışsa onun benzeri olan. Tabi o genişlikte olması mümkün değil, yani Peygamber efendimizin hâliyle olması mümkün değil. Benzeri tatbikatının daha sonraki devrelerde yapılması ve bu kıyamete kadar sürecek olan bir hâdise. Sade o değil zaten yani bütün hâdiseler evvelce yaşanmış olan bütün hadiselerin tekrarı hep insanlık nesilleri arasında yapılarak aktarılmakta. Eğer o tekrarlar yapılmazsa orada kalır. Orada ip kopar zaten, zincir bağlanmaz arkaya doğru.

İşte "innemâ yubâyiûnallâh" onlar orada seninle alışveriş yapıyorlardı ama onlar Allah'la alışveriş yapıyorlardı. Burada hiç müteşabih diye bir şey yok aslı var aslı. Biz yorum yapıyoruz müteşabih diye biz isim veriyoruz Âyet'e. Cenâb-ı Hakk açık olarak söylüyor: Nâs bu Allah'ın sözü. Seninle alışveriş yapanlar aslında Allah'la alışveriş yapmaktalar orada diyor. Peki nasıl? Allah varmı orda görünürde?

Yok, ama **"bana bakan Hakk'ı görür"** hükmüyle Peygamber efendimiz zaten Hakk'ın ta kendisi ya. Muhammed ismiyle zuhur etmiş aramıza gelmiş.

Rabbimizin ne büyük lütfu var, ne büyük tenezzülü var, tevazûu var. Hem programını yapıyor, hem var ediyor, hem eğitimi için geliyor. İşte ehli şeriat bunları idrâk edemediği için, anlayamadığı için bu mevzularda konuşulduğunda inkar ederler uzaklaşırlar. Neden? Kısır akıllarından yahut dar çerçeveli olan anlayışlarından. Sadece tenzih ağırlıklı olan anlayışlarından bunu yaparlar ama kendi doğrularıdır. Ama kişinin kendi doğrusu mutlak o hükmün

doğrusu demek değil ki. Bir başkasına göre aynı saha, bir başka açıdan bir başka türlü görünmekte. Meselâ bir futbol sahası düşünelim. Bir kaleciyi görelim 5 kişi o kaleyi tarassut etsin, biri arkadan, biri sağdan, biri soldan, biride karşıdan. Şimdi gol atılsın hepside bunun filmini çeksin. Aynı sahne, aynı an, hepsi başka başka gösterecek onu. E gol aynı. Neden? Görüş açısı başka.

İşte İrfân Ehli bütün bu görüş açılarıyla birlikte olduğundan hepsinin yerli yerince hakkını verir. O zaman iş hemen hikayeye geliyor.

Nasreddin Hoca'nın dediği gibi: *"Sende haklısın, sende haklısın, sende haklısın."*

Sorana, sende haklısın diyor ama gerçeği o işin. Ancak o haklılık kişinin kendi anlayışına göre olan haklılığıdır. Genele göre olan haklılık bir başka hak o da. O zaman ne olmakta? Haklısın dendiği zaman savaş kalkmakta ortadan. İşte güzel tarafı burası ama kişi sadece ben haklıyım dediği zaman, öteki tarafta sadece ben haklıyım dediği zaman kavga çıkmakta. İşte bu kısır görüşten olmakta. Hâlbuki bir yönden baktığı zaman o da haklı.

Şimdi şu binada oturuyoruz arka taraftaki camdan dışarıya baksak manzara tamamen başka. Burdan aşağıya bakacak başka, yukarıya bakacak başka ama hepsi bu eve ait. Yani bu mekânın görüntüleri, görüş sahası. İşte kişi kendi odasıyla şartlanmışsa. Kendi camından sadece at gözlüğü kendi camından bakıyor da, kendi doğrularını bütün doğrular olarak zân ediyorsa işte orda hata etmiş olur. Buna şöylede bir misâl veriyorlar.

On ikinci katını terasına çıkmış bir kişi elinde dürbün bütün görüntüyü gözetliyor. Birinci katta oturan birisi var o da cepheyi karşıya görüyor. Şimdi yukardaki sesleniyor telefonla yahut sesle:

Gördünmü bak burada ormanlar var, az ötede derya deniz var, biraz ötede işte bilmem şunlar bunlar var.

Öteki diyor: Ya ne atıyorsun, bende aynı binadayım. İşte

karşımıza görebildiğimiz evler var, kapılar var, gelen geçen var yoldan atma ne atıyorsun adam mı kandırcan gibi falan, sözler söylemesi geçerli olurmu?

Olmaz. Ancak bir tehlike var yukardaki yanlış da söyleyebilir ama yukardaki yanlış dahi söylese aşağıdaki onun yanlışını bilemediği için inkâr etmemesi gerekir en azından. Ya belki olabilir. Ben kusura bakma göremiyorum ama sen görmüş olabilirsin. Yani kabul etmese bile ihtiyaten böyle konuşması lazım. İşte kendi görüşünü mutlak görüş zanneden, gerçek olan görüntülerden mahrum kalmakta, zararı kendisine olmakta yani.

O arkadaş deyebilir ona: Hadi bakalım şunu şunu yap. Bak senin üstünde bir kat daha var. Kaldır başını orayı gör. Merdivenler de var, o kata çıkmaya çalış. O kata çıkınca bakacak ki. Tabi biraz daha değişecek görüşü o zaman hak vermeye başlayacak. Yaa arkadaş başka görüntü yer varmış, ben gördüm burasını da. O zaman diyecek ona: Hadi bir kat daha çık bakalım yukarıya. Yavaş yavaş, yavaş yavaş, yavaş yavaş çıkartacak onu. Al dürbünü şimdi seyret istediğin kadar.

Yani ehli zâhirin kendi sınırlı görüşleri kendini beden kaydına koyması, Rûhâniyet'den haberdar olmaması, Gönül âleminden haberdar olmaması onun.

Bu **"dıyk"** diyorlar buna, sıkıntıya sokmakta. Kendiside tam mutmain olmadığı için bu hususlardan adam senle mi uğraşacağım deyip bırakıyor. Nefsi'nin hevâsından yiyelim, içelim, gezelim, şuraya gidelim, buraya gidelim, gafletle bir hayat devam ediyor. Allah kolaylık versin hepimize inşallah. Nerden geldikdi buraya? Ebced hesabından geldik, yedullah'dan geldik.

Şimdi insanlık âleminde ilâhi bilgiler.

Yani **Allah'la ilgili Ulûhiyyet'le ilgili bilgiler, İbrâhim aleyhisselâm mertebesinde başlıyor.** Daha evvelki kavimler, peygamberler, yaşayan süreçler hepsinin kendilerine göre bir hakikatleri vardı. Fakat **kavimleri olarak Allah bilinci yok, Allah'ın varlığı bilinci var ama**

niteliği, niceliği hakkında bir bilinç yok. Allah'a sadece dua mahiyetinde yakarılıyordu. Ya rabbî, diye ama niteliği niceliği nedir bu Allah diye bilinmiyordu genel kavimler üzerinde.

İbrâhim aleyhisselam geldiği zaman neydi onun Halîl'di. İbrâhîme **"ittehaza İbrahîme halîlâ".** Yani **"biz İbrâhim'i dost ittihaz ettik".** Şimdi Hâlil kelimesi dostlukla tercüme edilmekte ki şer'an, zahiren doğru bir kelime ama gerçek mânada dostluğun ne olduğu hakkında bilgi yok. İşte yakınlık fedakârlık birbirini sevmek gibi. Yani iki ayrı varlığın birbirine olan dostluğundan bahsediliyor bakın, tek varlığın dostluğundan değil ve bu şekilde düşünüldüğü sürecede ikilikten kurtulunmuyor. Ayrı kişilerin birbirine olan muhabbeti olarak belirtiliyor, buda kesret demektir zaten. İşte gerçek mânada İbrâhimiyet mertebesindeki dostluk, yani ilahi dostluk. Bunu Muhyiddin Arabi hazretleri gerçekten şâheser bir şekilde izah etmiş, Avni Konuk'un şerh'iyle yani çok güzel.

İbrâhim mertebesinden bahsederken **"heyemân"** diye isimlendiriyor, heyemân. Yani **"şiddetli aşk"** mânâsında. İbrâhim aleyhisselamın belirgin vasfının heyemân. Yani Allah'a çok şiddetle bağlı olduğu, aşık olduğu ve bu yüzden de işte başına 4 tane büyük hadisenin geldiği ve bunlara sabretmesi, nerde bu kitapların içinde vardı.

Altı peygamber 3 İbrâhim aleyhisselâm diye şimdi vereceğim, bunlarda var. Orada bahsediliyor aşkın işte birkaç mertebesinden. Orada Muhyiddin Arabi hazretleri Hâlil tabirini yaparken **"tahâllul etme"** diye belirtiyor. Yani iki ayrı varlığın, iki ayrı varlık olarak birbirini sevmesi değil.

Hakîkat-ı İlâhiyenin, İbrâhim aleyhisselâmın varlığına tahâllul etmesi, dûhûl etmesi, girmesi. Bu kelime bile anlatmıyor. Onda meydana gelmesi. Dışarıdan girmesi şekliyle değil ama İbrâhim aleyhisselâm vücut olarak sonradan geldiğinden girme diye bahsediliyor. Aslında onun Âyan-ı Sabite'sinde mevcut olan bir hakîkat, tahâllul.

Adem aleyhisselâma Cenâb-ı Hakk **"alleme Ademel esmâ'e küllehâ"** Adem'e isimleri talim etti. Tenzihteki Allah talim edermi bunu? Tenezzül eder mi, buraya gelmeye? Açık olarak söylüyor Âyet-i Kerîme, kimse ilave etmiyor ki. İncil, Tevrat değil ki, bunlar sonradan girme şeyler diye düşünelim. Olmaz böyle şey, bunları insanlar koymuş diye.

"Alleme Ademel esmâ'e küllehâ" bakın Adem'e bütün isimleri öğretti. Yani insanın bünyesinde bu şekilde her birerlerimizde ilâhi tâlim olarak Esmâ'ı İlâhiye mevcut, Sıfat-ı İlâhiye'de mevcut, hepsi mevcuttur.

İbrâhim aleyhisselâm'da ise bunlar **"halk, hûlk, ahlak"** olarak meydana çıkmaya başladı. O güne kadar gelen bütün insanlara bunlar verildi. İbrâhim aleyhisselâmda fazlalıktan tahâllul etti. **Yani bütün zerrelerine kadar işledi bu Esmâ'ı İlâhiye.**

"Hil'at" diyorlar, **Esmâ'ı İlâhiye paltosu diyelim, yani elbisesi üstüne giydiği.** Şimdi kumaş düşünelim. Bu da bir tâbir anlatma. Kumaşın dokunmasında yahut baskısında isimler var. Esmâ-i ilâhiyenin tamamı var. Bir Terzi kesti, biçti onlardan kollu mollu elbise yaptı, giydi. Giydirildi mâna, çok basit mânada yani bu çocuklara bir şey tarifi gibi.

Yani bütün Esmâ-i İlâhiye üstünde mevcuttu ama bu dışardan giyme şekliyle değil. "Tahâllul" etti, duhul etti.

Yani Hâlil'lik içine işledi, içine girdi. Yani Esmâ'ı ilâhiye onda tamamıyla hayatiyyet kazandı bakın.

Adem'e öğretildi bilgi olarak.

İbrâhim aleyhisselâma giydirildi ve

Muhammed aleyhisselâmda ise bütün Esma-i İlâhiye dengeli olarak hepsi aynı haklara sahip olarak zuhura getirildi.

Nasıl anlıyoruz bunu?

Peygamber efendimizin ifadesiyle: **Bana ilk verilen**

Cevâmi-ül Kelim, diyor.

Bakın ne kadar da açık ama ilim ehli bunu tabir ederken, yahut yorumlarken; Az kelimeyle çok mânâ ifade etmektir, diye belirtiliyor. Az kelimeyle çok mânâ ifade etmek, konuşma sanatı. Hitabet sanatı diyelim ona. İşte burada **Cevâmi-ül Kelim, kelimelere câmî mânâsında.** Yani Esmâ-i İlâhiye'de Cenâb-ı Hakk'ın ne kadar isimleri varsa, sıfatları varsa, vasıfları varsa. Hepsinin Hakîkat-ı Muhammediye olarak Hazreti Muhammed de mevcut olduğunu gösteriyor ve bana verilen ilk şey, ilk hakikattir, ilk lütuftur diye belirtiyor.

İşte Mirac gecesinde kendisine gösterilmiş olan **Âyet'el Kübrâ**, Hakîkat-ı Muhammediye'nin bütün âlemler çerçevesinde olduğu genişliğidir, Büyük Âyet. Orada sadece meali verilir geçilir, ne olduğu bildirilmez Âyet'el Kübrâ diye. Bu âyet zaten bu âlemde en büyük âyet.

Hazreti Muhammed âyetin en büyüğü ve bunun da Hakîkat-ı Muhammediye olarak bâtın âleminde açılması o gece ona gösterildi. Yani kendi hakikatini görmüş oldu. Şöyle diyelim bir küçücük çekirdek var elimizde ama o çekirdekte koskocaman bir ağaç gizli.

İşte Hazreti Muhammet diye belirtilen o kimse, Hakîkat-ı Muhammediye'nin çekirdeği. Mirac gecesi denilen o gece fevkaladeden olarak kısa sürede. Şimdi ağacı yere dikince bir 6 ay yani bir yaz neyse beklemesi gerek tohumun açılıpta filan olması için ve ondan sonra da 3, 5 sene gene beklemesi gerekiyor ki fidan, meyve vermesi için. İşte o çekirdek bir anda açıldı, meyvesini verdi, her şeyini gösterdi. Hani televizyonlarda gösteriyorlar bazı şeyin açılımını. Hoop açılıveriyor çiçeğin, gülün, lalenin açılımını gösteriyor. Tabi o topluyorlar onu zamanla yavaş yavaş, sonra görüntüyle birlikte hemen açılıveriyor bunun gibi işte.

Büyük Âyet'te o Hazreti Peygamber ne bir yere gitti, ne bir yere geldi. Sabah geldiği zaman diyorlar ya yatağı soğumamıştı bile. Tabi bu da o işin bir başka tarafı. Buda Mübârek Geceler ve Bayramlar'da vardır bunun bazı

bölümleri. Nereden geldik oraya teşbihattan geldik, yedullah dan geldik.

İşte teşbih olarak görülen şeyler aslında yaşanan hadiselerdir. Yani gerçek mü'min olabilmemiz için. Yani Hakîkat-ı İlâhiye üzere mü'min olabilmemiz için. Sûreti olarak değil bakın. Hakîkatimiz itibariyle mümin olabilmemiz için bu hakikatleri bilmemiz bize herhalde faydalı olacaktır diye düşünülebilir. Bu âleme gelmekten gaye ne yemek içmek, ne yatmak kalkmak, ne evlenmek, ne çoluk çocuk sahibi olmak. Bunlar da lâzım ancak bunlar bu âlemin süresi içerisinde, bu âlemin hususiyetlerinden olanlar. Ama biz bu âlemde ebedî olarak kalmayacağız, süremiz belli. Geçici bir süre için bütün bu şer'i yaşantı.

Yani kişi nesil düzelsin, düzgün gelsin diye, kötülüklere yol açılmasın diye Cenâb-ı Hak dünyada geçirilecek misafir suresi içinde bize bir sistem, aile sistemi kurmuş. Bu buranın işi. Ahirette ne çoluk doğurma var, ne çocuk yapma var, birşey yok. Oranın yaşantısı bir başka yaşantı. İşte biz bugünün yaşantısı için sadece ömrümüzü harcamayıp. Zâten onun için geldik. Geleceği daha güzel yapmak için bu âlemde çalışmamız herhalde daha akıllıca bir iş olacaktır. Zamanımızın çoğunu bu âlem için harcar da, mesâimizi bu âlemde kapatır gidersek, ahirete bir şey kalmamış olacak veya çok azı kalmış olacak.

Onun için mesâimizin çoğunu veya öncelik verdiğimiz şeyin sıralamasını ahirete göre yapar isek ahiretide, değiştirerekde söyliyeyim. Allah'ın hükümlerine göre yapar isek o zaman biz kendi hakikatimizi idrak ederek ahiretteki yaşantımızda daha başka olacaktır. Tabi bunlar bir anlayış ve inanç meselesidir. Diyecekler ki, diyorlar ki: Giden gelmişmide ne bileceğiz orda ne var ne yok? Bu bir anlayış meselesi. Tatmin, mutmainlik meselesi, bir iman anlayış meselesi, muhabbet meselesidir.

Emr-i teklifi olarak Cenâb-ı Hak kimseyi zorlamıyor, yani mutlaka şunu yap bunu yap diye. Yalnız tavsiye ediyor, şöyle yap veya böyle yapma diye. Birey olarak tercihide insana bırakıyor. İnsanda bu âlemde nasıl yapması

gerekiyorsa öyle yapar ve sorumlusu da kendisi tabi neticede olmakta. Ancak bir gerçek var gerçi demin denildiği gibi gidilip görüldü mü? Gidilip görülmedi ama dünyada yaşantıdan da kıyas yaparsak.

Ahirete giden her kişi, hangi mertebede olursa olsun levm edeceğiz kendimizi, keşke diyeceğiz. Tabi geçersiz bir keşke olacak ama bugüne misâl olması bakımından. Yukarıdakilerini gördüğümüz zaman keşke biraz daha çok çalışsaymışım. Ancak aşağıya baktığımız zaman varsa öyle bir seçme halimiz, iyiki işte bu kadar çalışmışım diyede teselli bulabilecek insan, ama keşkesi daha fazla olacak. Çünkü Kur'an-ı Kerîm'de de belirtildiği gibi;

Akılların üstünde akıl, mertebelerin üstünde mertebe var.

Nusret babam öyle derdi: *Şu kitaplar meselâ üst üste duruyor. Bunların hepsi bir akıl. Yani bir başka saha, bir başka bilgi ama bunların üstüne de sonsuz sahalar, bilgiler var, akıllar var.* Onun için aklımızı mümkün olduğu kadar **"Aklı Kül"** istikametinde genişleterek, gönlümüzüde o sahada açabilirsek kazancımız o olacak.

Hadis-i Şerifte;

NASIL YAŞAMIŞ İSE ÖYLE ÖLECEK. Nasıl ölmüşse öyle kalkacak, diyor mahşere.

Onun için buradaki kayıtlarımız ne ise o kayıtlar değişmiyor artık ahirette o kayıtlar içerisinden, yani kayıtlandığımız ne ise o sınır içerisinde devam edecek oradaki yaşantımız ve ordaki yaşantımızda sonsuz bir yaşantı olacak, işte o sonsuz yaşantının sermayesi buradan gitmekte ve bu en karlı olan. Yani karlı derken en geniş mânâda faaliyette olan tefekkür dini. Yani fiziki dinle birlikte fiziki görevlerimiz yaptıktan sonra tefekkür yönüne atlatabilirsek kendimizi, oranın aldırdığı sürat fiili yapılan ibadetlerin kat kat üstünde. Onun için efendimiz demiş; Bir

saatlik tefekkür 60 senelik nafile ibadete bedeldir birincisi bu, ikincisi 100 senelik, üçüncüsü 1000 senelik. Demek ki tefekkürün de kendi içerisinde kalitesi varmış.

Mevlâna hazretleri de öyle diyor;

1 saatlik irfân ehliyle sohbet, 100 senelik nafile ibadete bedeldir, demiş.

Belki mübalağalı gibi gözükür ama ahiretin ölçülerine göre mübalağa olmaz. Çünkü orada zaman çok geniş, sonsuz bir alan vardır. O alana göre bu ölçüler bile çok azdır.

En küçük alanı; Kur'an-ı Kerîm'de bahsedildiği gibi bizim dünyamız ile 1000 sene olan. Yani bizim dünyamızla bin sene, orada bir gün Melâike-i Kirâm'ın yolları, bu asgarisi.

Âzamiside; 50 bin sene bir başka Melâike-i Kiram o bilgiden. Sizin günlerinizden 50 bin sene olan. Yani bir günü, elli bin sene olan yerden geldiklerini belirtiyorlar.

Şuna benziyor ahiretle dünya arası. Civciv kendi mekanı olan yumurtanın içerisinde nasıl yaşıyor ise, işte bizde bu dünya yumurtasını içerisinde öyle yaşıyoruz. Yani bir civciv bir insan, yani 1 yumurta 1 dünya kıyası. Civciv yumurtadan çıktıktan sonra, yumurtaya göre sonsuz bir alan olan dünya ona göre nasıl geniş ise. Bizde dünya yumurtasından çıktıktan sonra kıyas edilemeyecek kadar geniş bir alana açılıyoruz, ama bu alanda tabii seyrimiz var ise, yok ise o zaman cehennem sıkıntısı içerisinde, gene aynı cehenneme giriyoruz. Çünkü bu âlemin bir yönü Esfel-i Safilin. Esfel-i Safilin de cehennemdir. Bu cehennemde bize dünyada nefis cehennemidir, Nefsi Emmarenin cehennemidir ama biz farkında olmadan bu sıkıntı. Yani bu dar yerde aklımızda evle iş arası neyse sahamız o. O kadar olmakta dünyamız. Cenâb-ı Hak her birerlerimize inşallah Akl-ı Kül aklından akıllar nasip etsin.

Akl-ı Cüz'ümüz ile beşeriyetimiz ile bu yollara çıkarsak Mevlânâ hazretlerinin dediği gibi; "Çamura batmış eşşeğe benzer akl-ı cüzle yaşamak" diyor. İşte o belirtilen kimseler

akl-ı cüz sınırları içerisinde yaşadıklarından. Akl-ı kül'den olan bilgileri inkâr ederler, o sahayı bilmezler. Kelâm olarak belki Akl-ı Kül derler de ama sahasının ne olduğunu bilmediklerinden veya nefislerine zor geldiklerinden daha fazla araştırma yapmazlar. Biz bu işin talimini yaptık daha da üstü varmı bunun diye, yani okuduğumuz okullar en üstünü bunların daha üstünü yok. O zaman bizim bildiğimiz en üst bilgiler diyerek kıyas yaparlar. Kendilerine göre doğrudur ama genele göre ne kadar doğrudur, orası ayrı bir konu. Cenâb-ı Hak her birerlerimize güzellikler nasib etsin inşallah.

Zaman zaman yaptığımız gibi dualarda yarabbi demeye çalışıyoruz;

Bu hakikatleri bizim Aklı Cüz'ümüz ile değil. Senin vermek istediğin Aklı Kül yönüyle bize idrâk ettirmeye nasip et. İdrak etmeyi nasip et bunu bize yaptır. Diye dua etmeye çalışıyoruz inşallah kabul eder Cenâb-ı Hak. Ufuklarımızda açılmış olur. Böylece bu süremiz de doldu. Cenâb-ı Hak faydalandırsın inşallah.

ÜNÜVERSİTE KONUŞMA METNİ.

(18/Haziran/2015/Ramazanın ilk günü.

İstanbul Üniversitesi İlâhiyat fakültesi.

Euzübillâhimineşşeytanirracîm
Bismillâhirrahmânirrahîm.
Esselâmu aleyküm ve rahmetullahi ve berakâtühu.

Bizleri bu günlere getiren ve bizlere hayat, diye bilinen o muhteşem yaşıntıyı nasip eden, ve her birerlerimize “halife” ünvanını veren, rabbımıza şükrederiz.

Ve bütün bu İlâh-i hakikatleri din-i mübini islâm-ı bizlere irsal eden sevgili Rasûlümüz, peygamber Efendimize, sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Ve yine bütün bu İlâh-i hakikatlerin bizlere kadar ulaşmasına sebeb olan, başta, Hulâfa-i raşidin olmak üzere, Sahabeyi kiram tabiin ve tebe-i tabiine de teşekkür ederiz.

Ve islâm dininin kurallarını sistemleştirmiş olan bütün İmamlarımıza da teşekkür ederiz.

Ve bu güne kadar gelmiş geçmiş olan, Tefsirde, Hafızlıkta, Hadis-i nebevi de, Fıkıh da, Kelâmda. Ve diğer bütün sahalarda hizmet etmiş olan, ve bizlere bu değerli mirasın aktarılmasına sebep olan, hizmet ehli kimselerin hepsine teşekkür ederiz.

Ve Ayrıca İslâm dinin bünyesinde bulunan Gönül âleminin erlerinden olan. Ve bizlere büyük bir gönül âlemi mirası bırakan Pirlerimize, Âriflerimize veli ve evliyalarımıza, bizleri irşad eden "Mürşit/gönül İmamlarımıza" ve bu sahada emeği geçmiş bütün gönül erbabının hepsine teşekkür ederiz.

Ve bu gün burada bize konuşma yapabilmek için imkân sağlayan, sevgili kardeşimiz Ümit hocamıza ve diğer bu sahada yetkisi olan ve izin verilmesine sebeb olan yetkili hocalarımıza da huzurlarınızda teşekkür ederiz. Sağ olsunlar var olsunlar.

Ve ayrıca burada bizleri dinlemek lutfunda bulunacak ve sabretmeye çalışacak olan dinleyici siz kardeşlerimiz ve evlâtlarımızada teşekkür ederiz.

Cenâb-ı Hakk'tan da bizlere, kendini, Habibini ve İlâh-i hakikatlerini en iyi bir şekilde anlamamızı sağlamasını da niyaz ederiz.

Ve ben özellikle Rabb-ıma şükrederim ki, Bundan yaklaşık (65) sene evvel o günün şartları içinde. Sene (1950) ilk okulu bitirdiğim zaman yüksek eğitim yapmak için çok özlemim olduğu halde, ancak ailece içinde bulunduğumuz günün koşulları buna imkân vermediğinden,

hayatımı kazanmak için bir meslek mensubu olmam da gerektiğinden, ailemin beni bir tanıdık vasıtası ile bir terzi ustasının yanına, çırak olarak vermeleri kaçınılmaz idi, bende bunu idrak ederek, zâten yapacak başka da bir şeyim olmadığından, zâhir yoluma bu meslekte devam etmeye başladım.

Daha sonra yapmam gerekenin bu mesleği en iyi bir şekilde icra etmem gerekliliğini anladığımdan zamanın en iyi terzilerinden istifade etmeye çalıştım. Bu hususta daha geniş bilgi (Terzi Baba 1) kitabımızda vardır. Böylece (45) sene çok faal (10) senede orta faal olmak üzere (55) sene terzilik yaptım. Bu yüzden yakın çevremiz yaşımızdan dolayı da bize (Terzi Baba) derler.

Ancak, bu süre içinde gönlümde hep yüksek okul hayali vardı. Bu mümkün olmayınca bende terzilik işlerimi de yürütürken Dini eğitimimi de birlikte olabildiği kadar özel olarak yürütmeye çalıştım, bu arada geçirdiğim devreler/evreler, anlatmakla bitmez ayrı bir konudur. Bunları kısaca anlatmaktan gayem şudur.

İşte şu an içinde bulunduğum ortam (65) sene evvelki özlem ve hayalimdi. Talebe olarak bünyesine girmeyi arzuladığım, bu ilim mabedine/ibadethane-sine, Rabbim bu gün alaylı da olsa, yetersizde olsa, bizi bir konuşmacı olarak, buraya, bu ilim mekânına getirdiği, ve bu konuşma imkânını verdiği için Rabbıma sonsuz teşekkürler ederim. Büyüklerimizin dediği gibi (sabırla koruk helva, dut yaprağı atlas olur) İşte böylece bu hayal de gerçekleşmiş oluyor.

Ve bu hususlara sebep olan hocalarımız, kardeşlerimize de teşekkür ederim sağ olsunlar var olsunlar.

Sevgili kardeş arkadaş ve evlâtlarımız, gayem sizlere hayat hikâyemi anlatmak değildir, buradan yola çıkarak sizlerin, ne kadar şanslı insanlar olduğunuzu, yaşanmış bir

misalle belirtmek içindir. Bunun kıymetini bilin. Tabî ki herkesin maddi veya ma'nevi, bir sıkıntısı vardır. Ancak dünya da sıkıntı bitmez, ama kişiler bu sıkıntıların üstesinden, gayretle ve sabırla gelirler, Bu zamanlarınız gerçekten çok değerli zamanlarınızdır, Cenâb-ı Hakk'ın sizlere açmış olduğu bu yolu en iyi bir şekilde düzgün bir akıl haliyle değerlendirmeye çalışın. Hayat gerçekten oldukça çetin bir sınavdır. Bu sınavdan ancak çok güzel bir eğitim ile geçilir. Bu dünya âlemi oldukça zor olmakla birlikte, ancak kişinin kendindeki hakikatlerini ortaya çıkarabildiği kadar da çok güzel ve özel bir vuslathane'dir.

Böylece özet bir girişten sonra, şimdi sizlere küçük bir tavsiyem olacak, geçici dahi olsa, içinizde aklınızda gönlünüzde, herhangi bir kimseye veya yere karşı, kin buuz düşmanlık nefsaniyet, dünya sevgisi, veya benzeri haller ne varsa, hiç olmazsa, şu süre içerisinde, hepsini unutun, veya kapının dışına atın isterseniz çıkarken gene alırsınız, siz onlara sahip olmak isterseniz onlar sizi bırakmaz.

Ama bence daha evvel siz onları bırakın, ancak gönlü, o mübarek yeri/evi, bu tür düşünceler doldurursa! Gönlün kendine has misafirleri *(misafiri gaybi)* orada kendilerine ait bir yer bulamayınca geldikleri gibi giderler. Bir daha da gelmezler.

İşte bizim yapmaya çalıştığımız ilk oluşum, bu gönlü temizlemeye dönüktür. Çünkü insanın içinde fıtratında bulunan (nefsi emmâre) o gönle ve bedenin tamamına sahip çıkmış ve kendi kontroluna almıştır işte bu yüzden bir bakıma bedenlerimiz/vücûd evlerimiz, nefsi emmârenin istilâsında'dır, (*nefsi emmâre kötülüğü emreder)* ve oraya Hakk ilmini ve irfaniyyetini sokmak istemez bir sürü meşguliyet ve vesveseler ile kişiyi yolundan saptırmaya ve oyalamaya çalışır ve çok zaman da muvaffak olur, *(inne ibadi leyse leke alyhim sutanün)* Âyeti kerimesi ile Hakk'ın kulları arasına girenler müstesnadır. Diğerleri ise

hayallerinin kulları olmuş olurlar, onların hayalleri de bin bir türlü bahane uydurup gerçekleri dinletmezler.

Sohbetimize başlamadan evvel, bir şeyi daha hatırlatmam gerekecek, o da bu sahada resmi olarak hiçbir vasfım olmadığıdır. Kendi aranızdan, bir amca dayı veya bir ağabey olarak kabul edin o gözle bakın, konuşmalarımızda yapabileceğimiz herhangi bir hatanın iyi niyetimize vererek hoş görmenizi rica ediyorum.

Gene bu vesile ile belirteyim ki ben Kur'ân tefsircisi de değilim, ancak mevzular arasında tabî ki âyet-i kerîmelerde geçecektir bunlar üzerinde konuşmalar da olacaktır. Bilindiği gibi Allah'ın kelâmı olan kur'ân âyetlerinin muhkem ve müteşabih olanları vardır ve bunların meal ve tefsir olarak mutlak ifadeleri vardır. Ancak Allah'ın kelâmını sadece bir ma'nâ içerisine görmekte, sonsuz olan Allah (c.c.) ın ilmini bağlamak kayıtlamak olacağından âyet-i kerîmelerin en azından "şeriat tarikat hakikat ve ma'rifet" olmak üzere (4) makamdan izahlarıda olacağını düşünmemiz hayalci bir yaklaşım olmayacaktır.

İşte bu yüzden bazı âyeti kerimeleri değişik yönden bakış açısı ile değerlendirme yapılırsa! Anlaşılamayan yerleri inkâr yoluyla değil, tedbir yoluyla şimdilik, kaydıyla dinleyin, üzerinde iyice mutmain olduktan sonra, kabul beya red yoluna gitmeniz daha isabetli olacaktır. Herhangi bir şeyi ispatlamak zorunluluğumuz yoktur, bu husus bir gönül işidir. Meşrebine uygun olan kabul edebilir, uygun olmayan kabul etmeye bilir. Kendi hür iradesi ile kişi kendi kararını kendi verir. Böyle bir durum hasıl olursa not alıp açık yüreklilikle sorulabilir.

Şimdi bu kısa girişten sonra yavaş yavaş gönül âlemimizdeki, tevhid ve irfan ehlinin yoluna, "İbrâhîm" (a.s.) in ayak izlerini takib ederek yolumuza devam etmeye başlayalım, Cenâb-ı Hakk'tan her birerlerimize başarılar niyaz ederim.

Euzübillâhimineşşeytanirracîm bismillâhirrahmânirrahîm.

Elhamdülillâhi rabbil âlemin vessalâtü vesselâmü alâ rasûlina muhammedin ve alihi ve sahbihi ecmaîn.

Elhamdülillâ hillezi halâkal insân-ı minnur, vessalâtu vesselâmu alâ rasûlinâ muhammedin mazharul envar.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya rasûlellah.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya habibellah.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya seyyidel evveline vel âhirin velhamdülillâhi rabbil âlemîn.

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHÎM.

Daha evvel görüştüğümüz gibi, bu sohbetimizde (6 Peygamber 1 âdem a.s.) sohbetimize başlayacağımızı karalaştırmıştık o yüzden bu gün bu mevzua başlayarak âdemiyet üzerinde âdemiyetin hakikatlerini anlamaya başlayalım bilindiği gibi âdemiyet insanlığın başlangıcıdır ve bizim iç/bâtın âlemimizde, bu ma'nâ ile başlamaktadır.

Bu vesile ile, 6-Peygamber-1-Âdem (a.s.) kitabımızın birinci bölümünden sohbetimize devam edelim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı açsın inşeallah.

ALTI PEYGAMBER

BİRİNCİ BÖLÜM

ÂDEMİYYET MERTEBESİ:

Bismillâhirrahmânirrahiym.

Muhterem okuyucularım ve Hakk taliplisi kardeşlerim, şimdi hep birlikte ufkumuzu geniş tutarak yeni bir tefekkür yolculuğunda seyre çıkmaya gayret edelim. Bu yolculuğumuzun iskelesi *Âdemiyyet,* vasıtası *beden gemimiz,* kaptanı da Hakikat-i Muhammediyye'ye uyum sağlamaya çalışan "*aklımız"*dır. Oradan aldığımız yol haritası ile inşallah diğer (mertebe) limanlara da uğrayarak emniyyetli bir yolculuk ile hedefimize ulaşmaya çalışacağız.

Bu oluşum yeni bir bilinçlenme ve şuurlanmadır. Bu bilinç ve şuur ile hayata ve kendimize şartlanılmış, dar kalıplar içerisinde bakmaktan kurtulup çok geniş bir sahada meselelere eğilerek o yönde yaşamaya gayret etmemiz gerekir.

Cenâb-ı Hakk gerçekten çok ihtiyacımız olan, gerçek gayreti, ufuk genişliğini, gönül muhabbetini, akıl kabiliyetlerini her birerlerimize vermiş olsun.

Âlemde (meratib-i İlâhi) "İlâhi mertebeler" vardır. Her mevzu, her mertebede değişik özellikler ifade etmektedirler. Hal böyle olunca Âdemiyyet mertebesinin dahi "şeriat, tarikat, hakikat ve marifet" mertebelerinden izahları vardır ve hepsi de kendi düzeylerinde geçerlidir. Biz de yeri geldikçe bütün bu mertebelerin ışığında mevzularımızın izahına çalışacağız.

Âdemiyyet mertebesi, Hazret-i Ahadiyyet'in "yeryüzü" Hazret-i Şehadet'te nokta zuhuru "Hazret-i

Âdem" ismiyle Âdemiyyet mertebesinden görünmeye başlamasıdır. Ebced hesabıyla Âdem kelimesinin sayısal durumu şöyledir.

(ادم) (م) mim (M) (د) dal (D) (ا) elif (I)

"Âdem" 40 (4) (1) (13)

(40+4+1=45) (4+5=9) (40+40+4+1=85) (8+5=13) (13)

Harflerin ve sayıların "başbuğu ve kaynağı" olan **(elif)** in daha evvelki yazılarımızda (7) ve (5) olmak üzere iki ana gurup zâhir noktalardan meydana geldiğini bildirmiştik.

Daha sonraki çalışmalarımız içerisinde anlayıp müşahede ettiğimiz ise, **(elif)**in üzerinde ayrıca bir de gayb'i **(lâtif)** noktasının daha varlığı oldu. Böylece Ahadiyyet mertebesinin zuhurunun (12+1=13) on üç asla bağlı olduğu, bunun kemâlinin ancak Hakikat-i Muhammed-i kemâlâtı ile tahsil edilip anlaşılabileceği bildirilmiş olmakta idi.

Ayrıca (elif) en büyük ebced hesabı ile karşılığı (13) tür. Ayrıca (mim) harfinde iki adet (m) (mim) vardır, ayrıca (m) (mim) alfebenin on üçüncü sırasındadır.

Böylece (Âdem) kelimesinin özetle, genel sayı değerleri şöyle oluşmaktadır:

(40, 4, 1, 9, 13, 13, 13, 13, 13, 13) Daha derinlemesine incelemeler yapıldığı takdirde çok daha geniş bağlantıların ortaya çıkacağı aşikârdır; ancak gayemiz çok açık ve çok bariz olan bu oluşumları küçük ifadelerle göz ve gönüllerinize sunmaktır.

Bu sayısal değerleri görünce, gerçekten mânâ âleminin bağlantılarının ne müthiş bir uyum sistemi içerisinde oluştuğu açık olarak görülmektedir.

Bilindiği gibi (40) Peygamberlik ve kemâl yaşı; (4) İslâmın, şeriat, tarikat, hakikat, marifet mertebeleri; (1) Tevhid'in hakikati. (9) Mûseviyyet mertebesi; (6) adet (13) ise imanın (6) şartının her mertebesinden (13)ün hakikati olan, hakikat-i Ahadiyye'yi idrak etmenin gereğini ifade etmektedir diyebiliriz. Ayrıca on iki zahir mertebenin yedisi Nefs mertebeleri, beşi ise "Hazarât-ı hamse" beş Hazret mertebesidir.

آدَمْ Âdem ismini meydana getiren (م) mim (د) dal (ا) elif asli sembolleri ve "Âdem" ismi, Hazret-i Ahadiyyet'e ulaşmanın ilk şifresi ve anahtarı olmuştur.

Burada elif'in en alt mertebesi olan birinci Nefs-i emmâre mertebesi-noktası aynı yoldan yukarıya yükselmeye bir mahal ve (Mi'râc) merdiven'dir.

Dal ise bütün bunların dört mertebeden, şeriat, tarikat, hakikat, marifet mertebelerinden Hakikat-i Ahadiyyet'in; mim de Hakikat-i Muhammedi'nin zuhur mahalli olan Hz. Muhammed (s.a.v.) zuhur ettiğinin delilidir.

Mim kırk'a gelince o da Hakikat-i Muhammedi'nin o mertebedeki zuhur ve tecellisidir. İşte (salât) fiilini işleyen, namaz kılan bir kimsenin üç asli hareketini; kıyam, rüku ve secdeyi ifade eden bu sembol آدَمْ Âdem mânâsı o fiili işleyen kimsenin üstünde ve bâtınında mutlaka faaliyettedir. Zâhiren kendi bilmese dahi. Bir tek rek'at namaz kılan kimse bile bu fiili işliyorken, kıyamda elif, rükuda dal, secdede mim, sembol harflerini bedeni varlığında yaşadığında hareketleri ile "Ben Âdemim." hükmünü mânâsını mühürlemiş olmaktadır. (Bu hususta daha geniş bilgi **Salât** isimli kitabımızda mevcuttur.)

Hazret-i İlâhiyye her ifadesiyle o kadar müthiş bir sistem içerisinde bütün haşmetiyle Hazret-i Şehadet'te zuhurda olduğunu bildirmektedir.

Âdemiyyet **on üç'**ün aşağıdan başlayıp yukarıya doğru olan seyr'in "uruc" ilk noktası ve mertebesidir. (Bu hususta **Kelime-i Tevhid** isimli kitabımızda daha geniş bilgi vardır.)

Ancak Âdemiyyet'in bir de **on üç'**ten aşağı doğru seyr-i "nüzül"ü vardır.

(Bunlar da **Vâh'y** ve **Cebrâil** isimli kitabımızda özetle izah edilmiştir.)

Burada bir mühim meseleye daha dikkat çekmek istiyorum Âdem'in ebced hesabı sayılarında 1, 9 ve 13'ler de vardı. Başka bir uygulama ile (1) beşeri Âdemiyyet, "uruc"un başlangıcı, (13) Hazret-i Ahadiyyet, (9) ise Mûseviyyet'tir.

Âdemiyyet'le Mûseviyyet'in ilgisi şudur ki; Âdem'e üflenen (ve ne fahtü) "Rûh-u Sûltani" mertebesi, Âdemiyyet ile Mûseviyyet arası faaliyet gösteren (Rûh) mertebesi olmasıdır. (Yeri gelince tekrar ele alacağız.)

Yeri gelmişken küçük bir benzeyişe daha dikkat çekmek isterim.

O da şudur: Lâtin harfleriyle yazıldığında, آدَمْ (Âdem) ve عَدَمْ a'dem kelimelerinin birbirinden ayrılmasının çok güç olması,

عَدَمْ : a'dem Yani **yokluk** ع **ayn** harfiyle,

آدَمْ : Âdem Yani **varlık** ise ا **elif** harfiyle ifade edilmektedir.

Bu farkı ortaya koyabilmek için آدَمْ Âdem'i a' nın üstüne şapka koyarak ve büyük harfle yazmak, عَدَمْ "a'dem"i ise a' yı küçük harfle ve arasını açarak belirtmek gerekmektedir.

Zat-ı mutlak a'dem de yani yoklukta, görünmezlikte iken bilinmekliğini istedi "**küntü kenzen mahfiyyen",** gizli hazineden bu âlemleri "a'dem"den yani görünmezlikten gönürlüğe yani Âdemlik'e çıkardı. İki kelimenin arasındaki fark baş harflerinin değişik olmasıdır. "A'dem" in başındaki (ayn) harfinin diğer mânâsı ise (göz) demektir. İşte batında gizlide olan bu göz, Âdem'in elifinin varlığında yayılarak Hakikat-i İlâhiyye'yi bütün mertebelerde seyre başladı.

Dikkat edilirse her iki kelimenin de son iki harfi aynıdır. الدَمْ "dem"dir.

Dem= Arapça da, kan=kan dökmek:
Dem= Farsça da, 1. soluk-nefes, 2. içki, 3. an, vakit, zaman demek:
Dem= Tükçe de, Demlenmek, olgunlaşmak, çayın demlenmesi… mânâlarına gelmektedir. Meleklerin Âdem (a.s.) hakkında gıyaben ifade ettikleri **kan dökücü**lük vasfı endişelerini belki isminin son harflerine bakarak yorumlamış olabilirler.

Bu mânâların hangi istikamette olursa olsun bâtından zâhire çıkışları tümüyle aynı hakikatleri üzere çıktıkları aşikârdır diyerek, yolumuza devam edelim.

İşte; (م) mim (د) dal (ا) elif آدَمْ Âdemi hakikatleri ifade eden bu kelime ve harflerin mânâları gerek genel Hakikat-i İnsâniyye ve gerekse birey İnsân'ın varlığında bütün âlemlerde yaygındır ve faaliyettedir.

Söz buraya gelmişken mevzu ile ilgili "Füsû'l Hikem" adlı eserden küçük bir bölümü de ilâve edelim.

*
* *

"A'dem" lügatta yokluk mânâsına gelmektedir ve vücûdun zıddıdır. Istılahta, zihinde meydana gelen zulmânî bir mânâdır. Mutlak a'dem-yokluk tasavvuru da mümkün değildir. "A'dem", ezelden ebede kadar kendisinden bir şey çıkmayan ve hareket meydana gelmeyen "zulmet" olarak tarif edilmiştir.

Vücûd sonsuz olup nihayeti olmadığı için a'dem (yokluğun) meydana geleceği bir saha mevcut değildir.

Vücûd daima "Vahid" olup, kendi gerçek hakikati üzerine değişme ve başkalaşma olmadan bakidir ve a'dem (yokluk) böylece yokluğu üzere sabittir.

Vücûd asla yok olmaz, mevcud da yok olmaz. Ma'dum dahi mevcud olmaz.

Hâl böyle olunca vücûd "Hakk" ve "a'dem" batıldır.

"a'dem" iki türlüdür:

Birisi, yukarıda belirtilendir.

Diğeri, "a'dem-i izafi", "a'dem-i itibari ve a'dem-i mukayyet dedikleridir, ki; bu "a'dem-yokluk", çekirdeğin içindeki ağacın, babanın varlığında olan çocuğun sûretleri gibidir. Yani varlıklarında, kuvvede "mevcud"; fiilde "ma'dum" gizli olmaları "izafi yokluk" tur.

İzafi yokluk, mutlak yokluk ile mutlak vücûd arasında "berzah-geçiş"ten ibarettir.

Yine aynı kaynaktan sadeleştirerek, şaheser bir izahla, Âdem ve Havva isminin hakikatine gelelim. Mevzumuzun daha iyi anaşılmasında çok faydalı olacağını zannediyorum.

*
* *

Hakîkat-ı Âdem ve Havvâ

Ma'lûm olsun ki, "**vücûd**" hakikat-i insâniyye olan mertebe-i Vâhidiyyet'ten, merte-be-i Rûh'a tenezzül ettiği vakit üç ma'rifet hasıl oldu ki, birisi ma'rifet-i nefs, yani kendi zatını ve hakikatini bilmek; diğeri ma'rifet-i mübdi, yani kendisinin mûcidini bilmek; üçüncüsü mucidine karşı fakr ve ihtiyacını bilmektir. Bu ma'rifet, gayriliği içine alan ve kabul edendir. Ve bu rûh, rûh-u Muhammedi (s.a.v.)'dir. Nitekim buyururlar:

اول ما خلق الله القلم او روحى - evvelü ma halâkallahül **kalemü verrûhî.** "Allah evvelâ kalemi ve benim rûhumu halk etti." (Hadîs) Ve bir rivayette:

اول ما خالق الله العقل وانفس - evvelü ma halâkallahül **aklî vennefsî. "** Allah evvelâ benim aklımı ve nefsimi halk etti." (Hadîs) Diğer rûhlar onun rûh-u şerifinin cüz'iyyatıdır. Onun için (s.a.v.) Efendimiz'e "Ebu'l Ervah" dahi derler. Bu rûh / sûret-i akl-ı küldür ki " **Âdem**-i hakki"dir.

"Vücûd" akl-ı küllün sağ tarafı ve **"imkân"** sol tarafıdır. Ve **Havvâ** nefs-i küllün sûretidir ki, akl-ı evvelin dıl'-ı eyserinden *"kaburga kemiği"* hasıl oldu.Ve bu meydana çıkan muhtelif zuhurlar ve çeşitli sûretlerin doğuşları akl-ı kül ile nefs-i küllün izdivacından hasıl oldu. Nitekim Hakk Teâlâ Hazretleri Kûr'ân-ı Keriym Nisâ sûresi (4/1) şöyle buyurur:

﴿١﴾ يَآ اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالا

كَثِيرًا وَنِسَآءً

"Ya eyyühennâsütteku rabbüküm ellezi halâkaküm min nefsin vahidetin ve halâka minhe zevcehe ve besse minhüma ricalen ve nisâen."

Meâlen: "1. Ey insânlar!. O Rabbinizden korkunuz ki, sizi bir nefsten yaratmıştır ve ondan da eşini yaratmıştır. Ve o ikisinden de birçok erkekler ve kadınlar türetmiştir."

Ve bu (taayyünat) "meydana çıkma" içinde pek çok **"fâile** ve **münfaile"** (etken ve edilgen) zuhura geldi. Ve **fâile** "etken" sûretler "rical" **er**, ve **münfaile** "edilgen" sûretler "nisâ" **kadın'**dır.

Ve insân fertlerinin sûretteki fâilesi olan "rical" **er** ve sûret-i münfailesi olan "nisâ" **kadın** her yönden kemalde ve en güzel kıvamda zahir oldu. İnsân fertlerinin ebeveyni Âdem-i hakiki olan **"akl-ı kül"** ile, Havvâ-yı hakiki olan **"nefs-i kül"** dür. Bunlar cennet-i zâtta, yani mertebe-i Ulûhiyyet'te mestûr "örtülü" idiler.

Kûr'ân ki cemi'-i esmâ ve sıfata câmi' olan zâttır ve bu taayyünât ki, zât-ı Ulûhiyyet'in varlığında hayâlât ve rû'yâdan ibarettir; bu keserat "çokluk" taayyünât-ı hayaliyye ki, çekirdeğin içindeki ağaç gibi dal budak salıverip, esfel-i sâfiline doğru uzamıştır ve mertebe-i zâttan uzaktır. İşte bu şecere "ağaç" Kûr'ân'da zikredilen mel'ûn ve matrûd "uzaklaştırılan" şecere "ağaç"tır.

Akl-ı kül ile nefs-i kül bu çekirdeğe yaklaşmadıkça اهْبِطُو **"ihbitû"** (ininiz) Bakara, (2/36,38) emriyle cennet-i zâttan, sûret ve taayyünâta nüzül "inmediler". Ve onların bu uzaklaştırılan ağaca yaklaşmaları iblis-i vehmin nefs-i külle ve nefs-i küllün de akl-ı külle galebesi ile vâki oldu ki, bu âlemi kesâfette onların

zürriyyâtı olan Âdem fertleri de her an (hayâli çokluğa) ve Kûr'ân'daki şecere-i mel'ûneye meftun "fitne" olmuşlardır.

Hakk Teâlâ Hazretleri bu hakikate işaretle Kûr'ân-ı Keriym İsrâ Sûresi (17/60) Â-Yetinde şöyle buyurmuştur.

وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِى اَرَيْنَاكَ اِلا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَ الشَّجَرَةَالْمَلْعُونَةَ فِى الْقُرْاٰنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ اِلا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

Ve iz kulnâ leke inne rabbeke ehate binnâsi ve mâ cealnârrû'yalleti eraynâke illâ fitneten linnâsi veşşeceratel'melûnete filkûr'âni venühavvifühüm femâ yezîdühüm illâ tugyanen.

Meâlen: ***60. Ve sana demişti ki: "Senin Rabbin şüphesiz bütün insânları kuşatmıştır ve sana göstermiş olduğumuz görüntüleri "rû'ya" ve Kûr'ân'daki lânet edilmiş olan ağacı da insânları ancak bir imtihan için meydana getirdik ve onları korkutuyoruz. Halbuki onlara pek büyük bir taşkınlıktan başka bir şey arttırmış olmuyor."***

Yani: "Ey habib-i zişanım! Şu vakti hatırla ki; hani biz sana demiştik; muhakkak senin Rabb'ın nâsı (insânları) zât-ı ulûhiyyeti ile kuşatmıştır; yani onların kendilerine göre hakiki vücûdları yoktur; belki cümlesi esmâların gölgelerinden ibarettir. Ve gölge ise hayaldir. Bizim sana görterdiğimiz rû'ya ve Kûr'ân da olan (mel'ûn) ağaç insanlara fitnedir. Yani sana gösterdiğimiz bu çokluk olarak

zuhura çıkma, rû'ya dır. Nitekim sen de bu hakikati anladın da:

الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا **ve** الدنيا گحلم الناعم

Buyurdun: Eddünya kehellümennaime, ve; ennâsü neyamü feiza matû entebehüve

Yani: *Dünya uykuda uyumaya benzer.* Ve; *insânlar uykudadır, öldükleri zaman uyanırlar.* اَرَيْنَاكَ (İsrâ, 17/60)

daki (ك) "kef" **"ereynâke"** (sana göstermiş olduğumuz)

daki hitap bütün hakikatlere ve nispetlere câmi olan taayyün-ü Muhammediyye' dir. Bu rû'yet (görüş) keyfiyyeti "gören ve görülen" ister; bunlar ise kesret (çokluk)tur ve bu keserat (çokluk) zâtta hasıl olan Şecere-i mel'ûnedir. وَنُخَوِّفُهُمْ (İsrâ, 17/60) "Biz oları, yani vücûdları rûh ile nefisten meydana gelen insânların her birine (Bakara, 2/35) وَلاتَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ **(Velâ tekraba hezihişşecerate)** ***"Şu ağaca yaklaşmayın."*** hitabıyla her an hatırlatarak ikaz ederiz. فَمَا يَزِيدُهُمْ اِلا طُغْيَانًا كَبِيرًا (İsrâ 17/60) **(fema yezidühüm illâ tugyanan kebiran)** ***"Onlara pek büyük bir taşkınlıktan başka bir şey artırmış olmuyor."*** Halbuki bu korku yüzleşmesinde onların nefisleri vehmin azdırması ile rûhlarını kendilerine meyil ederek o şecere-i mel'ûnenin meyvesi olan tabiat zulmetine el uzatırlar. Böylece onların azgınlıkları büyük olur, yani vahdet vechi "yüzünden"kapanmaları ve perdelenmeleri artar.

Şimdi; ey bu hikmet ve hakikatleri anlamak isteyen kimse! Kûr'ân-ı Keriym mâzideki Âdem ve Havvâ'dan değil, bizim her günkü hallerimizden bahsetmektedir. Biz ise bu vak'ayı maziye döndürmek ile halimizden gaflet etmekteyiz.

*

* *

Bu hakikatleri anlamaya gerçekten çok ihtiyacımız vardır.

Yukarıda özetle bahsedilen bu gerçek hakikatleri bırakanlara ve bizlere ulaşmasını sağlayanlara şükran borçluyuz. Bizler de arkamızdan bir şeyler bırakabilirsek ne mutlu bizlere diyerek yolumuza devam edelim.

Daha evvelce de bahsedildiği gibi, bu âlemlerdeki yaşam genel ve özel olarak ikiye ayrılmaktadır. Genel olanı toplu bakış, özel olanı ise ferdi bakıştır. İrfâniyyet genelden özele - özelden genele geçişi idrâk ve her ikisini bir arada yaşayabilmektir.

İşte bizlere gerçekten lâzım olan bu iki yönlü yaşam idrâkidir ki; "cüz'de kül'ü" "kül de cüz'ü" yani (parçada bütünü ve bütünde parçayı) idrak etmektir. Çünkü cüz külden ve kül de cüz'den ayrı değildir.

İnsân ismi ile ifade edilen vücûd heykelleri bir bütün olduğu halde, cüzleri yani sayılamayacak kadar çok parçaları-hücreleri vardır. Her bir parça-hücre kendi bünyesi içerisinde ayrı bir âlem olduğu halde külden de; yani, vücûd heykellerinden de ayrı bir varlığa sahip değildir. Böylece vücûd heykellerini bu iki özelliği ile tanıyıp öylece değerlendirmek gerekmektedir.

Bu âlemler dahi a'maiyyet'te -a'dem' de- yoklukla gizli iken Ahadiyyet'ine tenezzül ederek Zât-ı mutlağın kendi dileği ile aynı zamanda Hakikat-i İnsâniyye olan mertebe-i Vâhidiyyet'ine oradan Ulûhiyyet'ine oradan Rahmâniyyet'ine oradan Rububiyyet'ine ve oradan da Melikiyyet'ine tenezzülü ile bütün isim ve sıfatlarının özelliklerini ve mânâlarını Hz. Şehâdet'te birey varlıklar olarak zuhura getirip faaliyet sahasına yaydı ve zıt isimlerinin faaliyetleri ile de hayat her mertebesi itibariyle yaşanmaya başlanmış oldu. (Bu hususta daha geniş bilgi **Vâh'y** ve **Cebrâil** isimli kitabımız da vardır, tekrar etmedik.)

Zât-ı Mutlak isim ve sıfatları ile bu âlemler de bütünüyle faaliyete geçtikten sonra bütün bunları idrâk ederek **seyr** ve **müşahede** edecek bir zuhuru ortaya çıkarmaya sıra gelmişti, eğer "Bir değer bilinmez ise o değer yok hükmündedir." Var olan bu varlıkların gerçekten var olunmuşluk hükmüyle değerlendirilebilmeleri lâzım gelmekteydi.

İşte bu değerlendirmeyi yapacak zuhurun "a'dem"den - izâfi yokluktan, varlığa çıkması gerekiyor idi ki o da **Âdem** ismi ile ifade edilen ve haber verilen ilâhi zuhur mahalli idi.

Bu husus kendisi hakkında, Kûr'ân-ı Keriym'de müstakil bir Sûre indirilen ve ismi **İnsân** Sûresi olan (76/1) Âyetinde ifade edilen, mânâ ile ilk def'a beyan edilip haber verilmiştir. Sûre no=su (76) dır. (7+6=13) tür, ve (1) inci Âyettir. Ne büyük bir uyum ve gerçektir ki; **İnsân** (Sûret-i) bir (**İlâhi Sûre)** ile (13) hakikati üzere ve (1) büyük Âyet "işaret" ile ifade edilmiştir. (*Bu hususta daha fazla mâlûmat, 13 ve İlâhi hakikatler bölümünde gelecektir.)*

İşte ilk def'a **İnsân** ismi ile ifade edilen bu İlâhi zuhur mahallinin de (2) ayrı özelliği vardır:

Birincisi: Bütün âlemleri bünyesinde toplayan Vâhidiyyet mertebesinin aldığı isim **"İnsân-ı kâmil"** mertebesi, diğer ifadeyle de **"Hakikat-i Muhammediyye"dir.**

İkincisi: ise birey olarak varlığını sürdüren **"Hazret-i Muhammed"** ilk zuhur mahallinin ismi **Âdem'**dir. Sırasıyla gelen bütün **Nebi** ve **Rasûl'** lerin her birerleri kendi mertebeleri itibariyle almış oldukları isimleri **"Hakikat-i Muhammediyye"nin** o mertebedeki isimleridir. En büyük ismi ise, **"ism-i A'zam"** âlem-i Şehadet'te **"Hazret-i Muhammed"** dir.

Ayrıca aslı **Âdem** olan ve ne kadar (erkek) ismi varsa o kadar değişik isim alan ve ne kadar **"Havvâ"** (hanım) ismi varsa o kadar değişik isim alabilen zuhurlardır.

Ne var **âlem'** de o var **Âdem'** de hükmüyle; "**küll-i İnsân-ı Kâmil"** de ne varsa **"cüz-i İnsân"** da da o vardır. Aralarındaki fark ise istidat ve kabiliyetlerinin zuhurları kadar olmalarıdır. Bir tane buğdayı tanıyanın harmanı tanıması zor değildir.

İşte bizler de bu hakikatleri kimliğimizde idrâk ettiğimizde gerçeğimiz olan **"Hakikat-i İnsâniyye"**mize ulaşmamız zor olmayacaktır; çünkü varlığımızda hepsi bütün mertebeleri ile mevcuttur; ancak "**a'dem"** de (bâtında)dır, **Âdem**lik'e (zâhire) çıkması çalışmamıza ve gayretimize bağlıdır.

Kim ki; bu hakikatleri kendi bünyesinde kuvveden fiile çıkarabildi o kendi hakikatine yani, Hakk'ın hakikatine ulaştı. Kim ki; gaflette kaldı bunlardan habersiz yaşadı, ebedi ayrılığa düşmüş oldu demektir. Çünkü, "Nefsini bilen Rabb'ını bilir." denmiştir. Rabb'ı bilme nefsini bilmeye bağlıdır. Çünkü, kişilik nefs'leri de Rabb'a bağlıdır ve kendisinin aslıdır. Bunun tersi ise, nefs'ini tanımamak; Rabb'ını tanımamaktır.

Bize düşen **cüz** de mevcud olan **külle** ulaşabilmektir. İşte kemâlât külliyyet ve cüz' iyyet mertebelerini birlikte muhafaza ederek ikisini de kendi bünyesinde tevhid ederek-birleştirerek yaşamaktır ki; gerçek kemâlât budur.

Bu kemâlâtın zuhur ismi ise **(Kâmil İnsân)**dır. Bütün âlemlerin aldığı isim ise **(İnsân-ı Kâmil)**dir. Bu hakikati idrak eden mahallin ismi **(Kâmil İnsân)**dır ki; bütün bu âlemlerden gaye **(Kâmil İnsân)**ı yetiştirmektir. Bütün kâinat onun hizmetinde ve onu yetiştirmek için seferber olmuştur. (Tekrar başa dönerek yolumuza devam edelim.)

Kûr'ân-ı Keriym; İnsân Sûresi (76/1) Âyetin de belirtilen:

﴿١﴾ هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ
شَيْـًٔا مَذْكُورًا ﴿﴾

(Hel eta alel insâni hiynün mineddehri lem yekün şey en mezkûran)

Meâlen: "***İnsânoğlu var edilip bahse değer bir şey olana kadar şüphesiz uzun bir zaman geçmemiş midir?"***

"İnsân üzerinden bir zaman geçmedi mi ki; o zaman İnsân mezkûr (anılan bir şey) değildi."

Ezelde; ilm-i İlâhi'de ilk programı yapılan **"Hakikat-i Muhammedi"**dir. Bu hakikatin bizim âlemimizde nokta zuhur mahalli **"Hazret-i Muhammed"**dir.

Onun da ilk zuhur ismi **"Âdem":** Lâkabı, **"Halife"**dir.

Bu yüzden Hazret-i Muhammed (s.a.v.) **"Biz son gelen ilkleriz."** diye bildirmişlerdir.

İlm-i Ezeli'de **"Zât-ı mutlak"** gizli hazine' de, **"bilinmez"** iken, bilinmekliğini arzu etti ve düşünce yeteneği olacak bir zuhurun programını yaptı, sonra onun hayatını sürdürebilmesi için ihtiyaçlarını giderecek bir âlemi de zuhura getirdi.

Bütün mertebeleri ile bu âlemler vücûd buldu; fakat henüz bu âlemlerin varlığını idrâk ve şuur edecek bir mahal yok idi. Hal böyle olunca bu âlemlerin varlığı veya yokluğu müsâvi idi.

İşte zaman gelmiş, bu şuurlu ve idrâk sahibi olacak mahallin zuhura gelmesi için her şey hazırlanmış idi.

Daha evvelce gizli hazineden zuhur eden bu âlemler idi. Bu sefer bütün bunları idrak edip değerlendirebilecek bir mahâl olan **"Halife insân"** zuhur edecek ve böylece ezelde düzenlenen program son şeklini alarak tamamlanmış

olacaktı. Nihayet vakit geldi, şartlar oluştu, emir çıktı, bu görev **"Rahmân"**a verildi, O da görevini en güzel bir şekilde tahakkuk ettirmeye başladı.

Bu hadise; *Kûr'ân-ı Keriym; Rahmân Sûresi (55/1-4) Âyetlerinde* bildirildi:

﴿١﴾ اَلرَّحْمٰنُۙ﴿٣﴾

(Er rahmânü)
1- "Er Rahmân"

﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَۜ﴿﴾

(Allemel Kûr'âne)
2- "Kûr'ân-ı allem/talim etti."

﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَۙ﴿﴾

(Halâkal İnsâne)
3- "İnsân'ı halk etti."

﴿٤﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴿﴾ گ

(Allemehulbeyane)
4- "Ona beyanı(maksadını anlatmayı) öğretti."

(Bu hususta daha fazla bilgi "Rahmân" isimli kitabımızda mevcuttur.)

Zât'ul emr'de tahakkuk eden bu muhteşem oluşumların nihayet faaliyete geçeceği ve geçirileceği zât'ın, zâti tecelli mahalli olan **"Halife İnsân"** Âdem'in zuhur vaktinin geldiği,

Kûr'ân-ı Keriym; Bakara Sûresi; (2/30) Âyetiyle bildirilmişti:

﴿٣٠﴾ وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ

خَلِيفَةً

(Veiz kale Rabb'üke lilmelâiketi innîy câ'ilün fiyl ardı haliyfe)

"O vakti hatırla ki; hani Rabb'in meleklere, 'Ben yeryüzünde bir halife ca'l *(halk)* ***edeceğim.' demişti."***

Muhterem dostlar, bu Âyet-i Keriyme'yi mümkün olduğu kadar gerçek ifadeleri ile anlayabilmemiz için, bütün ilmî ve idrâkî yeteneklerimizi faaliyete geçirip tefekkür ufkumuzu genişletmemiz gerekecektir. Çünkü bu Âyet-i Keriyme **"İnsân"**olan bizlerin ilk defa bâtından zâhire doğru başlayan yolculuğumuzun ilk ve muhteşem habercisidir.

Özet yorum: *Not= Bu bölüm ilgisi dolayısıyla kısmen* **Vâh'y** ve **Cebrâil** (a.s.) kitabımızdan alınmıştır.

Âyet-i Keriyme'deki; bu ifade, **"Rahmân"**ın Rubûbiyyet mertebesinden zuhura getireceği faaliyeti izah etmektedir.

İnsânlığın ilk zuhurunu haber veren bu Âyet-i Keriyme'nin de diğerleri gibi her mertebeden izahları vardır. Biz yine mümkün olduğu kadar özet olarak, mümkün olabilen en güzel, anlaşılabilir şekilde ifade etmeye çalışacağız.

Âyet-i Keriyme'de de dikkatimizi çeken; acaba Rabb başka varlıklara değil de niçin evvelâ bu haberi Meleklere açıklamayı uygun bulmuştu?...

Çünkü Melekler faâl ve müessirdirler, yani âlemin üzerinde mutlak tesirleri vardır. Fiiller kuvvet ile meydana geleceğinden, **"ef'âli ilâhiyye dahi Melâike-i Kiram ile zâhir olmaktadır."** denmiştir.

İşte bu devreye kadar âlemde sadece **"ef'âl-i İlâhiye",** yani ilâhi fiiller zuhur etmekte, zâti tecellinin ise henüz zuhur mahalli oluşmadığından zuhuru olmamıştı. Bu Âyet-i

Keriyme ile zâti tecellinin zuhur mahallinin hazırlanmakta olduğu belirtiliyordu. Bu yüzden Melekler kendilerine bildirilen bu haber ile epey sarsıldılar ve Âyet-i Keriyme'nin devamında:...قَالُوٓا اَتَجْعَلُ فِيهَا **(Kâlû etec'alü fiyha)** ***"Orada*** (böyle bir varlığı) ***ca'l edecek*** (kılacak, yapacak) ***mısın?" sorulu cevabı verdiler.***

Çünkü bu tecelli mahallinin kendilerinden daha değerli ve yüce olacağını sezinliyorlardı. Halife sıfatıyla vasfedilen bu zâtî zuhur mahalli olacak varlığın diğer ismi **"zâtî güç"** yani **"Sultan"** dır. İlk zuhur mahalline verilen isim ise **Âdem"** dir.

Melekler – kuvvetler, "sıfat-ı İlâhiyye" ve "esmâ-i İlâhiyye"yi – **ef'âli İlâhiyye'ler** olarak zuhura getirmekte, **Halife > güçler, "Sultân"** lar ise, **zât-ı İlâhi'**nin tecellilerini zuhura getirecek olan mahallerdir.

Melek'lik; kuvvet ve şiddet mertebesi,
Halife'lik; güç – "Sultân"lık mertebesidir.

Halife'lik zuhuru ile faaliyete başlayan **zâti tecelli,** son Resûl Hz. Muhammed (s.a.v.) ile **kemâle ermiş** ve varisleriyle bu kemâlât kıyamete kadar devam edecektir. İşte bu yüzden Melekler Halife'nin zâhirinde ve bâtınında zâtî tecellinin zuhuru olduğundan emre uyarak, O' na **"Sultan"** (güç)e secde etmek ile görevlendirilmişlerdir.

İşte bizler de ne zaman bu hakikatleri idrak etmeye ve **"hakikat-i Âdemiyye"**yi hayal cennetimizden beden arzımıza indirmeye muvaffak olabilirsek, bizim de gerçek Âdem'lik halifeliğimiz faaliyete geçmeye başlayacak demektir.

Ancak bunun faaliyete geçmesi için mutlaka bir **"Sultân güce"** yani ehline ihtiyaç vardır.

Gayemiz (ا د م) **"elif, dal, mim"** sembolleriyle belirtilen Âdem(a.s.)'ın hayat hikâyesini burada yazmak

olmadığından, bu Âyet-i Kerime'yi de özet olarak bu kadarla ifade ettikten ve böyle bir giriş hazırlığından sonra Âdemî hakikatleri incelemeye devam edelim. Ve sırasıyla isimlerini görmeye çalışalım.

Cenâb-ı Hakk, Kûr'ân-ı Keriym'inde, yukarıda da kısmen belirttiğimiz gibi İnsânı, yaklaşık olarak baktığımızda:

1- 9 yerde - Halife. İsmi, lâkabı'dır. (Halifetullah)

2- 39 yerde - Beşer. İsmi, tebşir edilen, zâtî tecelli ile müjdelenendir.

3- 25 yerde - Âdem. İsmi,Hakikat-i Muhammedi'nin ilk zâtî zuhur mahallidir.

3- yerde 4 - İns, olarak geçmektedir.

4- 58+1 yerde -İnsân. İsmi, aslî ismidir. (Tekil olarak geçmektedir.)

4- 249 yerde - İnsân. İsmi, aslî ismidir. (Çoğul olarak geçmektedir.)

5- 294 yerde - Nefs. İsmi ise, yaşam sahasının faaliyet ismidir, hisler ve duyguların kaynağıdır diyebiliriz. Bu isimlerle beş ayrı vasıfta tanıtmıştır.

Şimdi, kısaca (Ebced) hesabı ile bunların sayısal değerlerini bulmaya çalışalım.

خليفه خَلِيفَة

(Halife)

ه (he) ف (fe) ي (ye) ل (lâm) خ (ha)

(9) yerde geçmektedir = (5) (80) (10) (30) (600) dür.

Toplarsak = (5+80+10+30+600=725) (7+2+5=14) (14-1=13) (5+8=13)

(9) Mûseviyyet mertebesidir ve sadece özel olarak "**Halife"** kelimesi Davud (a.s.) hakkında ifade edilmiştir. İki yerde tekil, yedi yerde çoğul olarak geçmektedir ve hakikati (on üç)e bağlıdır.

Böylece bir çok sayı değerlerine ulaşılmaktadır, daha fazla teferruata girmeden sadece genel hatlarıyla belirtmiş olalım.

بَشَرْ

(Beşer)

ر (rı) ش (şın) ب (be)

(39) yerde geçmektedir. (200) (300) (2)

Toplarsak = (200+300+2=502) (5+2=7)

Bu da, yedi nefs'in hakikatinin **"Beşer"** ismi altında faaliyet göstermesidir, diyebiliriz. **(3+9=12)** ise Hakikat-i Muhammediyye' ye bağlı olduğunu göstermektedir.

آدَمْ

(Âdem)

Âdem hakkında yukarıda bilgi verilmişti.

انْسَانْ

(İnsân)

ن (nun) ا (elif) س (sin) ن (nun) ا (elif)

(50) (1) (60) (50) (1) (13)

Toplarsak = (50+1+60+50+1=162) (162+13=175) (1+7+5=13)

(58+1) yerde tekil, (249) yerde çoğul (3) yerde ins, olarak geçmektedir. (58+1+249+3=311) olur. (5+8+=13) (4+9=13) (31,1) tersten (13) tür. Ebced hesapları da yukarıda görüldüğü gibi (13)tür.

Ayrıca büyük (Ebced) hesabı ile her bir (elif) de (13) tür, böylece **İnsân** vasfı içerisinde beş adet (on üç)ün olduğunu görmüş oluruz ki; bu da Hakikat-i ilâhiyye'nin beş mertebeden oradan zuhurunun ifadesidir, diyebiliriz. Rahmân Sûresi'nde ise ilmel, aynel, hakkel yakıyn olmak üzere üç adet **ins** vardır.

Ayrıca; *Kûr'an-ı Keriym' de*, sadece **bir** yerde İnsân vasfı **(İnsân)** şekliyle geçmektedir ki; o da İsrâ Sûresi'nin (**13)**üncü ayetidir. Diğerleri **(58) (5+8=13)(El İnsân)** şekliyledir. **(249)** ise çoğul olarak **(En nâs)** şekliyledir. **(4+9=13)**tür**. (2)** ise zâhir ve bâtın bütün İnsânların hakikatlerinin **(13)**e bağlı olduğunun çok açık olarak ifade edilmesidir. Ayrıca, **İnsân** Sûresi (67)Sûre (31) Âyettir ki; hep **(13)**tür. Başında besmele olan (1'13)üncü Sûre (Nâs) Sûresi'dir ve içinde (5) def'a (Nâs) geçmektedir. Kûr'ân-ı Keriym'in son Sûresi'dir ve son sözü (Nâs) ile bitmektedir, diyebiliriz.

(Bu gerçek hakikatlere hayran kalmamak mümkün değildir.)

نَفْس

(Nefs)

س (sin) ف (fe) ن (nun)

(294) yerde geçmektedir. (60) (80) (50)

Toplarsak = (60+80+50=190) eder. Sıfırı kaldırırsak (19) kalır ki o da İnsân-ı Kâmil'in değer sayısıdır. Nun, fe, toplamı (8+5=13) tür, sin, (6) ise zâhiren imânın şartı batınen ise altı cihetten Hakk'ın zuhur ve tecelli mahalli olduğudur.

Ayrıca; **(9+4=13)** yine on üç tür ki; şaşmamak elde değildir. Geriye kalan **(2)**ise yine zâhir ve bâtın bütün (Nefs'ler) den on üçün açık olarak tecelli ettiğinin ifadesidir diyebiliriz. Özetle bunları belirttikten sonra yolumuza devam etmeye çalışalım.

Yukarıda Nefs bölümünde de belirtildiği gibi…

Kûr'ân-ı Keriym, Tâhâ Sûresi, (20/41) Âyetinde;

﴿وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِيۚ ﴿٤١﴾﴾

"vestena'tüke linefsiy"

Meâlen; ***"Ve seni kendi nefsim için seçtim."*** ifadesinde Cenâb-ı Hakk: Mûsâ (a.s.) hakkında buyurduğu bu İlâhi kelâmında, nefsinin zuhur mahalli olan **"mertebe-i Mûseviyyet"** ten haber vermektedir. Diğer ifade ile Cenâb-ı Hakk, kendine (Nefs)i zuhur mahalli olarak seçmiştir.Hesaplamalarımızı özetle burada keserek yolumuza devam edelim.

Âdem'in İbrâni veya Süryânicede **(toprak)** demek olduğu bildirilmiştir.

Arapça **(toprak)** تُرَاب (türâb) olarak belirtilir. Bu ise (Ebced) hesabıyla şöyledir:

ب (be) ا (elif) ر (rı) ت (te)

(2) (1) (13) (200) (400) (2+1+200+400=603) (603+13=616) (6+1+6=13) tür, böylece yine Âdem'in toprağında da iki adet on üç'e ulaşılmış olunmaktadır.

Hz. Rasûlullah (s.a.v.) Hz. **Âli** (r.a.) hakkında **(ebuttürâb)** lâkabını kullanmıştır ki; gerçekten kendisi (toprak babası)dır çünkü: **(Ebu'l Ervah)** dan, yani (Rûhların babası) olan Hz. Rasûlullah'dan aldığı emânet-i İlâhiyye'yi, zâhirleri topraktan halk edilmiş zuhurlara naklederek, asıllarına ulaştırmak üzere nefes-i Rahmâniyye'yi, onlara üflemesi neticesinde, topraktan **(Rûh** ve **nûr)** kemâlâtı ortaya getirerek onların hem **Rûh'ul Kûds'**leri hem de (**toprak**)larının **(baba)**ları olmuş ve bu dünyadan ayrıldıktan sonra da bu halini devam ettirmiştir, halen de devam etmektedir.

Bu hakikatin olacağını keşfeden Hz. Rasûlüllah (s.a.v.) daha baştan ona **(Ebuttürab)** demiş ve (Kerremellahu veche) diye de lâkablandırılmıştır ki; bu her yönden kerem sahibi ve Allah'ın ona yüce ikramları olduğunu gösterir. İkram'ın en büyüğü ise kendi hakikatinin, kişinin kendine ikram ve ihsân edilmesidir.

Bu küçük hesaplamalardan sonra yine yolumuza devam edelim.

Kûr'ân-ı Keriym; Nisâ Sûresi; (4/1) Âyetin de belirtildiği gibi:

﴿١﴾ يَآ اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذى خَلَقَكُمْ مِنْ
نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً
كَثيرًا وَنِسَاءً

(Yâ eyyühennâsütteku Rabbikümüllezi halâkaküm min nefsin vahidetin ve halâka minhe zevcehe ve besse minhüma ricâlen kesiran ve nisâen.)

Meâlen - ***1. Ey insanlar!. O Rabb'inizden korkunuz ki, sizi bir neftsen (halk etmiş) yaratmıştır ve ondan da eşini (halk etmiş) yaratmıştır. Ve o ikisinden de birçok erkekler ve kadınlar türetmiştir.***

Özet yorum: Bütün Esmâ-i İlâhiyye'ye câmî olan İnsânda iki zıt hâl olan gaflet ve uyanıklık dahi vardır. Gaflet cehilden, uyanıklık ilimden gelmektedir. Gaflet (mudil,) uyanıklık ise (hâdi) isminin zuhurudur.

Gaflet iki türlüdür, biri zaruri olanı, uyumak, dinlenmek, ihtiyaç gidermek gibi, diğeri ise ilgisiz, bilgisiz, ve cehlinden dolayı İlâhi hakikatlerden uzak, kendini bilmeden yaşamak gibidir.

İlâhi ilim; uyanık'lık ki, hayattır. Gaflet ise uyku ki ölüm demektir. Bu yüzden Efendimiz (s.a.v.) **(men sâre bil ilmi hayyen lem yemüd ebeden)** yani; kim ki ilim ile diridir ebeden ölmez buyurmuştur. Burada bahsedilen ilim genel ilim olmakla beraber, her ilim İnsânın ahiret bakasını kazandırmaya vesile olmadığından, ifade edilen ilim "ilm-i İlâhi" (kendini bilme ilmi)dir ki; kişiye gerçek kimliği ile yaşamını ebedi olarak sürdürmeye vesile olur.

Ey İnsânlar! Kendiniz hakkında cehilden, gafletten, sakınınız ki, sonu mudildir. İlim ile hareket ediniz ki, sonu Hâdî, hidayettir; hidayet rıza'dır; rıza ise huzurdur; huzur ise cennettir.

Kim ki; nefsini (ittika) eder, korur, gafletten sakınır işte bu Âyet-i Keriyme'de başta belirtilen hüküm onların üzerinde ortaya çıkmış olur. Ayrıca her mertebenin (ittika)sı kendine has özellikler ifade eder. Böylece kendileri hakkında belirtilen bilgileri daha iyi anlamaya gayret ederler ve **(halâkaküm min nefsin vahidetin)** sırrını idrâk ederek yaşarlar.

(Halâkaküm) "Sizi halk etti." Yani (bâtın) ismi olan âlem-i gayb'dan (zâhir) ismi olan âlem-i halk'a > şehadet'e

dahil ederek, görünür ve bilinir hale getirdi ve size bir varlık elbisesi > kimliği giydirerek (nâs) "İnsân" ismini vererek böylece hitap etti.

(min nefsin vahidetin) (nefs'i vâhid) yani tek nefs'ten; yani, آدَمْ **(Âdem)** şifresiyle ifade edilen mahalden halk etti, onu da vahidiyyet nefs'inden halk etti ki; işte bu oluşum âlemlerde zuhura gelen çok aziym bir hadisedir.

Cenâb-ı Hakk, Hakikat-i İnsâniyye olan bu âlemleri, onlar gizli hazinede iken, a'dem den, izâfi yokluktan zuhura çıkarmayı diledi. Zât-ı mutlak A'ma'iyyet'ten Ahadiyyet'e, oradan Vahidiyyet'e nüzül ederek, orada ilm-i İlâhi'de bütün âlemlerin plânlaması bir bütün olarak oluşturuldu. Burası İnsânın kaynağı, "Vâhidiyyet nefsi" oldu. Buradan Rahmâniyyet mertebesi itibariyle (nefh) edilen "üflenen" Nefes-i Rahmân-i vakti gelince yeryüzünde (Âdem) ismi ile belirtilen (halife-i arz)ı yani arzın > yeryüzünün halifesini zuhura getirdi.

İnsânın iki oluşumu vardır; biri **(ferdi)** ve diğeri **(umumî)** > âlemî'dir. Umumî yani, bütün âlemi kaplayan yönü de birey Âdem ismini alan özel yönü de kaynağını Vâhidiyyet'ten almaktadır. Böylece her iki yön itibariyle de "Vâhidiyyet nefsi" onlara kaynak olmaktadır. (*Bu mertebeler hakkında daha geniş bilgi* ***(vâh'y ve Cebrâil)*** *adlı kitabımız da mevcuttur dileyen oraya bakabilir.)*

Nefs-i vâhidden, asl-ı vâhid (tek) olan Âdem yine vâhid yani tek olarak; fakat bütün ahkâm-ı İlâhiyye'yi, esmâ-i İlâhiyye'yi, sıfat-ı İlâhiyye'yi, zât-ı İlâhiyye'yi ve ef'âli İlâhiyye'yi câmî, yani bütün bunları kendi bünyesinde cem etmiş olduğu halde **Âdem** ismi şifresi ile birey olarak zuhur etmiştir. Ayrıca bütün âlemlerde de **(İnsân-ı kâmil)** ismi ile bir bütün olarak zuhur etmiştir.

(Ve halâka minhe zevcehe) *"Ve ondan da zevcesini halk etti."* Yani varlığında mevcud **(Havva)**iyyet mertebesi

olan "vehim ve hayal" mahallini de kendisinden halk etti ve onlardan da!...

(Ve besse minhüma ricâlen ve nisâen) "*Ve o ikisinden de birçok erkekler ve kadınlar türetmiştir.)*

Cenâb-ı Hakk evvelâ Vâhidiyyet mertebesini ve Vâhidiyyet nefsini ondan vâhid olan **Âdem'i,** Âdem'den **Havva**'yı, Havva'dan da çocuklarını, yani çokluğunu meydana getirmiştir. Şu halde ilk halkiyyet mertebesi Vâhidiyyet, sonra Âdemiyyet, sonra Havvaiyyet, sonra Beşeriyyet olarak birbirlerinden meydana gelmişlerdir.

Bu şuna benzer; bir kayısı veya benzeri çekirdeği yere, toprağa gömelim, şartlar olgunlaşınca o çekirdek filizlenmeye başlar, bir müddet sonra hem yukarıya hem aşağıya doğru uzamaya başlar, nihayet bir müddet sonra o çekirdek dal budak salarak ağaç olur ve meyve vermeye başlar. İşte o meyve için de aynı çekirdek yine aynı özelliklere sahip aynı donanımda ki çekirdektir ve aslının gerçek kopyasıdır. Böyle bir çekirdekten üretilen diğer çekirdeklerle kısa bir süre sonra bütün âlemi aynı meyve ile donatmak mümkündür.

Yani çoğalımları yine kendileriyledir ve her bir çekirdek kendi fıtratı üzere halikının verdiği güçle harika bir Halik'tir.

Toprak Havva, çekirdek Âdem gibidir ki; ikisinin iştiraki diğerlerinin oluşumuna birer vesiledir.
Halik-i hakiki, evvelâ, (Âdem) diye bir varlığı halk etti, Âdem'den Havva'yı ve her ikisinden kendi fıtratları üzere Halik'lerinin verdiği güçle nesillerini halk etti ki; halikiyyet güce bağlıdır. Güç olmayınca halikıyyet olmaz. Ancak bütün isimlere câmi olan Âdem' in varlığında halik isminin de tesirat ve zuhuru mevcud olduğundan, bu oluşumlar meydana gelmiştir ve gelmektedir.

Kûr'ân-ı Keriym; Âl-i İmrân Sûresi;(3/33) Ayeti'nde belirtildiği üzere:

﴿٣٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰهٖيمَ وَاٰلَ عِمْرٰنَ عَلَى الْعَالَمٖينَۙ﴿﴾

(İnnellahestafa Âdeme ve Nûhan ve âle İbrâhîme ve âle İmrâne alel âlemiyn.)

Meâlen: *"33. Şüphe yok ki. Allah Teâlâ Âdem'i, Nûh'u, İbrâhim'in sülâlesini ve İmrân'ın hanedanını âlemler üzerine seçkin kıldı."*

Yukarıda belirtilen isimlerle ifade edilen zuhurların sırayla seçilmişliği bildirilmektedir ki; bunların her biri bir mertebenin öncüleri ve icad edicileridir. Yeri geldikçe izahlarına çalışacağız. Bu bölümde konumuz Âdemiyyet olduğundan sadece o mertebeyi bildirmeye çalışacağız.

Âdem (a.s.) ismi ile zâhir ve bâtın, lâtif ve kesif, şekli ile aklı, ilmi, kaabiliyeti ile zâtı, sıfatları, isimleri, fiilleri ile diğer varlıklardan seçilmiştir.

Zâti tecelliyi zuhura getirmek ve İlâhi emânetleri yüklenmek için, Âdem gözünden âlemlerini seyretmek ve kendinin ne olduğunu ve daha birçok şeyi için Âdem-i mânâ seçilmiştir. Ve Âdemin Halife olarak seçilmesinin diğer bir sebebi ise (sıfat-ı mütekabile-i İlâhiyye)dir, yani karşılıklı zıt İlâhi isimler ile mahlûk olmasındandır.

En büyük seçilmiş, "istifa" (Mustafa) (s.a.v.)dir. Âdemiyyet mertebe-i Nûhiyyet'i, Nûhiyyet mertebe-i İbrâhimiyyet'i, İbrâhimiyyet mertebe-i Mûseviyyet'i, Mûseviyyet mertebe-i İseviliği,İseviyyet Muhammediliğin seçilmişliğini müjdelemiş ve haber vermiştir.

Muhammedî'lik ise bütün bu mertebeleri yeniden ezelî ve aslî hakikatleri üzere binâ edip yenileyerek kendi bünyesindeki asılları ile tebliğ etmiştir. Bütün bu mertebeler Kûr'ân-ı Azîmüşşan'da bildirilen ölçüler içerisinde geçerlidir

ve orada muhafaza edilmektedirler. Bu hükümlerin dışındaki her türlü yaklaşım, tatbikat ve anlayışların hepsi (nesh) edilmiş, kaldırılmıştır. Dünya ve ahirette de geçerlilikleri yoktur.

Âdem'in (a.s.) oluşumunu ve geleceğini bildiren Âyet-i Keriyme'ler den sonra, zu-hura çıkışını bildiren Âyet-i Keriyme'lere gelelim. Kısaca yukarıda da belirttiğimiz gibi.

Cenâb-ı Hakk, Âdem (a.s.)ı cennette halk ettikten sonra onu orada bir müddet iskân ettiğini melekler ve iblisle olan münasebetlerini, daha sonra hep birlikte nasıl yer- yüzüne indirildiklerini, **(Bakara Sûresi 2/ 30-38 Âyetlerinde)** bildirmiştir. Şimdilik sadece bu hadisenin özetini vermekle yetinelim daha ileriki sayfalarda değişik yönleriyle ele almaya çalışacağız.

Bu oluşum insânlığın yeryüzünde görünmeye başladığını ve faaliyete geçtiğini bildiren Kûr'ân-î bilgilerdir.

(Bakara Sûresi 2/30-38 Âyetleri)

﴿٣٠﴾ وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ
خَلِيفَةً قَالُوٓا اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ
الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنّىٓ
اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴿﴾

(Ve iz kâle rabbüke lilmelâiketi inni câilün fil erdı halifeten kâlû etec'alü fihe men yüfsidü fihe veyesfikuddimâe nehnü nüsebbihu bihamdike ve nükad-disü leke, kâle inni eglemu ma lâtaglemu.)

Meâlen - **(30)** ***Hani; Rabb'in meleklere, "Ben yeryüzünde bir halife hâlk edeceğim." demişti; melekler, "Orada bozgunculuk yapacak, kanlar akıtacak birini mi hâlk edeceksin? Oysa biz Sen'i yüceltiyoruz ve Sen'i devamlı takdis ediyoruz."***

dediler. Allah "Ben şüphesiz sizin bilmediklerinizi bilirim." dedi.

Yukarıdaki; Âyet-i Kerime'lerden de anlaşıldığı üzere, genel olarak yeryüzünde görülen **insânlık** macerâsı, **Âdem** (a.s.) ismi ve sûretiyle başlamıştır. Bu hadiseden, bu mertebe'de çıkarılacak hisse şu olabilir: Hayalle geçmeye devam eden bir ömrü şuurlandırmak için, **"Âdem-i mânâ"** yı, **hayal** cennetinden**, beden** arz'ı na indirmek o hali bugün yaşamak olacaktır. Böylece gerçek mânâda kendine dönüş başlayacaktır.

İşte bu yüzden Hakk yolunda yolculuğa çıkacak bir sâlik'in ilk yapması lâzım gelen şey **Âdem Kıssası**'nı çok iyi okuyup, anlayıp, idrak etmeye çalışması olmalıdır.

Bu sebeble onların halleriyle hallenmeye çalışıp, dualarını duamız olarak dillerimizden düşürmememiz gerekecektir.

Sohbetin ikinci bölümüne (14-İrfan mektebi kitabımızın ikinci kısım sekizinci bölüm, Tevhid-i ef'al) bölümü ile devam edelim.

İKİNCİ KISIM;

SEKİZİNCİ BÖLÜM:

" TEVHİD-İ EF'ÂL"

Tevhid-i Ef'âl:	Fiillerin birliği, anlamındadır.
Makamı:	"Tevhid-i Ef'al."
Zikri:	"Ya **FETTAH**" dır.
Âlemi:	"Âlemi şehadet," madde

müşahede âlemidir.

Peygamberi: "İbrâhim (a.s.)" dır.

Lâkabı: "Halilûllah**"** dır.

Kelimesi: "Lâ faile illellah" Fâili mutlak ancak ALLAH dır.

Seyr-i: "Seyr-i ilâllah" ALLAH'a seyr dir.

İdrâki: Bu mertebenin şuuru ile ileriye doğru gitmeğe gayret etmesidir.

Kûr'ân-ı Keriym; Fussilet Sûresi (41/53) Âyetinde bu mevzua işaret vardır.

سَنُرِيهِمْ اٰيَاتِنَا فِى اْلاٰفَاقِ وَفِى اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُالْحَقُّ

"Senürihim Âyatina fil âfaki vefi enfüsihim hatta yetebeyyene lehüm

ennehül Hakk'u"

Meâlen; *41/**53. Yakında onlara ufuklarda ve kendi nefslerinde olan âyetlerimizi göstereceğiz, tâki, onlar için O'nun hakk olduğu ortaya çıksın.***

Hâli: Bu mertebenin hâli ile hallenmektir.

Şu âyet-i kerîme Hakk'ın bize, bire bir konuşmasından ve gerçek bir ümit vermesinden başka bir şey değildir, "fil âfakî" ve fî "enfüsihim" âfakın içinde ve nefislerinin içinde, yani Ulûhiyet işaretlerini daha bu âlemde size göstereceğiz. Ama yakında, neden? Çünkü bu bir irfaniyyet çalışmasıdır hemen olmaz, nefs terbiyesi lâzım gelmektedir. Bunun oluşması için çalışmamız gerekmektedir.

Her şey öyle kolayca kazanılmaz, kolay kazanılan kolayca kaybedilir, zor kazanılan da elden zor çıkar.

Enfüs ve âfak'ta hiçbir şey ayırmadan, güneşte yerde yıldızlarda, diğer varlıklarda da demesi, bütün bu varlıklarında birer âyet olduğunu böylece bildirmiş oluyor, ve bu âlem kur'ân-ı kerîmin dört halinden bir tanesidir. Bu âlem, fiili ve tafsili kur'ân'dır. Kur'ân da ne varsa bu âlemde vardır, ve bu âlemde ne varsa Kur'ân da vardır. Kur'ân-ı kerîm'in dört tanıtım hali şöyledir.

1) Elimizdeki, Mushaf-ı şerif, sahifeli, tenzili kur'ân.

2) Elif lâm mim, kur'ân-ı.

3) Bahsedilen âlemlerde yaygın, tafsili ve fiziki kur'ân

4) Kur'ân-ı nâtık olan, Kâmil insân'dır.

İşte bu dört mertebeyi idrak etmiş olanlar, ancak gerçek kur'ân okuyanlardır.

Görüldüğü gibi âyette evvelâ âfaktan bahsedilmektedir, neden,? çünkü bu mertebede hedef âfaktır. Buraya gelinceye kadar enfüsinin zâten idrak edilmiş olması gerekmektedir. Daha evvelki çalışmalar nefs bölümü görülmüş olmakta idi, daha evvel nefsler görüldü, ancak buraya kadar görülen bireysel nefislerdir, kişinin kendi beşeriyet varlığı yönünden görülmektedir, burada ise nefislerle âfakın birleştirilmesi vardır, âfak dediğimiz hususta gene bu nefsimizle idrak edilecektir, bu da gene nefs üzerinde olacaktır, evvelâ âfaki önümüzdeki önümüzde ki olan buseyri alacak olan yerimiz gene enfüsî olan yönümüzdür. İşte nefs-î ma'nâ da "men arafe……" ile kişi kendini tanımaz ise bu âyet'in işaret ettiği ma'nâ da âfaki olarak kendini tanıması mümkün değildir.

Ancak kişinin nefsinin bu âfaki halleri anlamasının sağlanması gerekmektedir. Yakında, âfakta ve nefislerindeki âyetlerimizi onlara göstereceğiz, açık ve seçik olarak ifade edilmektedir, ancak bizim gözümüz kapalı olursa, bize ne olursa olsun gösterildiğinde görmemiz mümkün olmayacaktır.

Aslında "kevn/varlık" filmi hep gözümüzün önünde oynayıp durmaktadır, ancak biz günlük işlerle şartlanmış

olduğumuzdan aynen bu hayal âlemi filminin oynandığından haberimiz bile olmamaktadır, ayrıca bizlerde iöçinde oyuncu olduğumuz halde.

Hattâ yetebeyyene lehum ennehul hakku, tâki onlar için O'nun Hakk olduüu ortaya çıksın, yani bütün âlemlerde, Cenâb-ı Hakk'ın zahera ismi ile zuhurda olduğu açık olarak, ve Hakk olarak, ortaya çıksın.

Bu hususta ehlullahtan birisi, (zuhurunun şiddeti kendisine perde oldu) demiştir, gerçektende öyle şiddetli zuhuru İlâhi vardırki onun şiddeti kendisini görmeye perde olmuş sebeblere bağlanılmıştır. Günün başlaması, hergün güneşin doğması, "torak, su, ateş, hava'yı" istediğimiz gib kullanabilmemiz, bunların hakitine nüfûz etmememize gerçekten bize perde olmaktadır.

Diğer taraftan başka bir irfan ehli ise, "eğer âlemler Hakk'ın varlığına perde olsaydı! Hakk onları halkedermi idi! Demek sureti ile daha başka bir mertebeden başka bir görüş belirtmiştir.

Gerçektende âyet-i kerîme ne kadar açık ne müthiş gerçeklere bizlere aktarmaktadır. İnsan hayretler içinde kalmaktadır. Ne kadar açık, Hakk bizlere bu kadar yakın iken, ancak biz onun yukarılarda ötelerde olduğuna, beşeri tenzîh ile şartlandığımız için bu yakın'lığın ve yakîn' liğin farkında olamıyoruz. Cenâb-ı Hakk bizlere açık olarak "göstereceğiz" diyor, Allah'ın sözüne itimad edilmezmi?

Göstereceğiz dediği zaman, görecek olanda var demektir. Görecek kimse olmasa, göstereceğiz, sözüde zâten olmazdı. Bu âlemlerin "semâvat ve arz ve aralarında olanların" Zâten Hakk olduğu âyet-i kerîmelerle, açık olarak belirtilmiştir, yeterki biz irfani yönden ne gördüğümüzü, görmesini idrak edelim, görme aslında bir idrak işidir, basarla görülenin zâhiri basiretle ise o görülenin bâtını/hakikatı görülmüş idrak edilmiş olur, bu ise bir eğitim işidir.

İşte âyet-i kerîmenin işaret ettiği idrak yaşantısı budur, bütün bunları idrak edebilmemiz için evvelâ kendi

kimliğimizi bulup tesbit etmemiz lâzım'dır. Buradan sonraki seyrimiz, "sıratullah"tır, onun başlangıcı da burasıdır ve hadîs-i şerîfin ikinci kısmının, yani "ancak rabb-ini bilir" bölümünün yaşam hakikatinin başladığı yerdir.

Eve lem yekfi birabbike, öyle ise bu hususlar hakkında rabbın sana kâfi değilmidir? **ennehû alâ kulli şey'in şehîd,** *Rabbinin, her şeye şâhit olması yetmez mi?"* Şahit müşahede ehli, hadiseyi görerek bilen kimsedir. İşte bütün âlemlerde Cenâb-ı Hakk "basîr" ismiyle görür, "Şahid" ismi ilede müşahede eder, bu müşahedesi ise bir mertebede kendi zâtı ile, diğer mertebede ise irfan ehlinin zât-ı ile oradan görür, peygamberimizin de bir vasfı şahittir. Bütün insanlarda ne gördüler ise bu âlemde onun üzerine şahittirler, ve şahid oldukları kendilerince ne ise onu tasdik etmişlerdir, onların istikameti hedefleride rabblarıda odur, ve oraya döndürüleceklerdir.

Bundan sonraki âyet-i kerîme de bu hususta şüphesi olanlar hakkında bilgi vermektedir.

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ

(41/54) – (Elâ innehum fî miryetin min likâi rabbihim, elâ innehû bikulli şey'in muhît.)

(41/54) – "*İyi bilin ki, onlar Rablerine kavuşma konusunda şüphe içindedirler. İyi bilin ki, O, her şeyi kuşatandır."*

Elâ innehum, *iyi bilinki onlar*, âlemlerde ve kendi varlıklarında Hakk'ın varlığının olmadığını kendileri, kendilerini meydana getirdiklerini zannedip, benim aklım bana yeter, diyen nefislerinin hükmü altında olan tutsak akılları ile değerlendirdikleri ve tabiat dedikleri bu âlemleri onlar, Hakk'ın varlığından ayrı zannettiler.

Fî miryetin min likâi rabbihim, işte bu düşüncelerinden dolayı, onlar Rabb'larına kavuşmaktan kuşku içindedirler. Aslında bütün işler ve varlıklar Hakk'tan

gelmiş Hakk'a döneceklerdir, ancak bu hakikati sadece burada tahsil eden irfan ehilleri idrak edecektir, diğerleri ise bu hayatı hangi mertebeden yaşamış ise o mertebeden Hakk'a döneceklerdir, ancak kendileri bundan mahcub/perdeli olduklarından ahrette haklarında mahkeme-i Kübra da hangi mahal tayin edilmişse, tayinleri oraya çıkıp, oraya gönderilecekler böylece onlarda o mertebeleri itibari ile o mertebeden Hakk'a mülâki/ulaşmış olacaklardır, yani kimileri mudil ismi yönüyle kimileri Celâl ismi yönüyle kimileri kahhâr ismi yönüyle Hakk'a "likâ" mülâki olacaklardır, irfan ehli ise, Zat ismi yönünden Allah'a mülâki "lika" bulmuş olacaklardır.

Elâ innehû bikulli şey'in muhît, işte böylece çok iyi bilin ki, O, Muhit ismiyle hem içerden hem dışarıdan bütün varlığı sarmıştır, O'nun varlığından başka hiçbir varlık yoktur, görülenler O'nun isimlerinin zuhurlarıdır, suretleri halk ismi ile anılır bâtınları ise Hakk ismiyle bilinir.

(Hicr/15/85) âyet-i kerîmesiyle yolumuzun sonuna getirmiş olalım

----

(15/85) (Vemâ haleknassemâvâti vel ardı vemâ beyne hüma illâ bil Hakkı.)

(15/85) *"semâvât ve arzı ve aralarında olanları halketmedik! Ancak Hakk olarak halkettik.*

"*Semâvât ve arzı ve aralarında olanları halketmedik*!" Âyet-i kerîmenin bu bölümü, olumsuz olarak ifade edilmektedir ancak bu tür âyet-i kerîmeler kur'ân-ı kerîmde birçok yerde geçmektedir. Bu ifadeler şu demektir, "……….*halketmedik,"* derken ancak o halkedilmeyenlerin bir varlığından söz edilmektedir, o halde bahsedilen varlıklar henüz daha ilmi İlâhiye de ilmi proje/plânlar olarak vardır, ancak daha zuhur zamanları gelmemeiştir, o yüzden halkedilmemişler, denmektedir.

“illâ bil Hakkı” *“Ancak Hakk olarak halkettik.”* Vakti geldiği zaman nefes-i Rahmâni ile bütün varlıkları âlemleri sonsuz semâya yaydık yani ancak “Hakk” olarak halkettik. Bunların dışı halk içi de Hakk ismi ile bina oldular. İşte bu yüzden de ister Hakk de, ister halk de, her ikiside hakk’a aittir biri zâhiri biri bâtını içi’dir.

Bu yolculuğumuzu da burada bitirelim fakirin kısa izahları bunlar, bunlardan çoğunu kıyasen çıkaracak olan siz okurlarımızsınız. Cenâb-ı Hakk her birerlerimize kendi hakikatlerini idarak edecek ilmi ledün ve ilmi yakîninden nasib etsin. Bu duamız ile birlikte hiçbir zaman çalışmayı elden bırakmayalım çünkü bu hayatımızdan başka çalışacak vaktimiz ve zamanımız olmayacaktır.

Bunlar bizden sizlere karşılıksız hediye ve armağan olsun.

Selâmlar hoşça kalın, el fakir Necdet Ardıç Uşşaki, Terzi Baba.

(18/Haziran/2015/Ramazanın ilk günü.

HE_YAYINLARI İMZA GÜNÜ KONUŞMA METNİ ÖZETİ.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Muhterem dinleyenlerim bendeniz Necdet Ardıç uzun süreler terzilik mesleği ile meşgul olduğum ve de yaşım biraz ilerlediği için çevremde bana (Terzi Baba) da derler.

Biz İnsan oğullarının dünya hayatımızın seyri bilindiği gibi Âdem (a.s.) hakkında belirtilen şu âyet-i kerîme ile başlamaktadır.

2 - Bakara Suresi - Ayet 38 (Mushaf Sırası: 2 - Nüzul Sırası: 87 - Alfabetik: 11)

(٢.٣٨)

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّى هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَاىَ

فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

Kuranı Kerim Türkçe okunuş

2.38 - Kulnehbitû minhâ cemîâ, feimmâ ye'tiyennekum minnî huden femen tebia hudâye felâ havfun aleyhim ve lâ hum yahzenûn.

Diyanet Meali:

2.38 - "İnin oradan (cennetten) hepiniz. Tarafımdan size bir yol gösterici (peygamber) gelir de kim ona uyarsa, onlar için herhangi bir korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir" dedik.

H= Yayınları sahip ve kurucu kardeşlerimizin iltifat göstererek bastırmış oldukları, Âdem (a.s.) isimli kitabımızda İnsan'ın oluşumu ve yeryüzüne indirilişi serüveni özetle anlatılmakta idi. Bu bahis insan oğlunun birinci zaruri seferidir. Bundan sonra Âdem oğlunu iki sefer daha beklemektedir.

Bunların ikincisi bu âlemde aslını bulup aslına, asli kimliği ile dönüş seferidir, yani kişinin geldiği yerden geri dönerek tekrar aslına ulaşmasıdır.

Dünyaya geldiğimizde buranın şartları içinde ne yazık ki gerçek İlâhi kimliğimizi (Men/kim) olduğumuzu genelde unutuyoruz ve o İlâhi kimliğimiz bizim çok derinlerimizde garip ve yetim olarak kalmış oluyoruz.

Kur'ân-ı Kerîm'in birçok âyetlerinin içinde geçen (Men) kelimesi vardır. Bilindiği gibi bu kelime (Kim/Kimlik) demektir. İşte bizler dünyaya geldiğimiz zaman bu İlâh-i Kimliğimizi kaybedip sonradan oluşma nefsi birer kimlikler içinde yaşamaya devam ederek gerçekten yaşadığımızı zannediyoruz! Aslında ise hayali nefsi bir kimlik ile yaşamağa devam ediyoruz da farkında bile olamıyoruz.. İşte bu yüzden evvelâ kendimizin ve sonra da bu âlemin gerçeğinin ne olduğunu bir türlü gerçek ma'nâ da idrak edip kendimizi bulup bu şekilde hayatımızı yönlendiremiyoruz.

Tarafımdan size bir yol gösterici (peygamber) gelir de kim ona uyarsa, onlar için herhangi bir korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir" dedik.

Görüldüğü gibi âdem'in yeryüzüne indirilmesi ile birlikte geriye dönüş yolculuğuda kendisini bildirilip yolu da göstermektedir. Yeni geldiği bu âlemde yalnız bırakılmayacağı da bildirilmektedir. **kim ona uyarsa,** şartı ve ikazı vardır, (**huden)** yani (**Hâdi**) isminin değişik zuhurları geldiği zaman onlara uyulursa geriye aslına dönme yolculuğuna çıkılmış olur.

Bu (**Hâdi**) ler evvelâ Peygamberler sonra Veliler Ârifler Ulemay-ı kiram ve diğer büyüklerimiz ve bu hususta çok sayıda yazılı kitaplar da vardır.

İşte acizane yeni baskısı yapılan bizim (İrfan mektebi Hak yolunun seyir defteri) isimli kitabımız da, iki bölüm halinde olmakta biri nefsi tanıma ve nefs mertebelerini, ikinci bölün ise hazret yani Tevhid mertebelerini, geri dönüş yolculuğunun seyrini ve limanlarını belirtmektedir.

Bu seyr aslında bir hadis üzerine kurulmuştur. Bu (hadis) tasavvufla uğraşan herkes tarafından da bilinen bir hadistir. Bazılar Hz. Âli Efendimizin sözü olduğunu söylerler, ancak bir şey fark etmez.

(Men arefe nefsehu, fekat arafe rabbehu)

(Men arefe nefsehu,) bölümü yedi nefs mertebelerini **(fekat arafe rabbehu)** kısmı ise Hazret bölümlerini kapsamaktadır.

7 - Araf Suresi - Ayet 23 (Mushaf Sırası: 7 - Nüzul Sırası: 39 - Alfabetik: 9) -----

(٧.٢٣)

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

Kuranı Kerim Türkçe okunuş:

7.23 - Kâlâ rabbenâ zalemnâ enfusenâ ve in lem tağfir lenâ ve terhamnâ lenekûnenne minel hâsirîn.

Diyanet Meali:

7.23 - Dediler ki: "Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz."

Bu âyet-i kerime İnsan oğlunun ilk istiğfarı ve ilk Rabbine yakarışıdır, ve ilk dileğidir ayrıca ilk acziyyetini bilmesidir. Buradan sonra artık geri dönüş seyri başlamıştır.

Bu hususta ki ilk bilgileri Yusuf suresi (12.53) âyetinden almaktayız.

12 - Yusuf Suresi - Ayet 53 (Mushaf Sırası: 12 - Nüzul Sırası: 53 - Alfabetik: 110) -----

(١٢.٥٣)

وَمَا اُبَرِّئُ نَفْسِى اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّى اِنَّ رَبِّى

غَفُورٌ رَحِيمٌ

Kuranı Kerim Türkçe okunuş:

12.53 - Ve mâ uberriu nefsî, innen nefse leemmâratun bis sûi illâ mâ rahime rabbî, inne rabbî ğafûrur rahîm.

Diyanet Meali:

12.53 - "Ben nefsimi temize çıkarmam, çünkü Rabbimin merhamet ettiği hariç, nefis aşırı derecede kötülüğü emreder. Şüphesiz Rabbim çok bağışlayandır, çok merhamet edendir" dedi.

Burası sıratı müstakimin başladığı yerdir.

Böylece nefs mertebeleri, Emmâre, Levvame. Mülhime, Mutmeinne, Radıye, Merdiyye, yaşanarak geçilir ve nefsi Safiyiye ye ulaşılmış olur.

Buradan sonra ikinci bölüm olan Hazret mertebeleri başlar. Bu saha bir inkılâb sahasıdır. Daha evvelce nefsi olan çalışmalar buradan sonra afaki, yani dış âleme dönük olur bunu da bize. (Fussilet suresi 41/53) âyeti kerimesi bildirmektedir.

----

41 - Fussilet Suresi - Ayet 53 (Mushaf Sırası: 41 - Nüzul Sırası: 61 - Alfabetik: 30) -----

(٤١.٥٣)

سَنُرِيهِمْ اٰيَاتِنَا فِى الْاٰفَاقِ وَفِى اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

Kuranı Kerim Türkçe okunuş:
41.53 - Senurîhim âyâtinâ fil âfâgı ve fî enfusihim hattâ

yetebeyyene lehum ennehul hagg, e ve lem yekfi birabbike ennehû alâ kulli şey'in şehîd.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali:
41.53 - İleride biz onlara hem âfakta hem nefislerinde âyetlerimizi öyle göstereceğiz ki nihayet onun hakkolduğu kendilerine tebeyyün edecek, kâfî değilmi bu ki rabbın her şey'e şâhid

----

Burası sekizinci (Tevhid-i Ef'âl) fiiller tevhididir, Kelimesi (Lâfâile illâllah) tır ve gerçek kelime-i tevdidin ma'nâ-ı tevhide doğru olan yolu buradan başlar. Burası sıratullah'ın başladığı yerdir.

HAYATIMIN DÜSTURLARINDAN BİRİ OLAN.

----- 18 - Kehf Suresi - Ayet 28 (Mushaf Sırası: 18 - Nüzul Sırası: 69 - Alfabetik: 54) -----

(١٨.٢٨)
وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ
اَمْرُهُ فُرُطًا

Kuranı Kerim Türkçe okunuş:
18.28 - Vasbir nefseke meallezîne yed'ûne rabbehum bil ğadâti vel aşiyyi yurîdûne vechehû ve lâ tağdu aynâke anhum, turîdu zînetel hayâtid dunyâ ve lâ tutığ men ağfelnâ galbehû an zikrinâ vettebea hevâhu ve kâne emruhû furutâ.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali:
18.28 - Nefsince de o kullarla beraber sabret ki sabah akşam (her vakıt) rablarına duâ eder cemalini isterler, sen Dünya ziynetini arzu ederek onlardan gözlerini ayırma ve o kimseye itaat etme ki kalbini zikrimizden gafil bırakmışız, keyfinin ardına düşmüş ve işi haddini aşmak olmuştur

----

Bu ayet-i kerime gerçekten benim hayatımın düsturlarından biri olmuştur ve tevhid yolunda fakire büyük ufuklar açmıştır. Bende bu hususta soru soranlara bu ayet-i kerimeyi idrakleri ile çok okumalarını tavsiye ederim.

Onlar Rablarının vechini murad ederler yani zati hakikatleri taleb ederler. Sizlere de bu ayat-i kerimenin hakikatine doğru yolculuğa çıkmanızı tavsiye ederim.

Yeri gelmiş iken birde **"NEDİR BU?"** isimli şiirimi sizlere okumaya çalışayım.

NOT=Şiirin okunması, soldan sağa düz sıra halinde'dir.

NEDİR BU ? Necdet Ardıç (27/10/1981)

Duyar gönül derun içre, Muammayı cihandır bu,
Uyan kardeş hemen sende, Gaflethane değildir bu,

Adem'i kendinde ara, Suret'e aldanmaktır bu,
Her gördüğün Adem değil, Muammayı beşer'dir bu,

Ademin gönlüdür aslı, Bildiğin Adem değildir bu,
Sen Adem olmağa çalış, Çün kendine seferdir, bu,

Hakka seyran eyle yürü, Kendine merhamettir bu,

Günler geçer üçer beşer,   Durmak yeri değildir, bu,

Terk'i suret sanma kolay,   Muammayı illâ'dır, bu,
Yıkıpta Saray'ı vehmin,   Lâ'dan dahi geçmektir, bu,

Bütün gördüklerin yok bil,   Hakikat'i İllâ'dır, bu,
Alem var sen dahi varsan,   Dediğin lâ değildir, bu,

İnsan'ı sanmaki beser,   Muamma,yı zuhur'dur bu.
Suret'i küçük'tür amma,   Bil! Alem'i ekberdir, bu,

Kendin kendine kur saray,   Miras almak değildir, bu,
Eğer, gönlün titremezse,   Pişmek olmak değildir, bu,

Mustafam cihan ışığı,   Muammayı Rasül'dur, bu,
Bütün aleme rahmettir,   Sandığın Rasül değil'dir, bu,

Kur'an da övdü hep Mevlam, Rasül'u kibriyadır, bu,
Sende git yolundan hemen, Ziyan etmek değildir, bu,

Can ve canan nedir diyen, Muammayı Cemal'dir, bu,
Her surette gördüğün can, Sıret'i canan değildir, bu,

Cemal cemale aynadır,   Canan ile olmaktır, bu,
Bahri zat'ına dalmadan,   Canan olmak değildir, bu

Zaman içre zaman vardır,   Muammayı zamandır, bu,
Zaman denilen bir an'dır,   Gelir geçer değildir bu,

Zaman bakidir sende hep,   (Vel asri) de yemindir, bu,
Aslına vardınsa eğer,   Geçmek göçmek değildir, bu,

Marifet (ben) diyebilmek,   Muammayı bendir, bu,
Eğer benlik ile dersen,   Dediğin (ben) değildir, bu,

Bu zamir'i ancak (o) der,   Suret'ten gelen değildir, bu,
Sen de (o) olursan eğer,   Söyleyen (sen) değildir, bu.

(He) Yayınları ikinci imza günü sohbeti.

Euzü billâhi mineşşeytanirrahîm.

Bismillâhirrahmânirrahim.

Elhamdü lillâhi rabbil âlemîn.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya rasulellah.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya habibellâh.

Essalâtu vesselâmu aleyke ya seyyidel evveline vel âhirin velhamdülillâhi rabbil âlemîn.

Muhterem hanımefendiler beyefendiler, arkadaşlarımız kardeşlerimiz evlâtlarımız. Hepinizi saygı ve muhabbet ile selâmlarım.

Bizleri Ahseni Takvim en güzel suret üzere İnsan olarak halkeden ve âlemlerini de bizler için halkeden mübarek gece ve bayramlarını bizlere hediye eden Rabb-ımıza şükrederiz.

Bizlere Hakikat-i İlâhiye üzere bütün bilgileri irsal eden, büyük Rasûlümüz Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimize teşekkür ederiz.

Bütün bu bilgileri bizlere aktaran başta hulefa-i raşidin olmak üzere sahabeyi kiram efendilerimize teşekkür ederiz.

Onlardan sonra bu bilgileri bizlere aktaran bütün ulema-i kiram, Kur'an ve hadis bilginlerimize ve bu yolda hizmet verenlerimize teşekkür ederiz.

Bilhassa dinimizin bâtın-i hakikatlerini bu günlere kadar ulaştıran evliyayı kiram ve ârifân hazaratına, yolumuzun büyüklerine ve gönül âleminde hizmeti geçmiş kimler var ise hepsine teşekkür edriz.

Buraya kadar gelip zahmete katlanan sizlere teşekkür ederiz.

Bilhassa bizlerin burada buluşmasını temin eden (H) yayıncılk ailesine de çok teşekkür ederiz. Sağ olsunlar var olsunlar.

Bismillâhirrahmânirrahim.

(He) yayıncılığın yeni baskısını yapmış oldukları kitaplarımızdan, Mübarek geceler ve bayramlar isimli kitabımızdan, özetle sizlere bazı bölümler aktarmak isterim, tamamını sizler, inşeallah vakit bulup okumak zahmetinde bulunduğunuzda, içindekilerin hepsini görmüş olacaksınız.

İrfan mektebi kitabımızda belirttiğimiz gibi. Bu âlemde kişilerin bilselerde bilmeselerde başlarından geçen (6) seyr vardır, bunların üçüncüsü, bir senelik, on iki aylık seydir.

İçinde bulunduğumuz günler ile, bu seyrin çok özel günlerinden oluşan, bir sahaya girmekteyiz oda, bildiğiniz gibi Ramazan-ı şeriftir. Şimdiden herkese mübarek olsun Cenâb-ı Hakk hepimize, oruçlarımızı tutma gayretini ve kolaylığını nasib etsin İnşeallah.

Bilindiği gibi "namaz **niyaz**" "oruç ise **naz**" makamıdır.

Üç ayların içinde olan belirli gecelerdeki belirli idrak yaşantılarından sonra,

- yani kişinin <u>evvela</u> **Regaibini** idrak etmesi,
- sonra **Mevluduyla** <u>manevi doğumunu yapması</u>.
- Ondan sonra eline **ber'atını** alması.
- Ondan sonra **Mi'raca** <u>yükselmesi,</u>

- sonra **Kadrini,** kıymetini bilmesi.

- Ondan sonra da **Ramazan bayramını** yapması onun için büyük başarıdır.

Ramazan hayramına **"şeker"** bayramı denmektedir, aslında o yukarıda kısaca belirtilen özelliklerin yaşanmasına sebeb olduğundan **"şükür"** bayramıdır.

Cenab-ı Hak gerçekten **"Hakikat-i Muhammedi"** üzere olan Muhammedilere neler bahşettiğinin şükranesini yapmış oluyoruz ve bunun neşesini yaşamış oluyoruz.

Ramazan bayramının birinci gününün sabahında **bayram namazı** vardır,

bu namaz **iki** rek'at'tır ve her rek'atinde **dokuz** tekbir vardır.

İki rekat olması bu hakikatlerin **zahir** ve **batın** yaşanması.

Tekbirlerin dokuz-dokuz, (**9+9**) on sekiz (**18**) olması on sekiz bin alemin seyrinin ifadesi içindir.

Kişi Ramazan bayramı ile birlikle bu âlemleri seyretmiş olduğunu belirtmiş olmaktadır.

Eğer bayram namazı **farz** olmuş olsaydı, bütün müslümanlardan bu **"seyri sülük"** (hakk'a yolculuk) istenmiş olacaktı.

Vacip olması farz-ı kifaye gibidir. Bazı insanlar bu yolculuğu tamamladıklarında diğerlerinin yolculukları da onların şahsında izafi olarak yapılmış kabul edilmekledir.

Nasıl ki bayramı bütün insanlar yaptığı halde, aslında gerçek bayramı yapan kimselerin ne kadar az olduğunu görmekteyiz.

Diğer insanlar, gerçek bayramı yapan kimselere suret ve şekil olarak benzediklerinden, bu benzeyiş yolundan bayramlarını da **"bayrama benzer bayram"** gibi yapmaktadırlar.

İnsan-ı Kamilin yaptığı bayram ile diğerlerinin yaptığı bayram arasında kıyas edilemeyecek farklar vardır, yaşayan bilir, bu halleri çok iyi düşünmemiz lazım gelmektedir.

Aşıklardan birisi: **"Bayram ol gündür bana kim**
Göz göre didarını (yüzünü)
Görmesem bir gün seni
0l kara gündür bana." Demiştir.

İşte Ramazan bayramına ulaşan kişi, seyrini buraya kadar tamamlamış, Cemal-i İlahiyi müşahede etmiş ve Cemal tecellisi içerisinde hayatını sürdürür hale gelmiş olmaktadır.

Ramazan bayramı ile **Kurb'an** bayramı arasında ki fark,

Ramazan bayramının, **Cemal tecellisi,** Cemali tecelli.

Kurban hayramının ise **Celal tecellisi,** Celali tecelli olmasıdır.

Biri yumuşak; biri sert zuhurludur, kanlı bıçaklıdır.

Bir ömrün yaşantısı bir senedir, yani ilk bahar, yaz, sonbahar, kıştır, daha başka mevsim yoktur.

Diğer seneler birbirinin aynıdır. Bu sebepten her sene bir **"seyri süluk"** (Hakk'a yolculuk) hükmü gerçekleştirilmektedir.

Senenin **yedi** ayı **"ettur-u seb'a"** "yedi mertebe nefis turu"

Üç aylar **"ef'al, esma, sıfat"** mertebeleri.

İki bayram arası ise **Zat** ve **İnsan-ı Kamil** mertebelerinin karşılığı olan yaşam sürelerinin ifadeleridir.

Her sene bunların tekrar ettirilmesi gaflete düşmemek içindir.

Fakat ne yazıkki bu hakikatlerden gafil olduğumuz halde ne yaptığımızı bilmeden taklidi bayramları tekrarlayıp durmaktayız.

Gerçekle ise: Hakikati itibariyle Ramazan bayramını idrak ederek **"Baka billah"**a "Hakk'ta baki olmak" eren bu kimsenin bu yaşantısını çevresinde bulunan taliplerine de ulaştırması gerekmektedir.

"Baka billah"tan tekrar dünyaya manen görevli olarak gönderilen kimse kabiliyetli olanları elinden tutup Hakk'a doğru yolculuğa çıkarır ve onların da kemale eemelerine **vesile** olur.

Ramazan bayramında **Cemal** tecellisi zuhur ediyorken,

Kurban bayramında ise **Celal** tecellisi zuhur etmektedir.

Ramazan bayramının **üç gün** olması!

Birinci gün, **ilmel yakıyn.**

ikinci gün, **aynel yakıyn.**

Üçüncü gün ise **Hakk'al yakıyn** olarak müşahede edilmesinin ifadesidir.

Kurb'an bayramının **dört gün** olması;

"Şeriat, Tarikat, Hakikat ve **Marifet"** mertebelerinin gerçek yönleriyle müşahede edilmesinin ifadesidir.

- Regaib gecesi ifadesiyle, <u>seyr'ine başlayan derviş</u> yani **"manevi yolcu",**

- Mevlüd gecesi ifadesiyle **gönül evladını** faaliyete geçirir,

- daha sonra **beratını** alır,

- daha sonra **Mi'racını** yapar,

- daha sonra **kadri'ni** yaşar,

- daha sonra da **"şükür"** <u>Ramazan bayramını</u> yapar.

Bu haller **Cemal** tecellesidir.

Cemal-i İlahi tecellisi içerisinde gark olmuş <u>kemale ermiş kişinin</u> yavaş, yavaş öğrenip yaşadıklarını başka gönüllere da aktarması gerekecektir, çünkü bu bir manevi görev devir teslimidir.

Bu devri yapabilmesi için kendisinin **"Celal"** tecellisine ihtiyacı vardır.

Karşı birime fayda sağlamak için bir ifade gerekmektedir. Derviş ilk başlarda <u>yalnız başına</u> **"nefs-i emmare"**sini yenemez.

İşte daha evvelce bu sistem içinde eğitimini tamamlamış olan bir ehli kemale ihtiyacı vardır ve bu <u>eğitim karşı tarafa</u> bir **irade** ile aktarılır, bu da **Celal** tecellisidir.

Ancak bu yolda o kişi kendinde ki nefsi duyguları kese, kese, kurb'an ede ede, **"Kurbiyyet"**e yani <u>Hakk'a yaklaşmağa</u> başlar.

<u>**Kurb'an** bayramı;</u>

batıni olarak bizlere bunları anlatır.

Zahiri olarak ise fakir kimselerin et yemesine sebeb olur.

Kurb'an bayramı, her günü, bu oluşumları dört (4) mertebede **kemal** üzere yaşanması için dört gündür yani

"şeriat"in hakikatini,

"tarikat"ın hakikatini,

"hakikat"in hakikatini ve

"marifet"in hakikatini gerçek anlamda yaşamak içindir.

Bu yüzden dördüncü gün kurb'an kesilmez. Çünkü zat güdür.

Özetle bunlardan bahsettikten sonra gene özetle Gelecek olan "Kadir" gecesi hakkında da biraz seyre çıkalım.

B E Ş İ N C İ   B Ö L Ü M

KADİR GECESİ özet.

elhamdülillahi rabbil alemin

veselatu vesselamu ala rasulina muhammedin

ve ala alihi ve eshabihi ecmain

euzü billahi mineşşeytanirraciym

bismillahirrahmanirrahiym.

"Rabbi zidni ilma" sadekallahülaaziym

Bilindiği gibi Kadir gecesi. Ramazanla birlikte hem gönül hemde fizik ufkumuzda görülmeye başlamıştır.

Kadir gecesi bilindiği gibi Kuran-ı Kerîm'in dünya semasına indirildiği gecedir ve diğer gecelerin en üstün olanıdır.

Daha evvelce seyr-i sulükunda salik

- **Regaib** gecesini yaşıyor,

- sonra **Mevlûd/doğum** gecesini yaşıyor,

- daha sonra **Berat** gecesinde berat'ini alıyor,

- daha sonra **Mi'racını** yapıyor,

- ve ondan sonra da Kadr'e **Kadir** gecesine ulaşıyor.

Dolayısıyla Kadir gecesi sadece müslümanlara has bir lütuf olmaktadır. Diğer milletlerin böyle bir gecesi yoktur. Çünkü onlar o mertebeye ulaşamamışlardır. Bulundukları yer itibariyle onların kadr'leri yoktur.

Ancak onların da bazı özellikleri vardır, fakat Hakikat-i Muhammed-i üzere olan kadirleri yoktur. Muhammed-i olmadıkça kadir gecesinin hakikatini anlamaya yol yoktur, çünkü Kadir gecesinde, Kuran-ı Kerîm nazil olmaya başlıyor. Allah kelamın manaları sana nüzul etmeye başlıyor.

Öyle bir kadir kıymet bilmek ki bu yol, başka ümmetlere kapalıdır ve Allah'ın **zat-i tecellisi** olmaktadır, "ef'al, esma, sıfat" tecellileri değil **zat** tecellisidir. "Zat-i kadr", "zat-i kader", **zat-i** oluşumlardır.

Mi'rac gecesiyle **Kadir** gecesinin arasındaki fark şudur'ki:

Mir'ac gecesinde kul Rabb'ına yükseliyor,

Kadir gecesinde ise, Rab kuluna ulaşıyor.

İşte Mi'rac gecesi olmadan Kadir gecesi olamıyor. Kadir gecesinden daha büyük bir gece düşünmek mümkün

değildir.

Mekke-i Mükerremenin yakınlarında olan "hira" bu dağ, a-deta ezelden beri **"küntü kenzen mahfiyyen" "gizli hazi-ne"**de mevcud olan **"Hakikat-i İnsâniyye"** ile **"Hakikat-i Kûr'âniyye"**nin, yani bir bâtında doğan ikiz kardeşin çok uzun zaman bir birinden ayrı kalıp o gecede **"Kadir Gecesi"** (Kadir-i mutlağın gecesi) (Kadir kıymetini idrak etme gecesi) ilk buluşmaya başladıkları **"zât-i gece"**dir.

İşte bu gece **"Cibril-i Emin"**den **"Muhammed'il e-min"**e gelen lûtfu ilâhi ile, Muhammed (s.a.v.) ın eminliği Hazretliğe tebdil olduğundan bundan sonraki vasfı Hz. Muhammed (s.a.v.) olmuştur ve bu andan itibaren *"Kelime-i Tevhid"* kitabımızda da bahsettiğimiz gibi dünya tefekkür tarihinde bu hadise en büyük inkılâbın başlangıcı olmuştur.

Hadis-i Kudsi'de belirtildiği gibi,
Allah cc. evvela benim aklımı halketti.
Allah cc. evvela benim ruhumu halketti.
Allah cc. evvela benim nurumu halketti.
Allah cc. evvela kalemi halketti.

Mertebe-i Muhammediyye'nin zuhuruna öncülük edecek bu ifadelere yer verdi ve böylece Muhammedi kaynağı belirtmiş oldu.
Allah'ın Habibi oluşu kaynağının onda olmasındandır.

Diğer peygamberlerin seyr'leri ef'al aleminden yukarıya doğrudur. Hz. Resulüllah'ın seyr'leri ise, zat aleminden ef'al alemine, oradan sonra tekrar zat aleminedir.

Bu yüzden "Kelime-i Tevhid"in "Allah" bölümünün

yegane oluşturucusu ve ulaştırıcısı "Makamı Mahmud"un sahibi "Hakikati Muhammedi"nin zuhur mahalli, alemlerin sultanı Hz. Muhammed Mustafa (SAV) efendimiz ve ancak onun varisleridir.

Bu sistem içerisine girmeyen, ne dinden olursa olsun, ne ırktan olursa olsun, ister şeytan taifesinden, ister melek, ister diğer mahlukat cinsinden olsun, O'na ulaşmadan, O'nun izni ve şefaati olmadan uluhiyyet kapısına ulaşmak imkan ve ihtimali yoktur.

İbrahimiyyet, Museviyyet, İseviyyet temsilcileri daha evvelce belirttiğimiz makamlarına kadar çıkma imkanları vardı. Çünkü onlar "Makamı Muhammediyye"nin kendi mertebelerindeki vekilleri idiler.

Miladi 610 da "Makamı Muhammediyye" "ikra/oku" ayetiyle "Kelime-i Tevhid"in tamamını lafzen ve şuhuden okuyarak faaliyete geçtiğinden, asalet gerçekleşerek, vekillere yer ve makam kalmamıştır ancak "Mertebe-i Muhammediyye" yi tasdik ve kabul etmek suretiyle, Hakk'ın huzuruna yani "allah" lafız ve manasına ulaşmaları mümkün olabilecektir.

"ikra" lafzının geldiği "leyletil kadr/Kadr Gecesi"nde "Cebeli Nur"da insanlık alemi için öyle muazzam olaylar tahakkuk etti ki, dünya tarihinin hiçbir aşamasında böyle bir kemalat olayı olmamıştır.

Şöyle ki, o gece Ahadiyyet'in İnniyet'inden zuhur etmiş olan iki kardeş "Kur'an ve İnsan" uzun süredir bekledikleri ve sürdürecekleri beraberliklerine kavuştular. Çok uzun zaman ayrı kaldıktan sonra ve daha yer yüzünde yalnız olarak ve lisanen telaffuz edilen "Kelime-i Tevhid"in "Allah" bölümü de şuhuden telaffuz edilmeye başladı.

Böylece "Kelime-i Tevhid"in tamamı şuhuden ve hakkıyle okunmaya başladı ve "Kelime-i Risalet" ile taçlanarak onun aynası ve aynısı olan "muhammedür-rasulüllah" hakikatı şuhuden faaliyete başlamış oldu.

Biz de sana salât-u selâm getirmekteyiz kabul eyle ya Resulüllah, basar ve basiretimizin açılmasında bizlere yardımcı ol.

Mustafam cihan ışığı → Muammayı Rasüldür bu
Bütün aleme rahmettir → Sandığın rasül değildir bu
Kur'anda övdü hep mevlam → Rasülü Kibriyadır bu
Sen de git yolundan hemen → Ziyan etmek değildir bu

Gönlüm köşesinden çıktı bir ışık
Ben sana belki ezelden aşık
Sensin cihanda tek maşuk
Boş çevirme ellerimi ya Rasulüllah

Başımı koydum ezelde önüne
Hesabım kalmasın mahşer gününe
Yüzümü tuttum hep senin yönüne
Boş çevirme ellerimi ya Rasulüllah

Biz de birkaç satırla acizane yetersiz övgümüzü yaptıktan sonra, hatırasını yadetmek üzere Nusret Babamın da birkaç satırı ile onun övgülerinden küçük bir bölümünü de sunmak istiyorum

Kainatın mi'racı velilerde son bulur
Veli sende yok olur ya Hazreti Muhammed

Seni görmeyen bir göz sana yanmayan bir dil
Zannetmem ki insandır ya Hazreti Muhammed

Seninle bitti firkat sende bulundu vuslat
Sana feda bin Nusret ya Hazreti Muhammed

KADİR GECESİ DEVAM.

Cenab-i Hak Kur'an-ı Kerîm-i **"levhi mahfuz"**dan ikinci kat gökteki **"Beyt'ül Ma'mur"**a indirdi,

"Beyt'ül Ma'mur"dan da **Kadir** gecesi **"Beytül Haram"**a indirdi ve bu Beyt'ül Harama inmeyi **23** senelik bir süre içerisinde oldu.

"Beytül Ma'mur"a bir defada geldi oradan **"Beytül Haram"**a yani **"insana", "peygambere"** görevli melek tarafından **23** senede indirildi.

Kadir gecesinde **Hira** dağında gelen ayet **"İkra"** "oku" idi,

Son gelen ayet ise, Bakara suresinin 281'nci ayeti oldu.

﴿٢٨١﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ اِلَى اللّٰهِ

"vetteku yevmen türce'une fîhi ilellahi"

"Rabbınıza döndürüleceğiniz günden sakınınız." diye son bir ikaz yapılmaktadır.

Kur'an-ı Kerîm'in dünyaya nazil olmaya başlaması gerçekten insanlık âlemi için çok müthiş bir hadisedir. Çünkü insanın en geniş şekliyle Rabbini bilmesi ve anlaması onun getirdiği ilimle mümkün olmaktadır.

Diğer kitaplardaki Rab bilgisi gönderildiği zamanın insanının anlayabileceği kadardı.

Cenab-ı Hak **"Kur'an-ı Kerîm"** içindeki bilgiler ile Hz. Peygambere ikram etti, o da aynen onları ümmetine ikram etti.

Şeyh'ül ekber Muhyiddin Arabi Hz:

"Hz Muhammed'in ümmetine Kur'an-ı Kerîm-i ikram etmesi, Hz. Cibril'in Meryeme Ruhu nefhetmesi gibidir." buyurdular.

Daha evvelcede dediğimiz gibi diğer ümmetlerin Kadir geceleri yoktur. Bu oluşum Ümmet-i Muhammede has bir özelliktir. İnsanlara bir ikram veya lütufta bulunulur; onun kıymetini bilirse, kadr-u kıymetini bildi, **kadirşinas** derler.

İşte Cenab-ı Hakk'ın bize lütuf etmiş olduğu bu gecenin hakikatini idrak edersek, biz de kadirşinas bir insan olmuş oluruz ve bu bizim lehimize olur.

O halde her birerlerimiz bulunduğumuz idrak seviyelerimiz itibariyle en geniş şekilde bu oluşumu anlamak zorundayız. Bu dünyadan gitmeden evvel bulunduğumuz halin kadr-ü kıymetini de bilmek zorundayız. Çünkü bize muhteşem Hakikat-i Muhammed-i mirası kalmıştır.

Kadir gecesi olarak genelde, kabul görüp uygulanan Ramazanın yirmi yedinci (**27**.) gecesi sistematik oluşuma da çok uygun düşmektedir.

Kadir gecesinin daha değişik tarif ifadeleri de vardır.

Bunun sebebi, her geceyi Kadir gecesine döndürmenin mümkün olduğunu bildirmek içindir.

Ramazanın yirmi yedisinde (**27**) Kur'an-ı Keriym nazil olmaya başlıyor.

Musa (as) otuz (**30**) unda gelmeye başladı, kırk'ında (**40**) sona ermiştir.

Müslüman, Ramazanda bir ay oruç tutuyor, bunun yirmi yedisine kadar olan sürede nefis tezkiyesi yapmış oluyor.

Böylece gönül ayinesinde kendi nefsaniyetinden hiç bir toz dahi kalmamış oluyor.

Böylece ilahi tecelli o temiz gönül aynasında parlamaya başlıyor ve orası alış, yani tecelli merkezi oluyor.

İşte böylece kişi yirmi yedinci (**27.)** gece kadr'ini biliyor,

yirmi sekizinci (**28.**) gecesi <u>Peygamberin silsilesini tamamlamış</u> oluyor.

Daha evvelki yaşamında diğer peygamberlerin yaşantısını geçmiş ve yirmi sekizinci (**28**.) gecede de **"haki-kat- i Muhammed-i"**yi idrak etmiş oluyor.

Yirmi dokuzuncu (**29.**) gecede ise (Arefe) **"arif"** oluyor. Yani ertesi günün bayram olduğu biliniyor ve o geceye idrakle ulaşan kimse ise **"Arifi billah"** mertebesine ulaşmış oluyor.

İşte böylece **"Regaib"** gecesi ifadesiyle başlayan <u>hakikat yolculuğu</u> **"Arif-i billah"** hükmü ve yaşantısı ile neticeye ermiş oluyor.

Bu hal ile Ramazanın otuz (**30**) una ulaşmış insan da bayram yapmaz da ne yapar?...

İşte gerçek bayramı onlar hak ediyorlar. Bizlerde sureta onlara benzemekle onların yüzü suyu hürrneline bayram yapıyoruz.

Bu hakikati idrak eden <u>Hacı Bayram-ı Veli</u>, ilahisini böyle söylemiş:

"Bayramım imdi, bayramım imdi, yar ile bayram ederler şimdi."

Kim ki belirli oluşumlarla gönlünü temizlemiş ise biz de onun gönlüne Kur'an-ı Kerîm-i indirmeye başlarız, böylece o da **"İnsan-ı Kâmil"** olmaya başlar.

Burada Kur'an'ın inmesi, **vahy** ile yeni <u>bir Kur'an inmesi değil</u>, **ilham** ile **mevcud Kur'an'ın inceliklerinin kendisine** açılmasıdır.

İşte Cenab-ı Hak bu hakikatleri Kur'an-ı Kerîm de Kadir Süresi ve ilgili âyetlerle belirtmiştir. Şimdi onları inceleyerek aklımızın erdiği dilimizin döndüğü kadar anlayıp anlatmaya çalışalım.

(Kadir 97/1)

﴿١﴾ اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فٖى لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿﴾

(1) innâ enzelnâhü fî leyletil kadri

(1) “inna” “muhakkak ki biz,”

“enzelnahü” “o Kur’an-ı biz indirdik”

Bakın burada **“Cibril”**den de bahs edilmiyor, doğrudan doğruya **“biz indirdik”** deniliyor.

Çünkü **Cebrâîl’in** özünde zâten Hak’tan başka bir şey olmadığından, **“biz indirdik”** deniliyor.

“fî leyletil kadr” “Kadir gecesi içerisinde”

Burada bir **geceden** bahs ediliyor.

Niye **“kadr gündüzü”** denmemiş?

Çünkü gece **fenâ fillâh** mertebesi olduğundan, kişi **Hak’ta fâni** olduğu, **Hak’la Hak** olduğu zaman Kur’an nazil olmaya başlıyor.

Geceden kasıt, **“yokluk, hiçlik”**

- eşyanın ortadan kalkması
- kendi varlığının dahi ortadan kalkması
- **“A’mâiyet”** haline bürünmesi
- **Zat Alemine** ulaşmasıdır.

Bu **“fena fillah”** halinden nüzul ve tenzil ile **“İnsân-ı kâmil”** olarak tekrar dünyaya dönmeye başlıyor.

Ve ayetler devam etmekte, (Kadir 97/2)

﴿٢﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿﴾

(2) ve ma edrake ma leyletül kadri

(2) "Kadir gecesinin ne olduğunu sen idrak ettin-mi?".

Ayetteki ifade tarzına bakın, sanki karşılıklı konuşuyor gibi, uzaklarda değil.

Bu ayetin iki yönü vardır:

birisi **Hz. Rasulüllah'a** hitab eden yönü,

ikincisi de **ümmetine hitap** eden yönüdür..

Hz. Rasulüllah'a hitap eden yönüne baktığımız zaman,

o'na **"sen bu Kadir gecesini idrak ettin"** hükmündedir,

onun için **"ettin mi, etmedin mi?"** hususu düşünülemez, çünkü Kur'an kendisine gelmiştir.

Bu ifadelerin hakikatini anlayamayacak durumda olsa idi o'na gelmez idi. Burada ki **"vemâ" "ne"** bize ümmetine ait

"Ey Rasülümün ümmeti, siz bunun ne olduğunu idrak ettiniz mi?'

Bu hitap bizleredir.

Kur'an-ı Kerîm Hz. Peygambere inmesi dolayısıyla

"sen bunu idrak ettin, bunda kimsenin şek şüphesi yoktur."

Fakat bize gelince;

"ey Ümmet-i Muhammed, siz bu geceyi idrak ettinizmi?

Bunun değerini, kadrini kıymetini anlayabildiniz mi?

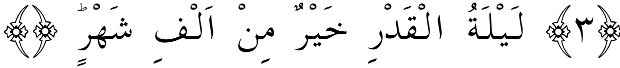
veyahut bunun hakikati ile ilgilenebiliyor musuz? gibi sorular vardır.

İşte bu Kadir gecesini idrak etmek için, o Hak yolcusu ve talibinin, yol ehlinin, daha evvelce **"Regaib, Mevlût, Ber'at, Mi'rac"** gecelerini idrak edip, bu yoldan **Kadir** gecesine ulaşması ancak mümkün olduğundan dolayı,

"sen bu geceyi idrak ettin mi?" ikaz ihtar eğitim veya hatırlatmasını yapmaktadır.

"Bu silsileyi yaşayıp da Kadir gecesinin ne olduğunu daha hala anlayamadın mı?" demektir.

İnşeallah her birerlerimiz bu oluşumları en iyi şekilde anlayanlardan oluruz ve ayetin devamında (Kadir 97/3)

(3) leyletül kadri hayrün min elfi şehrin

(3) "leyletül kadri" "o kadir gecesi"

"hayrün min elfi şehrin" "öyle bir gecedirki bin aydan hayırlıdır."

Böyle bir özellik hiç bir ümmete verilmiş değildir. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi gerçek bir idrake ulaşmak gerekmektedir.

Hz. Rasulullah zaman zaman geçmiş ümmetlerin yaşlarını düşünür, epey uzun olduklarından, kendi ümmetinin ise ömürlerinin daha kısa olduğundan ibadetlerinin daha az ve sevaplarının da daha az olacağını düşünüp üzülüyormuş.

Bu ayetin o yüzden nazil olduğu tefsirlerde yazılıdır.

"elfi şehrin" "bin ay" "seksen üç (83) sene üç (3) aydır."

Ey Habibim sen hiç üzülme, senin ümmetine öyle lüluflarda bulundum ki: onları daha evvelce hiç bir ümmete nasib etmedim:

Bakın Cenâb-ı Hak Ümmet-i Muhammed'e bir gecede 83 sene üç (3) aylık devamlı ibadet sevabı veriyor.

Gündelik ibadete ayrılan saatlerin ortalama 10'da 1 (1/10) olabileceğini düsünebilirsek **83** senenin **830** seneye tekabül ettiğini kolayca anlarız.

Ey: Muhammed (s.a.v.) ahir zaman ümmeti, sana bahşedilen değerleri bir düşünebilseydin ne olurdu?...

Burada belirtilen zaman **Ef'al** âleminin oluşumu içerisinde kısıtlı zaman mefhumu ile ifade edilmiştir.

Aslında gerçek ma'nâda Kadr'ini oluşturup kendi kıymetini idrak ettiği zaman kişinin ne seneyle ne ömürle, ne zamanla, ne dünya, ne ahiretle kıyas edilmez bir oluşumu olur, çünkü zaman izafidir.

Vahdet ehli indinde bütün onları toplayan sadece **bir tek an vardır** kendi gerçek kıymetini idrak ettiğin vakit, ebedi hayata geçmiş oluyorsun, ebedi hayatta ise **kısıtlı zaman** yoktur.

Burada, ayette bahs edilen zaman süresi aslında çok kısa ve **ef'al** yani **madde** alemi itibariyledir.

Ma'nâ alemi itibariyle değerlendirmemiz çok güçtür, çünkü **madde** ma'nâ yanında çok az değer taşımaktadır.

Ayet'te her mertebede olan kişinin anlayabileceği bir dil kullanılmıştır. Gerçek kadr'ini idrak eden kimseler ise, bu oluşumu yaşadıklarında onlara ayrıca anlatmaya gerek kalmıyor.

Kur'an-ı Kerîm sana nazil olduktan sonra bunun değeri ne zamanla ne madde ile ölçülemez.

İyi düşün **"Kur'an sana, yani her birerlerimize nâzil olmuştur"** bu ifadeyi **"ehli yakıyn"** olarak anlamaya çalışalım.

Şimdi burada bir gerçeği daha açmaya çalışalım:

yukarıdan beri gördüğümüz ayetlerde **üç (3) "leyl"** "gece" geçti.

Cenab-ı Hak dileseydi tek ifadesiyle bunları ankıtabilirdi.

Birinci gece bu hakikatleri **"ilmel yakîn",**

<u>ikinci</u> gece **"aynel yakîn",**

<u>üçüncü</u> gece ise **"hakk'al yakîn"** olarak müşahade edip yaşamamız içindir.

İşte ayette belirtilen bin (**1,000**) ay **"Sûri"** (<u>zâhir</u>) ifade tarzı içerisinde en az miktarda, asgari müşterek çerçevesinde belirtilmiştir.

Gerçek manevi yönünü izahı ise ancak yukarıda belirtilen **üç mertebede** yaşayanlar tarafından değerlendirilebilir.

Allah (c.c.) cümlemizin idraklerini en geniş şekilde açmamıza yardımcı olsun.

(Kadir 97/4).

﴿٤﴾ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ

فِيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْۚ مِنْ كُلِّ اَمْرٍۙ ﴿﴾

(4) tenezzelül melaiketü verruhu

fiyha biizni rabbihim min külli emrin

İşte o gece

(4) "tenezzelül melâiketü" "melâike de iner, nüzul eder."

Kur'an indikten sonra melâike de iner,

"verruh" "Ruh da iner";

"fîhâ" "o gecenin içinde"

"bi izni rabbihim" "onların Rab'larının izniyle"

melâike ve ruh o gece iner:

<u>"İndirelim bakalım şimdi nereye inecekler?"</u>

"tenezzelül melâiketü" "melâike iner, tenezzül eder."

Tabiiki iner, inmez'mi hiç?...

O ruh'tan maksat genelde **Cebrail** (as)dır denmiştir.

O'da çok yerli yerincedir ama **birimsel** olarak daha **öz** düşünürsek:

Melâike dediğimiz şeyler, melekler, kuvvetler'dir yani Cenâb-ı Hak'tan Kur'an vasıtasıyla sana yepyeni güçler gelir, yepyeni idrakler açılır,

çünkü yukarıda idrake, **"vemâ edrâke"** hitab ediyordu.

İşte o idraklerin açılması için yepyeni bilgiler gelir, melekler getirir, yani **"esmâ-i ilâhiye"**nin her türlüsünü sana ilim ve bilgi olarak verirler.

Dolayısıyla **ilmi** artık gönlünden almaya başlarsın, başkasına pek ihtiyaç kalmaz.

Tabiiki ilim her yerden alınır, Çin'de bile olsa alınır, ama, buradaki bilgi nakil bilgisi nakil ilmi değil, bizatihi kendinde ortaya gelen ilimdir, ki, işte buna **"müşahede ilmi"** ve de **"yakîn"** ilmi, **"vahdet"** ilmi denilir.

Tam sağlam, temiz, katıksız bir ilim, doğrudan doğruya özünden gelen bir ilimdir.

Ve herkesin Cebrâîl-i kendine geliyor, ona ilmini getiriyor.

Cebrâîl (a.s.) görevlileri bu işleri görürler.

İşte Ayette belirtilen melekler sendeki yeni görüşler, hayata bakışlardır.

Tabiiki genel olarak yer yüzüne inen melekler de vardır.

Bunlar bu gece, Kadir gecesinde yeryüzüne inerler ve tebeddülat, değişiklik yaparlar.

Böyle olduğu gibi bizim yer yüzümüz olan beden mülkümüzde de aynı değişiklikler olması lâzım geliyor, aynı kazançlar sağlanıyor.

Bu işler gece oluyor. Yukarıda bahsedilen **üç gece** ifadesinde, üç oluşumda veyahut üç mertebe'de ki insanların değişik yaşantılarından zuhura geliyor.

İşte meleklerin yer yüzüne inmesi, **melekût "Esma"** mertebesinin sana nüzulüdür.

Ruh'un yer yüzüne inmesi, sana **"Sıfat"** mertebesinin nüzulüdür.

Kur'an'ın sana inmesi ise, **"Zat"** mertebesinin nüzulü ve tecellisidir.

Bakın ifadelerde ne incelikler vardır. Onları hakikatleri itibariyle anlamamız gerekiyor.

Bu işler nasıl oluyor?

"biizni rabbihim" ancak **"onların Rablerinin izni"** ile oluyor.

Yani nereye nasıl bir oluşum, bir bilgi geldi ise Rabb onu o şekilde orada kendi kontrolünde oluşturup tahakkukunu sağlamaktadır.

Burada bilmemiz gereken bir husus vardır, **"Rab"** dendiğinde, bu esmanın, hakikatini iki yönlü bilmemiz gerekmektedir:

birinci yönü **"Rabb'ül erbab"** yani "Rabb'ların Rabbı" itibariyle, genel olarak bu sistemin çalıştırılıp terbiye edilmesidir.

İkinci yönü **"Rabb'ül has"** "Has Rab" itibariyle varlıkların kendi has Rabb'ları dır.

İşte bu oluşum her varlığın kendilerine has Rabb'larının izniyle inmektedir.

"Rabb" esması "terbiye eden mürebbiye" demektir ve her varlığın bağlı olduğu bir esması vardır.

İşte o esma, o varlığın Rabb'ı dır,

böyle olunca da her varlığın kendine ait **"Rabb-ı has"**ı başka başka esma'lar'dır, bu esmalar **"Rabb-ul erbab"**a bağlıdır o'da **"bir"**dir.

Genel olarak, **"Rabb'ül erbab"** bütün bu alemde meydana gelen oluşumların kaynağıdır.

"Rabb-ül has"lar ise, teferruatları oluşturmaktadırlar.

Burası ise **Esma** mertebesidir ve **Ef'al** mertebesindeki oluşumları meydana getirir.

Ve ruh'un inmesi: Sana **"venafahtü"**nün daha genişi geliyor

Adem (as) hakkında, (Hicr 15/29 ayetinde)

"ve nefahtü fîhi min ruhî"

ve ruhumdan fiîhi/ona içine nefh ettim/üfledim

"Ona ruhumdan üfledim"

İsâ (a.s.) hakkında (Bakara 2/253)

وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

"ve eyyednahü birühıl kudusi"

"O'nu Ruhul Kudüs ile destekledik"

Burada da sana ruh'un, **"Hakikat-ı Muhammed-i"**nin **"Ruh'ul Azam"** olarak gelmesi, Rabbül alemîn izniyle faydalandırılmasıdır, inmesidir

Nasıl? (Kadir 97/4)

مِنْ كُلِّ اَمْرٍ

"min küllü emrin"

"Her bir emirden." Emir iş ma'nâsı'nadır.

İşte o ma'nâ âleminden gelen özellikler **Ef'al** âleminde zuhura gelmektedir.

Senin gönlüne mana aleminden gelen melekler, güçler; ruh, hayat, nur bedenine intikal ediyor.

Bedeninde de **madde** aleminde, **Ef'al** aleminde zuhura çıkmış oluyor.

"min külli emrin" "her bir emir

"selâmun" ve o emir ile birlikte **"selâmet"** getirirler,

ve tabi böyle bir oluşum selâmetten başka ne olabilir.

İnsan için bundan sâlim daha selâmetli bir şey olur mu?

Selâm aynı zamanda İslâm, selamete çıkmak, selâmette olmaktır.

(Kadir 97/5)

سَلَامٌ ۛ قف هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

(5) selamün hiye hatta matlei'l fecri

(5) "O gece tan yerinin ağarma'sına kadar bir esenliktir. "

"hiye hatta" "hatta şu zamana kadar ki"

"metlail fecr" "güneş doğuncaya kadar" bu oluşum böylece devam eder gider.

Bakın yukarıda **üç geceden** bahsedildi,

burada da **"tuluğ"**dan bahsediliyor,

ne demek isteniyor?...

“Güneş doğuncaya kadar” yani **“Hakikat-i İlâhiye güneşi doğuncaya kadar.”**

“Hakikat-i İlâhiye” güneşi doğduğu zaman sende tabii ki **fecr** oluyor.

Yukarıdaki geceler bitiyor ve **“fena fillah”** mertebesinden **“Bakâ billâh”** mertebesine geçilmiş oluyor.

Bu halde gece ve teferruat bitmiş, her şey yerli yerine dönmüş, ebedi gündüze ulaşılmıştır.

Nasıl ki yüz kilometre yukarıya çıkıldığında güneşle karşı karşıya kalındığında, her zaman **gündüz** ise,

gönül âlemine girdiğin zaman da

(İsra 17/81)

جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ

“cael hakku ve zehekal batılü”

“Hak geldi batıl gitti”

başka bir ifade ile, bu **“fecr”** batılın gitmesidir.

Batıl ise, senin var zannettiğin aslında hiç bir zaman var olmayan **izâfi nefsin’dir**.

O gittiği zaman, gelecek olan ise, güneşli gündüz, o da senin **özün, zatın’dır**.

Ey hakikat yolcusu!

Yukarıdan beri anlatılmaya çalışılan şeyleri iyi anlamaya çalışalım. Bunlar bizim gerçek hayatımızın seyirleridir. Bir sistemin oluşumu, bir gelişimin oluşmasıdır.

Bu sistem oturduktan, güneş doğduktan sonra kemale erilmiş, meyve olmuş oluyor.

Tekrar o meyvenin seyrini baştan anlatmaya gerek kalmıyor, çünkü yaşanmış oluyor.

Neticede ise sonradan bunları başkalarına yaşatmak gerekiyor, sonra tekrar tohum oluyorsun, tekrar toprağa giriyorsun onlarla birlikte tekrar seyrini sürdürüyorsun.

İşte şu üç satırlık kısacık bir süre içerisinde Cenab-ı Hak bütün kemâlâtı ortaya getirmiştir.

İnşallah hepimiz bunların idrakinde olalım ve en iyi şekilde anlayanlardan olalım.

Özetlersek, biz Ku'ran-ı Kerîm-i Kadir gecesi. Kâdir'in gecesi, yani mübarek bir gecede indirdik. Bu mübarek gece bizim için, kendi gerçek varlığımızı idrak ettiğimiz gecedir.

Cenâb-ı Hak bizim eski beşeri birliğimizden çıkıp **nefsaniyetimizden** kurtulduktan sonra, o gönüle tecelli etmeye ve **ilham yoluyla** Kur'an'ını indirmeye başlıyor.

Kur'ân-ı Kerîm'in inmeye başlaması, **melekler ve ruh** vasıtasıyla **Cebrâîl** vasıtasıyla oluyor.

Ve kim ki bunu idrak ederse, Kadir gecesini idrak etmiş oluyor.

İşte İslâm dininin özelliklerinden güzelliklerinden bir tanesi de bu ki, kim bunları idrak ettiyse, daha dünyada iken Hak sevgilileri arasında oluyor. Sadekallahulazîm...

Not: Hatırasına ve mevzu ile ilgisine binaen Nusret Babamın 1963 senesi Ramazanının Kadir gecesinde yazmış olduğu münacatını da ilâve ediyorum. Allah c.c. feyzinden nasibdar eylesin.

KADİR GECESİ MÜNACAAT

(Nusret TURA)
Ramazan 27 1963

Ey âlemleri yaratan Rabbimiz; Ey azameti, şanI, şerefi kudreti, kuvveti lütfu, keremi...sonsuz olan sevgili ALLAH'ım;

Seninle konuşabilmek için aczimi itiraf ederek, nefsimi hakir görerek ve göstererek söze başlayacağım. Cehennem devrim geçti, yine oralara düşerek yanmak istemem.

Senin sonsuz sıfatlarını her kulun biliyor. Bilmeyenlere de yakın zamanda bildireceksin. Bu sıfatlar da cennete açılan kapılardır.

Nusret kulun cennet kapısında da değildir. Zatının deryasında yüzmek istiyorum. Senin aşk ateşinle yanmak istiyorum. Pervanenin en son çare olarak kendisini ateşe atması gibi yanmak isliyorum. Çok şükürler olsun sana; yanıyorum da, beni hiç bir alem tatmin edemez oldu. Bende ibadet takati da kalmaz oldu; çünkü zatının ismi, isimlerin en güzeli ve en derin manalısı; **"ALLAH"** diye seni aradığım zaman gönlümden doğan bir nur parmaklarımın ucuna kadar yayılıyor. Topraktan olan varlığımı nur kaplıyor. Bütün hislerim, kuvvetlerim, ihtiraslarım, iptilalarım eriyor, yok oluyor.

Senin emirlerin; varlığını bilen, sana ibadet ederek avuç açan kulların içindir, akıl sahiplerinedir; bende o zaman **"ben, ben"** diyecek bir varlık, kendisini sana nisbet edecek bir akıl kalmadı ki, ağzım, azalarım hareket edebilsin. İşte bu mübarek Kadir gecesi kainat duvarının üzerine asılmış olan **Nusret** isminde köhne bir elbisem vardı; Sen o elbiseyi sırtına geçirdin. Bu gece tebdili kıyafet ederek geziyorsun. Sen bütün nurunlaı, bütün varlığınla bütün rahmet ve şevkatinle bende gözüktün.

Ben de isterdim ki diğer mü'min kardeşlerimin gibi arabalar içinde şehrin bütün camilerini dolaşayım. İftarı bir camide, akşam namazını bir diğerinde, yatsı ve teravih

namazlarım bir üçüncü camide eda edeyim. Bu aciz kulun ne yaptı. Tabii bilirsin erkenden yattı, hem yatsısını evde eda ederek.

Herkesin bütün gece yorulup da uyuklar halde oldukları bir zamanda, sabahın saat ikisinde kalktım, huzuruna durdum. Bu saat Aşıkla Maşuk'un naz ve niyaz saatidir. Bu saat mahremlerin, sevgililerin seviştikleri saattir. Bu saat **nusret** saatidir.

Beni sana götürecek deveyi dinlendirdiğim saattir, sonra yola sürdüm. Camilerde, yer yer evlerde ışıklar vardı. Kulların bütün gecenin yorgunluğuna mukabil el kaldırmışlar, bir çok şeyler istiyorlar.

Sevgili ALLAH'ım, onlara istediklerini ver, hazinede hepsini memnun edebilecek şeylerin hepsi fazlasıyla mevcut. Onlar yalvarıyorlar, ağlıyorlar 364 gün gaflette ve günah kirlerine bulandıkları için ağlıyorlar.

Ver ALLAH'ım onlara ver! Affet onları sevgili Rabbim: günah defterleri mi doldu? Ateşe at, insanları değil. Defterlerini at, onları yak. Onların dilediklerini de verince sen de rahat olursun Nusret kulun da.

Nene lazım ya Rabbim, sana sevgisini arz etmek için huzuruna can atan Nusretinin yüzüne bak.

İşte birkaç saat sonra sabah olacak. Kadir gecesini ihya edenler uykuya dalacak, gaflet ehli yine **"vazifemi yaptım Rabbime yalvardım belki bu gecemi bin aylık ibadele muadil tutacak"** diye memnun ve müsterih olarak tekrar eski hayatlanna devam edecekler.

Fakat ya Rabbim, senin Nusret kulunun bütün sene seninle buluşmadığı sabah yok ki. Hatta beşeriyet yükü az olduğu zaman huzurundan ayrıldığım zaman yok.

"Ey benim Nusret kulum; Sanki Muhammedimin sevgisiyle meşbu bulunuyorsun. Onun sevdiklerini ve onu sevenleri ben de severim. Bu mütekabil sevginin temeli de kullukta kemale ermektir. Yokluğa uçmaktır."

“Benim zatıma olan muhabbetten gayrı yarattığım şeylerden herhangi birisine muhabbet: beni unutmak ve gaflete düşmektir. Her şeyi sizin için yarattım, fakat muhabbet ve aşk bana mahsustur. Gönül evini bana tahsis ederek masivayı oradan çıkaranlardan, ben de kulluk perdesini kaldırırım.”

“Kullanma bak, yanıma gel Muhammedimin ümmetini temaşa edelim. Gözünden perdeni aldım, sırtından kulluk elbiseni çıkardım. Sana görmek ve söylemek kabiliyetini verdim. Benimle basirsin, vekilimsin!”

“ALLAH’ım! Sevgili Rahbim: neler görüyorum? Madem ki söylememe de müsaade ettin, ben de söyleyeyim ki, bleni dinleyen kulların da aynı yoldan gelsinler. Ben senin huzurunda ibadetle meşguldüm, şimdi yanında bulunuyorum. Ağlayanlar, sızlayanlar, pır pır kalbi atanlar, alev alev ciğerleri yananlar, müteessir olmasınlar ki, sen onlarla da berabersin.

Ya Rabbim, utanıyorum! Kıble olarak tanınan Ka’be-i şerifle siyah örtünün içindeyim. Bütün başlar bize eğik, bütün gözler yaşllı yaşsız bize bakıyor. ALLAH’ım; bana neler oluyor? Özümden, sinemden, gönlümden, vücudumu yakmıyan bir ateş doğuyor., Hayır! bu ateş değil; vücudumu istila eden bir nur, nurdur. Bize bakanlara aşk ve şevk saçan bir nur. Masiva aşkını yaktı,benliğimi yaktı, bütün efkarımı yaktı.

Ben zat olarak mı kaldım? İlmin ve aklın ta kendisi olarak mı kaldım, göz ve idrak nuru olarak mı kaldım? Ah. Aman ya Rabbim, eriyorum, eriyorum nerede ise cehennemi söndüreceğim Hatta, hatta cenneti de!

“Kellümini ya humeyra,” Mealen: **“konuş bana ey Hümeyra”** (Hadis)

Estağfurullah Estağfurullah

Eûzü bike minke ya ALLAH.

ALLAH ALLAH ben nerede idim? Büyük bir kalabalık ellerini açmışlar ağlıyorlardı. Onlara islediklerini verdim, sevindiler. Gittiler, evet onlar gittiler, ben yine onlarla kaldım. Evet ben onun elbisesi oldum, evet o benim içimden doğru kaynadı. Beni eritti, evet evet, bayıldım veya tam diri oldum hayatın da ta kendisi, lütuf ve keremin ta kendisi, isimleri sıfatları Zatının deryasında gaip oldum.

Cehennem yakmaz oldu. Cennet de gözümden silindi. Evet evet, ahir zaman velisi evet son velilerden hayır bir kaç tane daha var. Sözlerimi melek İsrafilin Sur'u gibi ve isa peygamberin sözleri gibi diriltici, hem de ölüleri diriltici sözler. Taşlara topraklara hayat veren sözler. **"Biz de sizdeniz"** diyorlar.

Evet, inbisat (genişleme hali) katreye verilirse, **"deryayım"** der. Evet, inbisat (genişleme hali) zerreye verilirse **"güneşim"** der.

Arifler de dudak bükerler, yalanlamazlar, çünkü her şey aslına gidiyor. Kainat onun şerefine yaratıldığı halde **"ben de sizin gibi bir beşerim. Fakirlikle iftihar ederim"** diyen Rabbimizin ilk sevdiği elbise, beşer libası, fakirlik sıfatı sırtından hemen hemen hiç çıkarmadığı elbise.

Şeriat, Hak'ka giden yoldur. O onu tanzim etmiş, şekillendirmiş. Aşk hayatı; bu varlık yolundan bambaşka bir yol. İkisi bir arada görünmüşse de idrak farkı birini şah diğerini kul yapar.

Biri varlığı nizama sokar, diğeri yokluğa kanal açar. İkisinin de birleştikleri noktada bir nur peyda oluyor, harem sarayı, vahdete giriliyor, fakat bu giriş herkes için değil, onun için, fahri alem Efeendimiz aşk alemini Mevlana Celalettin ağızından anlatıyor.

Ne, çıkar? Onun söylediği, kapalı geçtiği sozleri de Nusrete söyletiyorlar. İsrafilin hayat üfüren Sûrunu Nusrete vermişler. Olur ya buna "Alem-i Huzur", "Alem-i İmkan" derler. Yok, yok olmaz olmaz demek Ramazan şerifin 27.ci Kadir gecesinde herkesi bir sırra erdirip kadir ve kıymelini bildiriyorlar.

Fakat sevgili okurlarım:

365 geceden bir gece olan Kadir gecesini yakalamak islerseniz, o bir tek geceye güvenmeyiniz. Çünkü inhisar yoktur. Aşık olmak, huzura kabul olduğuna itimat edinceye kadar seneleri devir etmek lazımdır.

İsmi Azam, Cenab-ı Hak’kın isimlerden birisidir. Bunu bilen bulAn imkanlara sahip olur. Fakat o İsmi Azamı kendinde tahakkuk ettirmeyi şart koşmuşlar, buna muvaffak olanlar da tam bir feragat halindeler. Gözleri sevgiliden başka bir şey görmez, onu görenin de dili tutulur, göz olarak kalır. Rabbimin izniyle bu çok kıymetli sohbetimiz de burada son bulsun, surette bayramı idrak için beşeriyet libası giyelim, tevkif ALLAH’dan’dır...

09/03/1994 Kadir gecesi.

K A D R İ N İ   K I Y M E T İ N İ   B İ L

Ramazan geldi kardeş, geçiyor,
Günler hep birer birer eriyor ,
Oruçlar yolu tuttu gidiyor,
Ramazanın kadrini kıymetini bil.

Kadir gecesi hayırlı bin aydan,
Sende al hemen bu büyük paydan,
Hak’ka varırsın belki bu yoldan,
Kadir’in kadrini kıymetini bil,

Bayrama ulaşınca bir gün,
Günahlar mutlak olur sürgün,
Hayatını yönlendir düzgün,
Bayram’ın kadrini kıymetini bil.

Kadir gecesinde indi Kur’an,
Okuyunca bulursun kurb’an,

Kur’an’sız geçen günlere yan,
Kur’an’ın kadrini kıymetini bil,

Nehi’den sana’da var rahmet,
Ne olur onu incele bir zahmet,
Hayalinde her daim yadet,
Peygamber’in kadrini kıymetini bil

Rabbine yönel artık güzelce,
Hani söz vermiştin ezelde,
An O’nu durmadan her yerde,
Rab’bının kadrini kıymetini bil,

Ömrünü harcama boşuna,
Geldin acaba kaç yaşıma,
Belki sonuç gitmez hoşuna,
Ömrünün kad’rini kıymetini bil,

Kendini biraz tanı önce,
Düşün, düşün her dem güzelce,
Pişmanlık içine işleyince,
Kendi’nin kadr’ini kıymetini bil,

İlmi ledünni’ye yönel,
Verir sana tuttuğun el,
Haydi gönül alemi’ne gel,
Dünya’nın kadr’ini kıymetini bil.

Dünya’da vaktin nasıl geçiyor,
Günlerin birer birer eriyor,
Haydi Rab’bın seni bekliyor,
İlminin kadr’ini kıymetini bil.

Nefsini iyi tanı bu günden,
Neler çıkar beden gömleğinden,
Haber iste mana alemi’nden,
Nefs’inin kadr’ini kıymetini bil.

Nefes’ini iyi kullan her an,

Boşa geçen nefes'lerine yan,
Gayret et dayan da dayan,
Nefes'inin kadr'ini kıymetini bil.

Zikrullah ile çok meşgul ol,
Ondan geçer Hak'ka giden yol,
İstikamet düz, deme sağ sol,
Zikr'inin kadr'ini kıymetini bil.

Namazda Mi'rac eyleyiver,
Beş vakle'de değer ver değer,
Güzelce devam edersen eğer,
Namaz'ının kadr'ini kıymetini bil.

Necdeti bigane gördün belki,
Rab'bından ayrı değildir bilki,
Dünyadan ayrılmadan gel görki,
Necdet'in kadr'ini kıymetini bil.

Terzi Baba.

Necdet ARDIÇ

Buraya bir oğlumuzun kayda aldığı.

"**SELÂSETÜ VE HAMSÜN/ELLİ ÜÇ"** isimli yazısını da ilâve etmeyi uygun buldum.

Âlemin halk edilişi küreseldir.

Kürenin yarısı maddidir, görünürdür yani cismânidir, diğer yarısı ise gaibdir. Yine gemininde küresel biçiminin yarısı Bu gaib yarıyı idrak etmeyişimizin illeti, arz da olmamızdır. Çünkü yer, bu gaib kısım üzerine serilmiş bir perdedir, bu yüzden idrak edemiyoruz. Aynı şekilde tabiat âlemi ve

karanlıkları olarak zuhur eden halk edilişimizde öyle, halk ediliş küresinin diğer yarısını oluşturan ruhlar

Bu âlemin ancak eserlerini görebiliriz.

Dolayısıyla “Kün” (Ol) kelimesinde Şu halde cismani bir anlamdan zuhur ederken, ruhani ise zâhir olan “Nun” dan maddi varlıklar zuhur eder yarısı ise gaibdir ve bu zâhir yarıya göre takdir edilmiştir. Bundan da ruhani varlıklar ortaya çıkmışlardır Şu halde cismani bir anlamdan zuhur ederken, ruhani ise zâhir olan Bundan da ruhani varlıklar ortaya çıkmışlardır anlamın “Nun” dan maddi varlıklar zuhur etmiştir, diğer yarısı ise gaibdir ve bu zâhir yarısı ise gaibdir ve bu zâhir yarıya geçiş Anlamından zuhur etmişti “Nun”

arasındaki **(نون)** “Vav” bağışları bir yarısından alır, diğer cismani yarısına ilka eder. Bu ruhaniyetinden dolayı “Vav” ruhani “Nun” la bitişmiştir. **(نو)** cismani “Nun” la değil. “Vav” harfi yazıda kendisinden önceki harfle birleşir kendisinden sonraki harfle birleşmez. Dolayısıyla “Vav” ın bağışları ruhani “Nun” dan alması birleşme ve sarmaş dolaş olma, aşk mahiyetinde bir almadır. Cismani “Nun” a ilka etmesi ise tebliğ, ulaştırma, duyurma mahiyetinde bir ilkadır. İşte bu Cebraili makamdır.

Birinci “Nun” : Uluhiyet, Hakikat-i Muhammedi

Aradaki “Vav” : Cebrail Vahiy, Akıl, Kalem

İkinci “Nun” Levh (Nokta zuhur Mahalli)

Allah, Levha’da iki özellik halk etmiştir ; bilgi ve amel. Buna göre bilici özellik, babadır; çünkü o etkindir ; amel özelliği ise anadır, çünkü o etkiye konu olandır ve suretler ondan meydana gelmiştir. Anlamından zuhur eder.

“Nun” arasındaki **(نون)** “Vav” bağışları bir yarısından alır, diğer cismani yarısına ilka eder. Bu ruhaniyetinden dolayı “Vav” ruhani “Nun” la bitişmiştir. **(نو)** cismani “Nun” la

değil. "Vav" harfi yazıda kendisinden önceki harfle birleşir kendisinden sonraki harfle birleşmez. Dolayısıyla "Vav" ın bağışları ruhani "Nun" dan alması birleşme ve sarmaş dolaş olma, aşk mahiyetinde bir almadır. Cismani "Nun" a ilka etmesi ise tebliğ, ulaştırma, duyurma mahiyetinde bir ilkadır. İşte bu Cebraili makamdır.

Birinci "Nun" : Uluhiyet, Hakikat-i Muhammedi

Aradaki "Vav" : Cebrail Vahiy, Akıl, Kalem

İkinci "Nun" Levh (Nokta zuhur Mahalli)

Allah, Levha'da iki özellik halk etmiştir ; bilgi ve amel. Buna göre bilici özellik, babadır; çünkü o etkindir ; amel özelliği ise anadır, çünkü o etkiye konu olandır ve suretler ondan meydana gelmiştir. "Vav" ilka esnasında yazı aleminin kalemidir. Bu diğer "Nun" onun için bir tür Levh işlevini görür. Çünkü işler, olgular bunun yanında bil kuva, ilim ve "Nun" olması her zaman açıktır, diğer yarısı daima hislerden gaibdir. hasebiyle tafsil edilir.
hasebiyle tafsil edilir.

Bu bakımdan levh, kendisini gören biri açısından icmali bir surettir, ona bakan biri ötesinde ne olduğunu, ne taşıdığını bilemez, ta ki tercüman, yani diğer bir ifadeyle kalemlerin kalemi gönderilinceye kadar. Bu tercüman, muhatabın işitme levhine kendi "Nun" unda mücmel olan şeyleri satır satır yazıya döker. Böylece dinleyici kendisinin yanında olan bazı şeyleri, yazıldığı kadarıyla öğrenir. Eğer dinleyenler himmetlerin ilka edileceği makama yükselirlerse, o makamda himmetler kalemler olur. Böylece işitme duyularına ruhani açıdan ilka gerçekleşir. O zaman bütün mücmel bilgiler ayrıntılı, tafsilatlı olarak bilinir.

"Nun" un bir başka yönüde "Nun" lafzının bir tek vücutta zuhur eden iki hüküm, yani Hakk'ın asli mutlaklığı hükmü ile mahlukun hudüs kaydı hükmü arasındaki ilişkiye işaret eder. Dolayısıyla "Nun" lafzının birinci "N" si Hakk

----

Tealanın benliğine işaret eder ki bu "N" yüceliğe sahip olarak, sakin dairesinde mahsur olan mahlukun benliğine işaret eden ikinci "N"ye destek olur.

"Kün" (Ol) (Kaf-Vav-Nun) varlığa ait bir emir lafzıdır. Ondan ancak varlık çıkar. "Kaf" **(ق)** harfinin delalet ettiklerinden biri "Kalem" dir. Yani Kalem icmal "Nun" undan destek görerek levhi mahfuzdaki tafsilatını, onu alan, kabzeden ilahi elin (yed) etkisiyle gerçekleştirir.

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

"Nûn ve Kalem'e ve yazdıkları şeylere and olsun ki" (Kalem 68/1-2)

Sonuç olarak **NUN (ن);** "En-Nur olarak zuhura çıkmıştır. Yüce Allah'ın El-Musavvir ismi, En-Nur isminin zuhurunu gerektirir. Çünkü suretler En-Nur ismiyle canlanır, nefislerini idrak edip rablerini bilirler. Buraya kadarki **(ثلَاثة وَ خَمْسُو)** **(SELASE VE HAMSU)** da toplanan hakikatler, **NUN (ن)** harfinin zuhuruyla kemalata ulaşmıştır. Yukarıda da bahsettiğimiz gibi **NUN (ن)** ; Halk ediliş mahalli, ruhun, aklın, nefsin maddeleri ve fiilin varlığıdır. Bütün bunlar "Nun" a yerleştirilmiştir. O insanın görünen tümelliğidir ve söz konusu tümellik bu nedenle ortaya çıkmıştır.

"Nun" harfinin büyük ebced sayı değeri 106'dır. "Nun" harfinin şeklinden de anlaşılacağı gibi **(ن)** alt çanağı görünen zahiri, üst noktası gaybını simgeleyen batınıdır. Dolayısıyla "Nun" 106 zahir ve batını ayırırsak yani 106 / 2 = 53 eder. O da "CİM" **(ج)** harfinin büyük ebced sayı değeridir. "CİM" harfini doksan derece yatırırsak

----

 ” yani “NUN daki batın olan birinci “NUN” olur.

“Cim” (ج) harfi yüce Allah’ın cem ediciliği nedeniyle El-Celal ve El-Cemal isimlerinin kabzalarının dışında olan El-Cami isminin ilk harfidir. Çünkü Ahmedi Ahadi kemal makamında birlikte vardırlar. Aynı şekilde Yusufi makama tecelli eden cömert El-Cemil isminin de ilk harfidir. Yüce Allah Yusuf’a (a.s.) tabir ilminin nurunu vermiştir. O bu nur sayesinde misal ve hayal aleminin hakikatlerini keşfederdi. Hayal en büyük nurdur ki insan onunla eşyayı idrak eder.

“Cim” ;

Cim ona kavuşmak isteyeni yükseltir.

İyilerin ve hayırlıların müşahede mertebelerine (İbn Arabi)

“Tek ve bir olan Allah’tan başka bir şey yoktur. Bu yüzden Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: “Yeryüzünde Allah…Allah… diyen kimseler oldukça kıyamet kopmaz.” Bu yüce Allah’ın “Allah’ın zikri en büyüktür” dediği en büyük zikirdir. İşte bu isim bu imamın zikridir ki onun ruhu en son kabzedilir. Böylece kıyamet kopar ve gök yarılır. Dolayısıyla bu ve benzerleri sütündurlar…

Yüce Allah dosdoğru bir hareketle bu insani sureti ikame etmiştir. Çadırın orta direği suretini. Onu bu göklerin kubbesini ayakta tutan sütun kılmıştır. Onun sayesinde göğün yerin üzerine çökmesini engellemiştir. Biz de bunu sütun olarak ifade ettik. Bu suret yok olduğunda ve yeryüzünde nefes alıp veren bu kabil insanlar tükendiğinde gök paramparça olur, o gün çöküverir.” (İbn Arabi Fütuhat-ı Mekkiyye)

Sütun, Arapça Amed demektir. “Amed” kelimesinin ebced sayı değeri 114’tür. Bu “Cami” (cemeden) isminin sayı değerine eşittir. Ferdiliğin ilki basamağı üçtür. Sütun

(Amed) kelimesi de üç hakikati gerektirir: Gök, yer ve ikisini birbirine bağlayan sütun. Bu kamil insandır. Yahut

----

hak, halk ve ikisinin arasındaki vasıta yani MUHAMMEDİ hakikat. Biz burada Efendi babacığım Hacı Necdet Ardıç Uşşaki (k.s.) dan söz ediyoruz. Kendisine tahsis edilen 53 sütunundan.

(ثلاثة وخمسون) 53 (ELLİÜÇ) ;

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi "Cim" harfinin küçük ebced değeri 3'tür. "Nun" harfinin ebced değeri de 50'dir. Yani toplarsak 3+50 = 53 olur. Harfleri yan yana getirirsek **(جن) "CAN"** olur.

NECDET (نجدت); Gök kubbeyi ayakta tutan sütundur. Yani **(عمد) "AMED"** dir. "Amed" kelimesinin ebced sayı değeri 114'tür. Bu "Cami" (cemeden) isminin sayı değerine eşittir. El-Cami ismi Allah'tır.

Efendi babacığıma Hacı Necdet Ardıç Uşşaki (k.s.) hazretlerine tahsis edilen **(ثلاثة وخمسون) 53 (ELLİÜÇ)** beden mülkünü ayakta tutan **"CAN"** dır.

Alem "NECDET" le ayakta, beden 53 (Elli üç) ile Can bulmakta...

Efendi babacığım Hacı Necdet Ardıç Uşşaki (k.s.) hazretlerinin bu sırra işaret eden bir şiirini sunmak istiyorum;

CAN

Cananımdan Can istedim lütfedildi bize Can,
Bütün alem oldu Can, Canla kaldık Canla Can,
Eğer her kim ister ise hemen gelsin bizde Can,
Evvel duyduk sonra uyduk cümle olduk, Canla Can.

Sende Can olmak ister isen, eğreti Candan geç,
Canlar içinde dönüp duran kimyayı Can'ı seç,
Bu pazarda Can alıp satılır sakın kalma geç,
Sureti İnsanda kalma sıreti İnsan'ı seç.

Bir Can verdikte evvelâ, bin Can aldık sonunda,
Ancak ulaşır Can'a Can, sabur ve Salâtla,
Yoktur Candan gayrı alemde dost asla ve asla,
Can içre gir Canları gör boyan Sıbgatullaha.

Sende o Candan ayrı değilsin iyice anla,
Bir an geçirme vaktini sakın, tembelle hamla,
Kalsada yüzünde gözünde bir iki damla,
Akıt onuda gönlüne kalasın sende Canla.

Necdet bu sözü söyler ona söyledi büyükler,
Çünkü bu söz ile yanmaktadır Canlar yürekler,
Her kim bu söze uyar hemen açılır menziller,
Can katar Canına (İZA CAE) ve diğer Sureler.

Hacı Necdet Ardıç Uşşaki (k.s.)

Son olarak Efendi Babacığım için yazdığım kısa bir şiiri arz etmek istiyorum; Şiirin ismi "SELASE(T) VE HAMSUN" yani 53'ten alıntı şöyleki "SELASE(T)" in "S" si ve bitiş "HAMSUN" un "N" si ve ortada bütün bunları ayakta tutan "E" yani "ELİF" **(ث ا ن) "SEN"**

SENMİŞSİN

Ezilirken beşeriyetimizde

Allah acıdı halimize

Gönlümüzü açtı muhabbetine

Kaynağı muhabbet, Eşref-i mahlukat
Resul-u Kibriya, Hatemül enbiya
Ahmed-i Muhammed Mustafa (s.a.v.)
Aşkıyla doldu gönlümüz
Dedi; İşte Hatemül evliya

Manayı Muhammed (s.a.v.)
Kibrit-i ahmer, Şeyhül ekber
İşte dedik Din-i Mübin
Manamızmış Muhyiddin
Dedi; Ekber olmak için aşk gerek
İşte dedi Uşşaki Ekberî Ahmedî NECDET
“Lam” olup huzuruna geldik
“Elif” gibi kucakladın bizi
“Lam”ın “Elif”e olan aşkı gibi
Yaktı benliğimizi “Elif” in aşkı
“La” etti varlığı benliğimizi
Varlık sebebimiz SENMİŞSİN
Nefes-i Rahmanımız SENMİŞSİN
Canımızın cananı SENMİŞSİN
NECAT’ımız SENMİŞSİN
Tevhidimiz SENMİŞSİN meğer!

Erhan Aytaç.

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu.

Okuma fırsatını bulanların azami derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşeallah.

Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:

13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtiha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:

----

6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADîS :

2. VEHB : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'i şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:

27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:

66. Risâle-i Gavsiyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. Îman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:
82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
83- 2013 Umre dosyası.
84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
94- Mescid-i Dırarr-Kubbet-ul Kara.
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
97- 2015 Umre dosyası.
98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
101- Bosna Hersek dosyası.
102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
103-terzi Baba yüksek lisans tezi.

104-Hacc Umre ve hakikatleri.
105-Cemo ve Farko.
106-(2016) Umre dosyası.
107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
110-19-53-Şeker risalesi.
111-Lübb-ül lübb-Özün özü ve şerhi.
112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.
119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.
121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
125-2018 Umre dosyası
126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
134-2-Sohbet arası sohbetler.
135-3-Sohbet arası sohbetler.
136-4-Sohbet arası sohbetler.
137-5-Sohbet arası sohbetler.
138-6-Sohbet arası sohbetler.
139-7-Sohbet arası sohbetler.
140-8-Sohbet arası sohbetler.

141-9-Sohbet arası sohbetler.
142-10-Sohbet arası sohbetler.
143-11-Sohbet arası sohbetler.
144-12-Sohbet arası sohbetler.
145-13-Sohbet arası sohbetler.
146-14-Sohbet arası sohbetler.
147-15-Sohbet arası sohbetler.
148-16-Sohbet arası sohbetler.
149-17-Sohbet arası sohbetler.
150-18-Sohbet arası sohbetler.
151-19-Sohbet arası sohbetler.
152-20-Sohbet arası sohbetler.
153-21-Sohbet arası sohbetler.
154-22-Sohbet arası sohbetler.
155-23-Sohbet arası sohbetler.
156-24-Sohbet arası sohbetler.
157-25-Sohbet arası sohbetler.
158-26-Sohbet arası sohbetler.
159-27-Sohbet arası sohbetler.
160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.

7-91- Terzi Baba (7) Biismi has “Selâm” (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben’deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben’deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. “Tüm şiirlerim.”
18-131-Kur’ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

1-1-Necdet Divanı:
2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl “hayalî Kamer’in hayal vâdîsi”
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.

7-105-Cemo ve Farko.
8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.
9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-

Umre dosyaları serisi

1-2. Hacc Divanı:
2-20. Terzi Baba Umre (2009)
3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.
9-125-2018 Umre dosyası

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün=
(162+100=262)

GÖNÜLDEN
ESİNTİLER
NECDET ARDIÇ
İZ-TERZİ BABA
MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER
(KİTAP - 158-26)
İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (158-26)
NECDET ARDIÇ - TERZİ BABA - MUHTELİF SOHBETLER (158-26)
Halil İbrahim sönen narından,
İsmailin verdiği canından,
Hacerin kaldığı yerin halinden,
Cümlesinden, hallerinden sor bizi.